

1

Het kán in Amsterdam

2

Concept verkiezingsprogramma 2026-2030

The logo for D66 Amsterdam is centered on the page. It consists of a green square containing the text 'D66' in large, white, bold, sans-serif capital letters. Below 'D66', the word 'amsterdam' is written in a smaller, white, lowercase, sans-serif font. The green square is set against a light orange rectangular background, which is itself centered within a larger yellow rectangular frame that fills the lower two-thirds of the page.

D66
amsterdam

Het kán in Amsterdam

Voorwoord

Amsterdam is de beste stad van de wereld. Met de mooiste grachten, de leukste culturele evenementen en mensen en ideeën van over de hele wereld. Ik ben trots dat ik de afgelopen vier jaar heb mogen werken aan de stad waar ik geboren ben en waar ik mij vrij voel. Ik voel me thuis bij D66. Wij zijn de partij van problemen oplossen. Niet blijven hangen in gedoe. Samenwerken. Doen. Lukt iets niet in één keer, dan sturen wij bij. Want het kan wél.

Hoe mooi en trots we ook op onze stad zijn, de stad dreigt vast te lopen. Te weinig woningen en leraren, te veel kinderen die opgroeien in ongezonde huizen, vrouwen die zich te vaak onveilig voelen in onze straten en afval dat zich opstapelt. Ook voelen bewoners zich te vaak machteloos tegenover hun eigen overheid en zet toerisme de leefbaarheid onder druk. De hoeveelheid uitdagingen die onze stad kent, kan moedeloos maken. Maar D66 is optimistisch: Amsterdam betekent veerkracht, durven en aanpakken. Wij geloven in Amsterdam. Wij geloven dat het wél kan - en hebben de ideeën om het te doen!

Veel meer woningen. D66 bouwt 125.000 nieuwe woningen tot 2040. Betaalbare huizen, met oog voor kwaliteit en duurzaamheid. Voor Amsterdammers die op zoek zijn naar een eigen plek om hun dromen na te jagen. Voor mensen wiens leven stilstaat door de wooncrisis. Naast bouwen investeren wij óók in de bestaande stad, zodat geen enkel kind meer in een schimmelwoning hoeft op te groeien. Iedereen verdient een fijn, gezond thuis.

Doorbraken in het onderwijs zijn nodig. Want goed onderwijs is het fundament om kinderen te helpen hun dromen te verwezenlijken. We pakken het schreeuwend tekort aan leraren aan met een **gouden lerarenticket**: we vergoeden de opleiding van wie in Amsterdam leraar wil worden én blijven. We bouwen ook meer lerarenwoningen, zodat onze leraren hier kunnen wonen.

Kinderen moeten zich vrij en veilig bewegen door onze stad. We stellen onszelf bij nieuwe plannen de simpele vraag: helpt dit een kind van acht om veiliger en vrijer door de stad te kunnen bewegen? Daarom verdwijnen opgevoerde fatbikes uit het straatbeeld, geven we ruimte terug aan voetgangers en fietsers en gaan we door met maatregelen zoals 30 km/u.

D66 wil een overheid die voor mensen werkt, met een menselijk gezicht en waarbij uitvoering centraal staat. We geven handhavers en loketmedewerkers meer vertrouwen, en zorgen voor **meer direct contact tussen ambtenaren** en Amsterdammers. De gemeente creëert vertrouwen, door vertrouwen te geven aan initiatieven uit de stad, en bewoners en ondernemers de ruimte te geven.

Amsterdam Fonds 850: hiermee investeren we in de stad van morgen. We beschermen de stad tegen de gevolgen van klimaatverandering zoals overstromingen, hitte en droogte. We planten 25.000 bomen voor een groene en koele stad, te beginnen in de wijken die het meest kwetsbaar zijn voor hitte. Zo viert Amsterdam haar 850e verjaardag groener, gezonder en mooier.

We vinden dat bezoekers ook moeten bijdragen aan de uitdagingen van de stad. Daarom verhogen we de toeristenbelasting. De extra inkomsten gebruiken we deels om woningen in de binnenstad toe

te voegen, door €100 miljoen te investeren in het transformeren van binnenstadspanden naar woningen. Ook gebruiken we het geld voor een schonere stad.

Dit zijn grote dromen. En D66 kan en wil hier morgen mee beginnen. Niet alleen. Maar samen met Amsterdammers, onze ondernemers, kunstenaars en vakmensen. Samen maken we Amsterdam beter.

Het kan wél!

Melanie van der Horst

Lijsttrekker D66 Amsterdam

4 **Inleiding**

- 5 Ons verkiezingsprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 begint met onze visie op
6 de toekomst van Amsterdam. Daarna volgt een praktisch deel, met concrete ideeën en maatregelen.
7 In dat deel beantwoorden we zes vragen over de toekomst van Amsterdam. Hiermee willen we
8 reflecteren op de grote vraagstukken van de stad. De antwoorden, onze ideeën voor de komende
9 jaren, maken Amsterdam vrijer, veiliger en eerlijker.

10 Inhoudsopgave

11	DE AMSTERDAMSE BELOFTE VAN VRIJHEID	9
12	PRAKTISCH VERKIEZINGSPROGRAMMA	14
13	Hoe ontwerpen en verdelen we de schaarse ruimte in de stad?	14
14	Wonen	14
15	Verblijven en verplaatsen	18
16	Openbaar vervoer	20
17	Hoe richten we de stad zo in, dat Amsterdammers gezond en gelukkig kunnen samenleven?	22
18	Zorg en welzijn	22
19	Afval	25
20	Groen en klimaatadaptatie	26
21	Isoleren en verduurzaming	28
22	Sport en bewegen	29
23	Hoe geven we de Amsterdamse economie de ruimte?	31
24	Lokaal ondernemerschap	31
25	Toerisme	33
26	Duurzame en circulaire economie	35
27	Internationaal / Economische Hub Amsterdam	36
28	Schiphol en haven	37
29	Hoe bieden we Amsterdammers een kansrijke toekomst?	38
30	Onderwijs	38
31	Studenten	40
32	Armoede	41
33	Tegengaan jeugdcriminaliteit	42
34	Opvang en integratie	43
35	Hoe kan de gemeente het vertrouwen van Amsterdammers vergroten?	46
36	Vertrouwen door beter uitvoeren	46
37	Amsterdammer en gemeente	47
38	Financiën	48
39	Participatie	49
40	Openbare orde en veiligheid	50
41	Digitalisering	52
42	Hoe bouwen we een stad waarin vrijheid, ontmoeting en culturele rijkdom het dagelijks leven betekenis geven?	55
43	Kunst-, cultuur- en mediasector	55
44	Nachtlevens	57
45	ARTIS	58
46	Veiligheid en bewegingsvrijheid voor iedereen	58
47	VERKIEZINGSPROGRAMMA'S DEELAFDELINGEN	61
48	Centrum	61
49	Nieuw-West	65

50	Noord	68
51	Oost	72
52	West	77
53	Weesp-Driemond	80
54	Zuid	85
55	Zuidoost	89
56		

Hoofdstuk 1

De Amsterdamse belofte van vrijheid

De Amsterdamse belofte van vrijheid

De belofte van Amsterdam is vrijheid. Al eeuwenlang trekt Amsterdam mensen van heinde en verre, omdat ze geloven dat ze hier, door die vrijheid, een eerlijke kans krijgen op geluk, vooruitgang en welvaart. Amsterdam is een wereldstad geworden door vrijheid, handel en een open grondhouding naar nieuwkomers. Het heeft de stad vooruitgang gebracht en rijk gemaakt.

Vandaag is Amsterdam bovenal een thuis voor bijna een miljoen mensen, met meer dan 180 nationaliteiten. Zoveel Amsterdammers, zoveel dromen. Overal in de stad krijgen die dromen dagelijks vorm. In Noord ontdekt een jonge meid dat ze gek is op wiskunde. Op onze mbo-instellingen werken studenten aan de droom om met robots huizen te bouwen. In Sloterdijk droomt een internationale start-up van een volledig duurzame eiwitproductie voor ons voedsel. Alle dromen bewijzen dat de belofte van Amsterdam levensecht is; zij bouwen hier aan hun eigen toekomst, en die van onze stad.

De belofte van Amsterdam was nooit vanzelfsprekend. Juist door oog te hebben voor onze geschiedenis, kunnen we samen een toekomst bouwen waarin de belofte van Amsterdam voor iedereen geldt. Op bepalende momenten heeft daadkrachtige politiek geleid tot vooruitgang voor alle Amsterdammers. Van de grote 19e-eeuwse stadsuitbreidingen, zoals Plan Zuid en West, tot aan het verbeteren van het onderwijs en aan het verplaatsen van vervuilende industrieën uit het stadshart. Wat destijds revolutionair was, is nu vanzelfsprekend.

Ook vandaag zijn daadkrachtige politieke plannen nodig om de belofte van Amsterdam in stand te houden. Want niet alle Amsterdammers hebben gelijke kansen op vrijheid, vooruitgang en welvaart. Door ruimtegebrek staan de woningbouw, de energietransitie en de verkeersveiligheid in de stad onder druk. Ondertussen groeit de stad door en zoeken steeds meer mensen een huis in Amsterdam. Het lerarentekort en de Haagse politieke stilstand beperken de kans op goed onderwijs. De tekorten in de zorg lopen op, terwijl de vergrijzingspiek nog moet komen, en Amsterdamse jongeren worstelen steeds vaker met mentale problemen. Er bestaan hardnekkige gezondheidsverschillen tussen stadsdelen. Met als platte scheidslijn: wie rijk is of aan de universiteit heeft gestudeerd, leeft gezonder en langer.

Amsterdam kan deze uitdagingen aan. Met politiek die durft; die sociaal-liberaal, vooruitstrevend en daadkrachtig is. Terwijl de wereld soms in de achteruit lijkt te gaan, kiest D66 bewust voor de andere weg, die van vrijheid, vertrouwen en vooruitgang. Waarbij kansengelijkheid voor D66 de basis van vrijheid is. Iedere Amsterdammer verdient een gelijke kans op de belofte van vrijheid, ongeacht de plek van je wieg, huidskleur of hoe je je identificeert. Dat vraagt om een stad waar iedereen gelijk

94 behandeld wordt, en de vrijheid heeft zichzelf te zijn. We doen het samen, laten niemand vallen en
95 staan op tegen haat- en angstpolitiek.

96

97 Kansengelijkheid begint bij goed onderwijs, maar reikt verder dan het klaslokaal. Het gaat erom dat
98 jongeren in aanraking komen met mensen, culturen en ideeën buiten hun eigen omgeving. Cultuur
99 vormt daarom een fundament van kansengelijkheid. Wij willen dat jongeren de kans krijgen om
100 kennis te maken met cultuur. Zo kunnen zij hun talent ontdekken en hun horizon verbreden. Zo
101 hebben zij de vrijheid om hun eigen pad te kiezen, of dat nu het podium is of de werkplaats.

102

103 Op grote thema's, zoals wonen, veilige en leefbare openbare ruimte en gezondheid, is een actieve
104 gemeente nodig. Zeker wanneer onrechtvaardige verschillen gelijke kansen in de weg staan. Ook als
105 het publieke belang geschaad wordt, door bijvoorbeeld marktfalen. Willen we dat gemeente hier
106 doorbraken kán creëren, dan moet het functioneren van de organisatie wel beter. Vooral de
107 uitvoering verdient meer aandacht. Geen doolhof van loketten, maar proactief Amsterdammers
108 helpen. Dat begint bij vertrouwen en vrijheid geven aan ambtenaren, Amsterdammers en
109 ondernemers.

110

111 Tegelijkertijd geloven wij als sociaal liberale partij in de zelfredzaamheid van Amsterdammers. De
112 gemeente kan veel, maar zeker niet alles. Wij staan voor een overheid die naast Amsterdammers
113 staat, niet tegenover hen. Dat betekent: problemen zoals afval aanpakken en initiatieven uit de
114 samenleving ondersteunen - zonder ze in de weg te zitten. Daarom geven wij bedrijven en
115 buurtinitiatieven de vrijheid en ruimte om bij te dragen. Zo versterken we hun eigenaarschap over
116 Amsterdam.

117

118 Het succes van onze stad trekt veel nieuwe inwoners, bezoekers en bedrijven. De druk op schaarse
119 ruimte neemt toe, en deze ingewikkelde ruimtelijke puzzel vraagt om innovatieve keuzes.
120 Amsterdam dreigt een stad te worden voor degenen met een sociale huurwoning of een dikke
121 portemonnee. Hiermee verliest de stad haar diversiteit. Daarnaast zitten velen door de wooncrisis
122 vast in een woning die niet past bij hun situatie. Zoals ouderen op drie hoog in een gezinswoning en
123 gezinnen in te krappe woningen. Dat kán anders.

124

125 Méér bouwen is de ambitie. We willen 125.000 extra huizen bouwen voor 2040, waarvan een groot
126 deel betaalbare koopwoningen zijn en 40 procent middenhuur is. Daarbij bouwen we passend zodat
127 de doorstroom op gang komt. Hiermee komt er veel ruimte op de woningmarkt. We gaan niet
128 beloven dat iedereen binnen een paar weken een huis vindt. Wel dat ons woonbeleid bescherming
129 biedt tegen marktfalen en een eerlijke toegang tot een woning geeft.

130

131 D66 wil diverse wijken waarin bewoners elkaar kunnen ontmoeten, leren kennen en helpen. We
132 blijven bouwen maar met oog voor de bestaande stad. De inkomsten van woningbouw zetten we in
133 om voorzieningen te realiseren en om Amsterdam schimmelwoning vrij te maken in 2030. Want als
134 er nieuwe woontorens verrijzen terwijl de burens in oude woningen met schimmel, tocht en
135 achterstallig onderhoud zitten, leidt dat begrijpelijkerwijs tot frustratie en vervreemding.

136

137 Iedereen moet zich vrij, veilig en gezond kunnen verplaatsen. Wij zetten kinderen op één. Daarom is
138 ons uitgangspunt dat een achtjarige veilig en zelfstandig naar school kan fietsen, en dat een vrouw 's
139 avonds prettig en veilig alleen naar huis kan en wil lopen. We richten meer fietsstraten in, waar de
140 auto te gast is. Hiermee verminderen we gevaarlijke snelheidsverschillen. Daarnaast blijven we
141 strijden voor regels om e-bikes een veiligere plek in het verkeer te geven. De auto neemt veel ruimte
142 in onze stad. Dat is niet meer vanzelfsprekend, maar we erkennen wel dat de auto een belangrijk
143 vervoermiddel blijft.

144

145 Gezondheid is een basisvoorwaarde om in vrijheid van de stad te kunnen genieten. Wie gezond zijn
146 pensioen haalt, kan nog jarenlang genieten van al het moois dat Amsterdam te bieden heeft. Voor
147 betere gezondheid, zetten we het centraal in alle beleidsterreinen, in plaats van alleen vanuit zorg.
148 Iemand met hoofdpijnklaachten vanwege schulden heeft bijvoorbeeld meer baat bij
149 schuldhulpverlening dan aan zorg. Daarbij gelooft D66 dat het belangrijkste instrument tegen
150 gezondheidsproblemen en kosten preventie is. Met speeltuinen, sportvelden en uitnodigende
151 ontmoetingsplaatsen in de wijk, geven we mensen de kans om te bewegen.

152

153 Bedrijven zijn onmisbaar voor de stad. Lokale ondernemers zorgen voor werkgelegenheid, innovatie
154 en levendigheid. Het aanpakken van de grote uitdagingen om een duurzaam en toekomstgericht
155 verdienvermogen te bouwen, kan alleen als we samenwerken met het bedrijfsleven en hun kracht
156 gebruiken. Wij denken bij economisch beleid vanuit brede welvaart: vooruitgang betekent niet enkel
157 meer geld of groei, maar gaat ook om een verbetering in de kwaliteit van leven. Daarom is er minder
158 ruimte voor laagwaardige productie, fossiele industrie en toeristische monocultuur. Als
159 ondernemers en bedrijven bijdragen aan de stad krijgen ze van D66 de ruimte en het vertrouwen.

160

161 D66 gelooft in innovatie als motor van een duurzame en eerlijke economie. Nieuwe ideeën,
162 technologieën en werkwijzen maken de samenleving welvarender. Zo houden we de Amsterdamse
163 economie dynamisch en concurrerend. Dat vraagt om een sterk ecosysteem waar bedrijven,
164 overheid en onderwijsinstellingen de krachten bundelen. Om een krachtige Amsterdamse economie
165 in 2040 te hebben wil D66 Amsterdam op vier kernsectoren zich sterker positioneren: Life & Health
166 Sciences, AI & Tech, de culturele en creatieve sector en de schone maakindustrie.

167

168 De belofte van Amsterdam, gebouwd op vrijheid, ondernemingskracht en geloof in vooruitgang, is
169 niet vanzelfsprekend. Opnieuw en opnieuw moeten we de belofte waarmaken om onze stad
170 toekomstbestendig te houden. De huidige uitdagingen vragen om daadkrachtig bestuur dat
171 vertrouwen geeft. Dat kan alleen als we vrijheid, verbondenheid en ondernemingszin blijven
172 omarmen.

173

174 We vertrouwen Amsterdammers, ambtenaren en ondernemers, zodat ze eigenaarschap voelen over
175 de stad. D66 wil dat de gemeente geen tegenpartij is, maar een bondgenoot. We doen het samen en
176 dat betekent dat we elkaar vertrouwen. We doen er alles aan om middeninkomens, studenten en
177 nieuwe Amsterdammers een goede en rechtvaardige toegang tot de woningmarkt te geven. We
178 richten de publieke ruimte zo in, dat echt iedereen zich zelfstandig en vrij kan verplaatsen. We
179 versterken, samen met het bedrijfsleven en onze ondernemers, het duurzame verdienvermogen van
180 onze stad.

181

182 We willen een stad van de voorhoede zijn: altijd met de blik op de toekomst, maar barmhartig voor
183 Amsterdammers die niet als eerste nieuwe trends omarmen. Een stad waar jonge mensen vrij,
184 gezond en veilig kunnen opgroeien. Waar iedereen de vrijheid heeft om zichzelf te zijn en hand in
185 hand over straat te lopen. Een stad met ruimte voor nieuwe en oude Amsterdammers, omdat we
186 blijven bouwen aan een complete stad, waar het verleden je op de grachten verwelkomt en de
187 toekomst voor je voeten ligt. Dát is het Amsterdam dat wij samen met jou willen bouwen.

Hoofdstuk 2

Praktisch verkiezingsprogramma

Praktisch verkiezingsprogramma

Hoe ontwerpen en verdelen we de schaarse ruimte in de stad?

We willen dat het woonbeleid, de inrichting van de openbare ruimte en het openbaar vervoer de vrijheid en zelfstandigheid van Amsterdammers vergroten.

Een dak boven je hoofd is de basis voor ontplooiing, vrijheid en kansen. Wonen is geen luxe, maar een recht. Of je nu starter bent, een gezin vormt of later in je leven opnieuw begint: iedereen verdient een fijne betaalbare plek. Wij staan voor een woningmarkt die rechtvaardig en toegankelijk is, met keuzevrijheid voor iedereen.

Wij maken ook ruimte in de stad zodat Amsterdammers zich vrij, betaalbaar en veilig kunnen verplaatsen. Dat geeft Amsterdammers vrijheid om te leven, te werken, uit te gaan en een opleiding te volgen in alle delen van de stad. Een goed bereikbare stad ligt aan de basis van gelijke kansen. Dat vraagt om scherpe keuzes, want de stad groeit en niks doen betekent dat de stad vastloopt.

Hoe veilig mensen zich buiten voelen, hangt samen met hoe wij onze straten, parken en pleinen inrichten en verlichten. Wij willen dat een achtjarige Amsterdammer veilig en zelfstandig naar school kan fietsen. We willen ook dat vrouwen, ook 's nachts, zich veilig voelen om alleen naar huis te lopen. We richten door hun ogen onze openbare ruimte in. Want als het voor hen werkt, dan werkt het voor iedereen.

Wonen

Amsterdam kampt met een wooncrisis: te veel mensen vinden geen passende, betaalbare woning, terwijl de stad blijft groeien. Niet alleen woningzoekenden, maar ook Amsterdammers lopen vast. Veel mensen zitten vast in een woning die niet meer past bij hun situatie. Ouderen en gezinnen kunnen vaak niet doorstromen naar een passende woning, en studenten vinden nauwelijks plek. De wachtlijsten voor sociale huur zijn lang en veel kinderen van Amsterdammers zien geen kans meer om in de stad te blijven wonen. Dat kan en moet anders.

220 Wij maken ons sterk voor een gemengde en evenwichtige stad. Een stad waar ook leraren,
221 verpleegkundigen, politieagenten, studenten en starters kunnen wonen. Een stad waar in alle
222 buurten ruimte blijft voor Amsterdammers met lagere en middeninkomens. Zo voorkomen we zowel
223 dat er wijken ontstaan die alleen voor de rijken zijn, als wijken waar juist geen hogere inkomens
224 wonen. Daarom willen we geen wijken met minder dan 30% sociale huur, maar ook niet meer dan
225 50% per wijk.

226

227 Wij kiezen voor betaalbare woningen, versnelling van bouwprojecten en betere bescherming van
228 huurders tegen uitbuiting. We bouwen gemengde, groene, klimaatbestendige en mooie wijken, met
229 oog voor duurzaamheid en innovatie, samen met huidige en toekomstige bewoners. Met betere
230 doorstroming en aandacht voor elke levensfase – van starter tot senior – zorgen we ervoor dat
231 iedereen in Amsterdam een passende woning kan vinden.

232

233 Wij laten zien dat het kan: veel woningen bouwen. Dat doen we al en daar gaan we vol mee door.
234 Betaalbare woningen voor middeninkomens, vitale beroepen, ouderen en studenten hebben de
235 prioriteit. Om dit te realiseren zijn de woningcorporaties belangrijke partners. Naast doorbouwen
236 gaat D66 de komende periode ook de bestaande stad verbeteren, door tocht- en schimmelwoningen
237 aan te pakken. Met als resultaat dat Amsterdam in 2030 geen schimmelwoningen meer kent.
238 Daarnaast maken wij ons hard voor dak- en thuislozen, waarbij we uitgaan van de *Wonen Eerst-*
239 *aanpak*: eerst een woning, daarna begeleiding.

240

241 We leggen onze ambitie ook vast: 125.000 nieuwe woningen erbij bouwen voor 2040, met Haven-
242 Stad als motor van deze groei. Daarvan zijn 17.500 ouderenwoningen en 7.500 studentenwoningen.
243 Onze doelstelling groeit van 7.500 woningen per jaar in 2026 naar 9.000 in 2030. We kiezen voor
244 duidelijke en haalbare bouwdoelen, versnellen procedures en zetten in op duurzame
245 bouwmethoden zoals houtbouw. We verdichten bestaande buurten en bouwen nieuwe wijken aan
246 de stadsranden. Als dat bouwen ten koste gaat van een stuk weiland, zorgen we altijd dat bestaande
247 wijken groener worden en dat nieuwe wijken veel kwalitatief groen krijgen.

248

249 We bouwen niet alleen veel, maar ook evenwichtig. We willen zoveel mogelijk betaalbare huizen
250 bouwen, met nadruk op de middenhuur. We kiezen voor een verdeling van 30% sociale huur, 40%
251 middensegment en 30% vrije sector. Dit is een flexibele en realistische mix, die als richtlijn dient.
252 Anders zet de gemeente zichzelf vast en komen er minder huizen en voorzieningen bij.

253

254 Om betaalbare woningen te realiseren zijn vrijesectorwoningen onmisbaar; zonder deze inkomsten
255 lukt het niet om projecten financieel haalbaar te maken. De huidige verdeling van slechts 20% vrije
256 sector leidt tot de bouw van voornamelijk grote en dure koophuizen, omdat een paar huizen het

257 hele project financieel moeten dragen. Door meer in de vrije sector te bouwen kunnen we meer
258 koopwoningen realiseren van €400.000 tot €600.000. Aan deze woningen is een enorme behoefte,
259 zeker onder starters en middeninkomens.

260

261 De woningen die we bouwen moeten goed aansluiten op de vraag. Wat een passende woning is,
262 verschilt sterk per doelgroep. Voor veel studenten is dat een huis met de gezelligheid van een
263 gedeelde woonkamer. Terwijl werkende jongvolwassenen en jonge stellen heel andere eisen stellen
264 aan een woning. We bouwen gericht woningen voor ouderen, gezinnen en middeninkomens, zodat
265 de doorstroom op de woningmarkt op gang komt. Zo komen er weer woningen vrij voor anderen die
266 een plek zoeken die bij hun levenssituatie past.

267

268 We vinden dat de woningbouw dient bij te dragen aan de hele stad. Daarom gebruiken we een deel
269 van de extra bouwopbrengsten om de stad te verbeteren. We gebruiken een deel van de extra
270 opbrengsten voor het verbeteren van bestaande wijken. Dat doen we bijvoorbeeld door
271 schimmelwoningen aan te pakken, achterstallig onderhoud van de openbare ruimte weg te werken
272 en meer groen in de wijken te realiseren. Zo vloeien de bouwopbrengsten terug naar de stad, zodat
273 iedereen profiteert van de groei van Amsterdam.

274

275 We bouwen een complete stad met voldoende voorzieningen. Zo gaat de bouw van een nieuwe wijk
276 altijd samen met de aanleg van goede ov-verbindingen, scholen, zorg, sport en culturele
277 voorzieningen. Zo bouwen we niet alleen veel, maar ook eerlijk, toekomstgericht en in het belang
278 van alle Amsterdammers.

279

280 **Concrete maatregelen - Bouwen aan een veelzijdige stad:**

- 281 ● We hebben een hoge bouwambitie, waarbij het aantal nieuwe woningen jaarlijks groeit.
- 282 ○ We willen groeien van 7.500 woningen per jaar in 2026 naar ruim 9.000 per jaar in 2030.
- 283 ○ We bouwen 125.000 woningen voor 2040, met Haven-Stad als motor voor deze groei.
- 284 ● We blijven bouwen aan een sociale en diverse stad; daarom kiezen we voor een flexibele
- 285 verdeling van 30% sociale huur, 40% middenhuur en 30% vrije sector, dit is huur en koop. De
- 286 verdeling is geen rigide rekenregel per project, maar een richtlijn. We kiezen voor een groter
- 287 aandeel vrije sector (huur en koop), omdat we anders onvoldoende betaalbare woningen
- 288 kunnen bouwen. Met de extra opbrengsten investeren we bovendien in de verbetering van
- 289 bestaande buurten en nieuwe voorzieningen.
- 290 ● We willen zoveel mogelijk betaalbare woningen realiseren. Daarom onderzoeken wij een
- 291 uitbreiding van het middenhuurplusssegment, met woningen van rond de €1.550,- per
- 292 maand.

- 293 • We maken afspraken om meer koopwoningen te bouwen in het betaalbare segment van
- 294 €400.000 tot €600.000, omdat veel starters en middeninkomens hier behoefte aan hebben.
- 295 • We gebruiken een deel van de bouwopbrengsten voor het verbeteren van bestaande
- 296 wijken: we pakken schimmelwoningen aan; Amsterdam schimmelvrij in 2030, werken we
- 297 achterstallig onderhoud weg en realiseren meer groen. Zo gebruiken we de opbrengsten van
- 298 nieuwbouw om het leven van Amsterdammers te verbeteren. Zo profiteren alle
- 299 Amsterdammers van de groei van de stad.
- 300 • We streven naar gemengde en evenwichtige wijken met minimaal 30% sociale huur en
- 301 maximaal 50% sociale huur.
- 302 • We richten een Raad van Woningzoekenden op waarmee woningzoekenden een stem
- 303 krijgen in de bouwplannen. Zij hebben nu niks in te brengen, terwijl zij wel het hardst
- 304 getroffen worden door de wooncrisis.
- 305 • We verdichten de bestaande wijken en bouwen aan de randen van de stad, zoals Haven-
- 306 Stad. We blijven groen rondom de stad beschermen. Als de stadsuitbreiding toch ten koste
- 307 gaat van bijvoorbeeld een weiland, dan staat hier altijd tegenover dat we groen aanleggen in
- 308 de omgeving. Ook bij het verdichten van wijken leggen we nieuw groen en natuur aan in de
- 309 directe omgeving. Zo groeit Amsterdam zonder dat de leefbaarheid verloren gaat.
- 310 • We bouwen wijken met veel kwalitatief groen en oog voor architectonische en
- 311 stedenbouwkundige kwaliteit.
- 312 • We investeren in kwetsbare wijken relatief meer in buurtvoorzieningen, onderhoud en de
- 313 openbare ruimte, om zo gelijke kansen te bevorderen.
- 314 • We investeren in voorzieningen bij nieuwe woningbouwprojecten zodat er in elke nieuwe
- 315 wijk voldoende scholen, groen, cultuur, OV, zorg en sport zijn.
- 316 • We beschermen Amsterdammers tegen beleggers en speculaties, door de
- 317 zelfbewoningsplicht uit te breiden en strikte handhaving van de opkoopbescherming.
- 318 • We kiezen voor duurzame gebiedsontwikkeling en bouwen met oog voor de toekomst. We
- 319 bouwen zoveel mogelijk met hout. Ook zetten we in op meer biobased materialen en
- 320 hergebruik van bestaande materialen. Hiermee besparen we enorm veel CO₂ én bouwen we
- 321 steeds vaker goedkoper dan met traditionele methoden.

322

323 **Concrete maatregelen - Passend wonen:**

- 324 • We stimuleren doorstroming op de woningmarkt. Dit doen we door mensen, zoals ouderen
- 325 en gezinnen, te belonen en te begeleiden bij de verhuizing naar een passende woning.
- 326 • We geven bij nieuwbouwprojecten in Nieuw-West, Zuidoost en Noord buurtbewoners
- 327 voorrang op 25% van de nieuwe woningen, met speciale aandacht voor jongeren en
- 328 ouderen.
- 329 • We maken woningdelen door drie volwassen personen weer mogelijk zonder vergunning en
- 330 zonder dat dit leidt tot omzetting naar onzelfstandige woningen. Veel huizen worden door
- 331 de huidige regels door maximaal twee personen gebruikt, terwijl ze geschikt zijn voor meer.
- 332 Dat is onuitlegbaar. Het toestaan van woningdelen met drie personen geeft duizenden
- 333 Amsterdammers méér kans op een thuis.

- We bouwen 17.500 geclusterde ouderenwoningen voor 2040, inclusief gemeenschappelijke ontmoetingsruimtes.
- We stimuleren innovatieve woonvormen, zoals co-housing, wooncoöperaties en meergeneratiewoningen. In een meergeneratiewoning delen bewoners gemeenschappelijke ruimtes en voorzieningen, zoals een keuken, tuin of werkplaats. Dat heeft zowel praktische als sociale voordelen.
- We geven vitale beroepsgroepen, zoals leraren, zorgmedewerkers en politieagenten, voorrang bij een sociale of middenhuurwoning.
- We kiezen doorbraaklocaties voor studentenhuisvesting, waar in één keer veel nieuwe huizen gebouwd kunnen worden, zoals bij de RAI en het AMC.
- We willen ten minste 7.500 extra studentenwoningen realiseren voor 2040 in de Amsterdamse regio. Daarbij zetten wij in op meer studentenhuizen met gedeelde voorzieningen, in plaats van studio's, omdat die duurder zijn, meer ruimte innemen en minder bijdragen aan het sociale studentenleven. Hierover maken we afspraken met DUWO, SSH en de universiteiten.
- We maken afspraken met universiteiten en hogescholen over het huisvesten van internationale studenten, zodat het aantal internationale studenten dat zij aannemen past bij het aantal beschikbare woningen.
- We reserveren een buffer van flexibele woningen voor dak- en thuislozen en slachtoffers van huiselijk geweld, in samenwerking met corporaties, zorginstellingen en andere bouwpartners.
- Wij blijven in Amsterdam statushouders met voorrang huisvesten in een sociale huurwoning, ongeacht een eventueel landelijk verbod.
- We staan voor snelle toewijzing van de woningen voor dak- en thuislozen volgens Wonen Eerst: geen verplichte opvangtrajecten vooraf, maar direct een sleutel in handen.

Verblijven en verplaatsen

De straten, parken en pleinen van onze stad zijn er niet alleen om van A naar B te komen. Het zijn plekken om elkaar te ontmoeten, te spelen, te sporten, rond te dwalen. De openbare ruimte is de plek waar je je veilig hoort te voelen. We zetten kinderen op één. Want een achtjarige moet alleen naar school kunnen fietsen. Ook gaan we de openbare ruimte inrichten door de ogen van jonge vrouwen, want zij zijn de otters van de openbare ruimte: als een jonge vrouw zich ergens prettig voelt, dan doet iedereen dat. Net zoals dat voor otters geldt in de natuur. De jonge vrouw is hiermee een goede graadmeter voor een veilige en gastvrije openbare ruimte. Waarin iedere Amsterdammer zich vrij, zelfstandig en op een gezonde manier kan bewegen.

De verwachting is dat er in 2050 een kwart miljoen méér Amsterdammers zijn en er 200.000 werkenden bijkomen. Als het aantal autobewegingen net zo hard stijgt, dan slokt de auto de openbare ruimte op en eindigt de stad onleefbaar. Om dit te voorkomen gaan we door met

374 'Amsterdam maakt ruimte', waarmee we de stad beter inrichten op fietsen en voetgangers. Zo blijft
375 de stad leefbaar en wordt de stad beter bereikbaar voor noodzakelijk autoverkeer, zoals nood- en
376 hulpdiensten.

377

378 We gaan nog meer fietsen. Het is gezond, goedkoop en neemt weinig ruimte in. Alleen steeds meer
379 Amsterdammers voelen zich onveilig op de fiets. Dit heeft te maken met drukke fietspaden, waar
380 steeds meer snelheidsverschillen zijn door elektrische vervoersmiddelen. Vooral fatbikes zorgen
381 vaak voor onveilige situaties, hiervoor is eigenlijk geen plek op de drukke Amsterdamse fietspaden;
382 het is niet passend en onveilig. Om hier iets tegen te doen is Amsterdam grotendeels afhankelijk van
383 landelijke wetgeving. Maar wij zoeken de wettelijke grenzen op om dit probleem aan te pakken,
384 zoals we dat eerder ook met de snorfiets gedaan hebben.

385

386 Verkeersveiligheid staat centraal; we beschermen de zelfstandigheid van minder ervaren of
387 kwetsbare weggebruikers, zoals kinderen, ouderen en mensen met een beperking. In de drukker
388 wordende stad, met steeds meer vervoersvormen, blijft dit een constante uitdaging en vraagt om
389 daadkrachtige keuzes. Hierin zijn de afgelopen periode al grote stappen gezet, zo heeft de 30 km/u-
390 maatregel tot veel minder verkeersongevallen geleid.

391

392 **Concrete maatregelen:**

- 393 ● We brengen (verkeers-)onveilige routes beter in kaart, zoals plekken met slechte verlichting
394 of sociale onveiligheid, en gaan de veiligheid verbeteren.
- 395 ● We transformeren meer wegen tot schoolstraten en werken aan veilige schoolroutes, zodat
396 meer kinderen veilig naar school kunnen.
- 397 ● We verbeteren de veiligheid op voetgangers- en fietspaden door meer fietsstraten te
398 introduceren, zeker op de drukke fietsroutes.
- 399 ● We willen dat op 30 km-wegen het voor fietsers niet langer verplicht is om het fietspad te
400 gebruiken, zodat elektrische en snelle fietsers naar de rijbaan kunnen, waar dat veilig kan.
401 Hiervoor is landelijke wetgeving nodig.
- 402 ● We willen voorop lopen bij de aanpak van fatbike- en andere e-bike-overlast, net als bij de
403 snorfiets. We willen een minimumleeftijd, kentekenplicht, maximumsnelheden en inperking
404 van plekken waar een fatbike mag rijden.
- 405 ● We blijven in Den Haag aandringen op meer maatregelen om de fatbike-overlast aan te
406 pakken. Tot die tijd zetten we vol in op handhaving om opgevoerde fatbikes van de weg te
407 krijgen.
- 408 ● De Sprong over 't IJ is een mijlpaal, en we gaan volle kracht vooruit om de Oostbrug zo snel
409 mogelijk te realiseren.
- 410 ● Wij maken vaart met de Westbrug, zodat in 2040 de brug klaar is. Dat is belangrijk voor de
411 ontwikkeling van de stad, vooral voor Noord en Haven-Stad.

- We creëren meer ruimte in de stad voor recreatie, vergroening en ontmoeten door een andere invulling aan parkeerplekken in de binnenstad en drukke woonwijken te geven.
- We investeren in de toegankelijkheid van buurten door voetgangersstoplichten af te stellen op het bewegingstempo, ruimte te maken voor rolstoelen en scootmobielen en oversteekplaatsen aan te leggen op plateaus zodat de oversteek voor iedereen toegankelijk is.
- We lanceren het proefproject Radicale Toegankelijkheid: in hele drukke gebieden zijn in een periode constant handhavers en fietscoaches aanwezig, om zo tot betere oplossingen voor knelpunten te komen en de toegankelijkheid van de openbare ruimte te verbeteren.
- We willen dat elk groot plein een vrouwvriendelijke openbare wc heeft in 2040. Daarnaast willen we ook Changing Places Toilets realiseren, voor mensen met een ernstige handicap.
- We breiden het aantal fietsstraten uit, zoals op de Ceintuurbaan, Bilderdijkstraat en Frederik Hendrikstraat. Zo leggen we de basis voor een tweede fietsring door de stad.
- We geven prioriteit aan nieuwe fietsverbindingen met snelgroeiende stadsdelen zoals Havenstad, Zeeburgereiland en IJburg.
- We stimuleren het gebruik van deelmobiliteit en particuliere autodeelcoöperaties, mits dit veilig, toegankelijk en met minimale overlast kan.
- We zijn tegen elektrische (deel-)stepjes vanwege potentiële drukte en gevaarlijke situaties op de fietspaden.
- De openbare fietsenstallingen blijven zoveel mogelijk 24 uur per dag open.
- We willen dat iedere Amsterdammer in 2030, die wil fietsen, een eigen fiets heeft. Daarom blijven we investeren in betaalbare of gratis fietsen voor lage inkomens, leerwerkplaatsen die weesfietsen opknappen en toegankelijke fiets- en verkeersveiligheidstrainingen.

Openbaar vervoer

Betaalbaar en toegankelijk openbaar vervoer zorgt ervoor dat iedereen mee kan doen aan het stedelijk leven. Ook vermindert het openbaar vervoer de uitstoot, files en ruimtebeslag vergeleken met de auto. Onze kernprincipes zijn dat we alle stadsdelen zo goed mogelijk met elkaar willen verbinden, en nadruk leggen op het aanleggen van OV naar nieuwe, snelgroeiende stadsdelen. Daarom investeren we in nieuwe routes, extra stations en krijgt Amsterdam een volwaardige nachtdienstregeling op drukke lijnen, zodat mensen veilig en betrouwbaar thuiskomen.

Concrete maatregelen:

- Nieuwe investeringen in ov-verbindingen met snel groeiende stadsdelen, zoals Havenstad, Zeeburgereiland en IJburg, moeten prioriteit krijgen.
- Amsterdam krijgt een nachtdienstregeling, zodat mensen 's nachts veilig naar huis kunnen.
- Bij het sluiten van de Metroring, de verbinding tussen Centraal Station en Isolatorweg, willen wij het liefst haltes realiseren in Havenstad en Amsterdam-Noord. Omdat hier de komende jaren veel woningen gerealiseerd worden, waarvoor een goede ov-ontsluiting nodig is.

- 450 ● We trekken de Noord/Zuidlijn door vanaf Amsterdam-Zuid naar Hoofddorp, hierdoor komt
451 er meer ruimte op het spoor voor internationale treinen, en worden nieuwe woonwijken
452 beter ontsloten.
- 453 ● We zorgen voor een robuustere metrodienstregeling en verbetering van de kwaliteit van de
454 overstapstations.
- 455 ● We verbeteren met (nieuwe) spoorinfrastructuur de verbinding tussen Amsterdam en de
456 regio's rondom de stad.
- 457 ● We maken van transport over water een prioriteit bij de bevoorrading van winkels en
458 horeca, hiervoor wijzen we verschillende aanlegplekken aan.
- 459 ● We geven meer parkeerruimte aan klus- en onderhoudsbedrijven, want het is belangrijk dat
460 onze stad bereikbaar blijft voor zulke bedrijven; dat houdt onze stad draaiend.
- 461 ● We zetten in op slimme stadslogistiek; met meer gebundelde leveringen voor de
462 bevoorrading van ondernemers. Dat maakt de stad schoner, stiller en beter bereikbaar. We
463 doen dit met een duidelijke hub-strategie. Waarin we meer samenwerking tussen
464 ondernemers tot stand brengen, door meer proeven, zoals CityHub te doen.
- 465 ● Sociale veiligheid in taxi's is voor D66 een prioriteit. Taxi's moeten het visitekaartje van de
466 stad worden - dus lhbtq+-vriendelijk. Er is geen ruimte voor discriminatie en misstanden.
- 467 ● De gemeente neemt maatregelen tegen taxi's die nutteloze rondjes rijden, met
468 milieuschade en verkeersdruk tot gevolg.

Hoe richten we de stad zo in, dat Amsterdammers gezond en gelukkig kunnen samenleven?

Gezondheid is een voorwaarde om als Amsterdammer van je vrijheid te kunnen genieten. Het aantal jongeren met mentale klachten groeit, gezondheidsverschillen tussen wijken blijven hardnekkig bestaan en de stad vergrijst. Een kind groeit niet vrij op in de stad als de luchtverontreiniging resulteert in astma. En de vrijheid van ouderen wordt beperkt als het 's zomers zo heet in huis is dat hun gezondheid eronder lijdt.

We zetten ons in voor een samenleving waar welzijn en gezondheid worden gezien als een gezamenlijke opgave, en niet puur een persoonlijke verantwoordelijkheid. Dat betekent: toegankelijke zorg dichtbij is, buurten waar mensen elkaar kennen en ontmoeten en waar ruimte is voor initiatief. Deze brede gezondheidsbenadering is de basis voor het ontwerp van onze openbare ruimte. Een schone stad is een gezonde stad.

Zorg en welzijn

D66 Amsterdam staat voor een stad waar iedereen gezond, veilig en waardig kan leven - ongeacht leeftijd, achtergrond of inkomen. Daarom zetten we gezondheid centraal in al het gemeentelijk beleid, in plaats van enkel te denken vanuit het zorgdomein. Wie hoofdpijn en stress heeft door financiële zorgen, heeft meer aan schuldhulp dan aan een huisarts. Dat is wat we bedoelen met kijken over de grenzen van het zorgdomein. Daarnaast willen wij dat Amsterdammers leven in zorgzame buurten: waar ruimte is voor ontmoeting, waar hulp en zorg dichtbij zijn, en waar initiatieven van bewoners en ondernemers die bijdragen aan de sociale binding in de buurt worden ondersteund.

Preventie biedt Amsterdammers de grootste kans op een gezond en vrij leven en het bespaart de samenleving veel kosten. We maken de zorg toegankelijker door de muren tussen welzijn en zorg af te breken. Zorgprofessionals krijgen daarbij de ruimte om te doen wat nodig is, zonder vastgepind te worden in een keurslijf van regels. Amsterdammers met mentale of fysieke problemen verdienen een duidelijk loket waar ze terecht kunnen. Jongeren die worstelen met prestatiedruk of psychische klachten laten we niet aan hun lot over. Ouderen ondersteunen we zodat ze zo lang mogelijk zelfstandig en actief blijven wonen in hun eigen buurt.

De online wereld is voor veel jongeren een bron van kennis, ontspanning en sociale interactie, maar brengt ook risico's met zich mee. Jongeren moeten zich bewust zijn van de gevaren voor hun veiligheid, (mentale) gezondheid, financiën en sociale druk. Ook online moet iedereen kunnen zijn wie ze willen zijn, in een veilige omgeving. Als er iets misgaat, bijvoorbeeld wanneer iemand een vervelende foto deelt zonder toestemming, zorgen we voor toegankelijke hulp. De samenwerking met de hulplijn Helpwanted wordt daarom voortgezet.

505

506 **Concrete maatregelen:**

- 507 ● We voeren het beleid 'health in all policies' versneld en integraal in, met als speerpunten
- 508 bewegen en gezonde voeding.
- 509 ● We zetten volop in op de Digitale Voordeur, waar Amsterdammers terecht kunnen met
- 510 vragen over zorg, gezondheid en welzijn. Hierdoor krijgen zij sneller de juiste hulp en zorg en
- 511 houden zorgprofessionals meer tijd over voor andere patiënten die zorg nodig hebben of die
- 512 niet digitaalvaardig zijn.
- 513 ● We nemen de schotten weg tussen het welzijns- en het zorgdomein door realisatie van een
- 514 gemeenschappelijk loket waar burgers met zowel welzijns- als gezondheidsproblemen
- 515 terecht kunnen.
- 516 ● We gaan door met de wijkgerichte vaccinatie-aanpak, deze methode is bewezen effectief,
- 517 en moet langdurig voortgezet worden om de Amsterdamse vaccinatiegraad weer op een
- 518 veilig niveau te krijgen.
- 519 ● We willen gezondheidscentra in stadsdelen waar verschillende zorgprofessionals, zoals
- 520 huisarts, fysio, wijkverpleging en GGZ, samenzitten.
- 521 ● We willen dat de gemeente in de stedelijke ontwikkeling, herontwikkeling en nieuwbouw,
- 522 locaties voor zorgvoorzieningen verplicht meeneemt in de afweging.
- 523 ● We investeren de komende jaren extra in de sociale basis. Dat is het fundament van het
- 524 Amsterdams sociale beleid, gericht op preventie, zelfredzaamheid, ontmoeting en het
- 525 ontplooiën van talent. Het doel is om sociale samenhang in buurten te ondersteunen,
- 526 laagdrempelige hulp aan te bieden en ouderen fijn en veilig oud te worden in de eigen
- 527 buurt. Door hier op in te zetten is zwaardere zorg minder vaak nodig.

528 **Concrete maatregelen - Jongeren & regenbooggemeenschap:**

529

- 530 ● We investeren meer in preventie, laagdrempelige en vroegtijdige ondersteuning en
- 531 normalisering van mentale problemen onder jongeren, zodat de druk op jeugdzorg afneemt.
- 532 In de afgelopen 25 jaar is het percentage kinderen dat gebruikmaakt van jeugdzorg
- 533 verviervoudigd: inmiddels gaat om één op de zeven. Dat is onhoudbaar en onbetaalbaar.
- 534 ● We nemen specifiek de behoeften van de regenbooggemeenschap mee in de aanpak van
- 535 mentale gezondheid en bij het verminderen van de druk op jeugdzorg.
- 536 ● We hebben in de suïcidepreventie specifiek aandacht voor jongeren, inclusief de
- 537 regenbooggemeenschap.
- 538 ● We ondersteunen studentenverenigingen en studieverenigingen in hun aanpak tegen
- 539 eenzaamheid en voor betere mentale gezondheid onder studenten.
- 540 ● We hebben een positieve, open benadering van seksuele gezondheid; we maken ons sterk
- 541 voor een breed toegankelijke seksuele gezondheidszorg.
- 542 ● We maken soa-testen gratis en beter beschikbaar zijn via GGD Amsterdam.
- 543 ● We willen dat er in Amsterdam geen nieuwe HIV-infecties bij komen, om dit te realiseren
- 544 gaan we:

- 545 ○ De voorlichting verbeteren voor jongere generaties;
- 546 ○ Betere samenwerking met huisartsen voor het testen, om zo druk weg te nemen bij
- 547 de GGD;
- 548 ○ GGD de mogelijkheid geven PrEP - hiv-preventiemedicatie - in te kopen, zodat zij
- 549 mensen met financiële problemen ook toegang tot PrEP kunnen geven.
- 550 ● We zetten de aandacht voor problemen en wachtlijsten bij de transzorg door. Waar mogelijk
- 551 ondersteunen we transpersonen tijdens deze wachtperiode.
- 552 ● We willen dat jongeren veilig, gezond en weerbaar opgroeien in de digitale wereld. Omdat
- 553 steeds meer jongeren kampen met problemen, waarvan de oorzaak ligt in de digitale
- 554 wereld. Om hier meer controle op te krijgen gaan we door met de gemeentelijke aanpak
- 555 Online Leefwereld Jongeren, waarin we:
- 556 ○ Jongeren weerbaar willen maken tegen de negatieve gevolgen van sociale media.
- 557 ○ Inzetten tegen online shaming en onderzoek doen naar online gedrag van jongeren
- 558 rondom seksualiteit.
- 559 ○ Ouders, leraren en begeleiders voorlichten over de online leefwereld van jongeren
- 560 ○ Hulp bieden als techbedrijven niet hun verantwoordelijkheid nemen, bijvoorbeeld
- 561 bij het verspreiden van naaktfoto's, dit gebeurt in samenwerking met hulplijn
- 562 Helpwanted.
- 563 ○ De richtlijn volgen dat kinderen pas vanaf hun 15e social media gebruiken.
- 564 ○ Kinderen, jongeren en ouders helpen met vragen over beeldschermgebruik via de
- 565 GGD en het Ouder en KindTeam.

566 **Concrete maatregelen - Ouderen:**

- 567 ● We willen investeren in zorgzame buurten, met toegankelijke woningen en gebouwen, waar
- 568 ruimte is voor ontmoeting en voldoende sport- en beweegaanbod is voor ouderen. Hiermee
- 569 willen we de drempels wegnemen die het ouderen moeilijker maken om gezond oud te
- 570 worden in de eigen vertrouwde omgeving. Dat is belangrijk want Amsterdam vergrijsst, er is
- 571 veel eenzaamheid onder ouderen en de personeelstekorten in de zorg lopen op.
- 572 ● We zetten het toegankelijkheidsoffensief door: we willen dat de openbare ruimte, woningen
- 573 en publieke gebouwen goed toegankelijk zijn voor ouderen.
- 574 ● We breiden de Stadspasregeling sport 55+ verder uit, zodat meer Amsterdamse ouderen
- 575 met een Stadspas gebruik kunnen maken van sportscholen in de buurt.
- 576 ● We willen een subsidie voor sportscholen die ouderen begeleiden bij de eerste
- 577 sportactiviteiten.
- 578 ● We willen dat meer ouderen een geclusterde en aangepaste woning hebben, zodat ze
- 579 gezonder en langer in de eigen omgeving kunnen blijven, ook laten zij vaak een grote woning
- 580 achter voor gezinnen en komt de doorstroming op gang. Dit gaan we doen door:
- 581 ○ Meer nieuwe ouderenwoningen te bouwen, waar ruimte is voor ontmoeting, vooral
- 582 in wijken waar veel ouderen wonen.
- 583 ○ In de bestaande bouw realiseren we meer Lang Leven Thuis Flats, om uiteindelijk
- 584 Lang Leven Thuisbuurten te krijgen.
- 585 ○ We begeleiden en ondersteunen ouderen bij hun verhuizing en werken samen met
- 586 vrijwilligersorganisaties om migrantenouderen goed te bereiken.

- 587 ● We zetten zorgbuddy's in voor ouderen die nu moeilijk hun weg vinden naar zorg,
588 ondersteuning en activiteiten, bijvoorbeeld omdat ze eenzaam zijn of de taal niet spreken.
589 Deze zorgbuddy's begeleiden hen naar de huisarts, het buurthuis, dagbesteding of het
590 Buurtteam, zodat ouderen een netwerk opbouwen, meer zelfvertrouwen krijgen en sneller
591 de juiste hulp vinden. Dat vergroot hun zelfstandigheid én bespaart op de lange termijn
592 zorgkosten.
- 593 ● We herkennen, erkennen en ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers.
- 594 ● We willen toegankelijke openbare ruimte en woningcomplexen voor ouderen, zodat zorg,
595 wonen en sociale interactie samenkomen en ouderen langer en gezonder oud kunnen
596 worden. Dat vraagt om samenwerking tussen woningbouwcorporaties, zorgverzekeraars en
597 andere gezondheidsorganisaties.

598

599 **Afval**

600 Amsterdammers verdienen schone straten en een leefomgeving zonder afval en troep. Op dit
601 moment is dat te vaak niet het geval. Dat vraagt allereerst om meer inzet en prioriteit vanuit de
602 gemeente. Het behoort tot één van de kerntaken van de gemeente, vindt D66. Tegelijkertijd is het
603 ook belangrijk dat Amsterdammers verantwoordelijkheid en eigenaarschap voelen over hun stad,
604 wijk en straat. Een schone stad is een gezamenlijke opgave van gemeente, bewoners en
605 ondernemers.

606

607 We geloven dat het afvalstelsel van Amsterdam veel beter georganiseerd kan worden. We willen
608 het afval slimmer verwerken, grondstoffen behouden en de stad schoner en hygiënischer maken.
609 We zetten in op hergebruik en recycling dicht bij de bewoners. Denk aan reparatiecafés,
610 wijkinzameling en betere scheiding aan de bron. De verdeling van de kosten kan rechtvaardiger
611 worden - de vervuiler betaalt. Nu dragen bijvoorbeeld eenpersoonshuishoudens onevenredig veel
612 bij, dat kan anders.

613

614 **Concrete maatregelen:**

- 615 ● We gaan de stad beter schoonmaken, door te investeren in uitvoering, efficiëntere afval- en
616 reinigingsdiensten en meer handhaving. Zo wordt de stad meer leefbaar.
- 617 ● Het toeristische centrumgebied krijgt een eigen (publiek-private) afvalorganisatie. Het
618 centrumgebied verdient een eigen organisatie vanwege de drukte, toerisme,
619 bebouwingsdichtheid en beperkte ruimte. Deze nieuwe organisatie wordt integraal
620 verantwoordelijk voor afval en reiniging voor bewoners, ondernemers en bezoekers.
- 621 ● We willen dat de gemeente stopt met de inzameling van commercieel bedrijfsafval en deze
622 taak overlaat aan de marktpartijen, zodat de gemeente zich kan richten op haar wettelijke
623 kerntaken.

- 624 ● We willen dat ondergrondse afvalcontainers de standaard worden - ook bij de renovatie van
- 625 kades, tenzij de omgeving zich er niet voor leent.
- 626 ● We gaan strikter handhaven op vervuiling van de openbare ruimte, ook op de 25 meter
- 627 regel rond bedrijfspanden. Ook geeft de gemeente Amsterdammers standaard een
- 628 terugkoppeling op hun afvalmeldingen. Voor beiden krijgen de uitvoeringsorganisaties de
- 629 juiste middelen.
- 630 ● We zetten grootschalige gedragscampagnes op tegen het zwerfafval in de stad, en voor
- 631 leefbaarheid, daarbij willen we dat gemeente meer experimenten uitvoert om het
- 632 openbreken van prullenbakken tegen te gaan.
- 633 ● We willen dat horeca- en retailbedrijven geen gebruik meer kunnen maken van het
- 634 gemeentelijk reinigingsrecht, maar een commercieel contract moeten afsluiten voor hun
- 635 afval. Zo voorkomen we dat ondernemers oneigenlijk gebruikmaken van afvalcontainers die
- 636 bedoeld zijn voor bewoners.
- 637 ● We gaan publiek-private initiatieven stimuleren waarbij ondernemers gezamenlijk (circulair)
- 638 afval inzamelen, voornamelijk in de drukke toeristische en winkelgebieden, zoals op het
- 639 Rokin en Nes nu al gebeurt.
- 640 ● We zorgen dat de gemeente afval gaat ophalen via het water in het centrum.
- 641 ● We creëren meer plekken om statiegeldflessen en blikjes in te leveren in bijvoorbeeld
- 642 zogenoemde 'statiegeldwinkels'.
- 643 ● We starten een pilot waarin wordt gewerkt met 'inzameldagen' in de wijk, waar kringlopen,
- 644 grofvuil-diensten en recyclediensten afval verzamelen en mogelijk hergebruiken of
- 645 repareren.
- 646 ● We gaan de logistiek van afval verbeteren door betere dataverzameling en -analyse, zodat er
- 647 minder grote containers op straat nodig zijn en minder vervoersbewegingen.
- 648 ● We intensiveren de bestrijding van ratten (en andere wilde knaagdieren) in nauwe
- 649 samenwerking met de GGD.
- 650 ● We willen dat eenpersoonshuishoudens, verhoudingsgewijs, niet onterecht meer betalen
- 651 dan huishoudens met meerdere personen.
- 652 ● We verbeteren en verduidelijken de regels rondom het ophalen van grofvuil. Waarbij het
- 653 duidelijk moet zijn wanneer het wordt opgehaald, en wat onder grofvuil valt.
- 654 ● D66 is positief over de CO₂-afvanginstallatie voor de AEB. Dit levert een grote bijdrage aan
- 655 de CO₂-reductie van Amsterdam.
- 656 ● De haven speelt een belangrijke rol in circulaire afvalverwerking. Amsterdam moet leidend
- 657 worden in het verwerken van afval tot grondstoffen.
- 658 ● We zorgen voor langere openingstijden van de milieustraten: door de week, 's avonds en op
- 659 zondag, zodat het makkelijker wordt om (grof) afval weg te brengen.

660

661 **Groen en klimaatadaptatie**

662

663 Groen in de stad geeft Amsterdammers de vrijheid om te ademen, te ontspannen en zich te
 664 bewegen. Parken, bomen en groen geven rust in de hectiek van de stad. Tegelijkertijd is groen

665 belangrijk voor klimaatadaptatie en schone lucht. Zo verkoelen groene stadsroutes, met bomen en
666 parken, tijdens hete zomers en maken wandelen of fietsen aangenamer. Oftewel, voldoende groen
667 in de stad is geen luxe maar een voorwaarde voor een leefbare en gezonde stad.

668

669 Steeds vaker krijgen Amsterdammers te maken met de gevolgen van een opwarmend klimaat, zoals
670 extreme hitte, droogte, hevige regenval en hoog water. Hier worden vaak de meest kwetsbaren als
671 eerste door getroffen. We investeren al veel in maatregelen om klimaatverandering tegen te gaan.
672 Maar we zullen ook nu sneller en meer moeten investeren om de stad te beschermen tegen
673 overstroming, hitte en droogte door klimaatverandering, die nu al onvermijdelijk op ons af komt.
674 Om de stad te wapenen tegen de toekomst wordt klimaatweerbaarheid de basis van nieuwe
675 stadsprojecten. Zo krijgen kinderen volop de ruimte om veilig te spelen in het water, en een groene
676 stad is fijn voor Amsterdammers en draagt bij aan biodiversiteit, regenwaterafvoer en
677 energiebesparing.

678

679 **Concrete maatregelen:**

- 680 ● We willen de bomenhoofdstad van Europa zijn. Daarom planten we 25.000 bomen voor een
681 groene en koele stad, te beginnen in de wijken die het meest kwetsbaar zijn voor hitte.
- 682 ● We gaan zes nieuwe stadsparken aanleggen. Zo maken we de stad groener, gezonder en
683 leefbaarder.
- 684 ● We voegen groen toe aan bestaande wijken, door bij herinrichtingen minder steen en meer
685 planten, bomen en wateropvang te realiseren.
- 686 ● We maken de komende periode meerdere grachten geschikt om in te zwemmen, zodat
687 mensen hier kunnen afkoelen in hitteperiodes.
- 688 ● We willen een gezonde ecologie en biodiversiteit in de stad, hiervoor maken we ruimte in
689 onze stadsparken.
- 690 ● We maken water en bodem sturend in de beoordeling van nieuwe ruimtelijke projecten, om
691 schade te voorkomen en de klimaatweerbaarheid te bevorderen.
- 692 ● We zorgen dat integratie van klimaatadaptatie-maatregelen in de stedelijke programmering
693 doorgaat, met heldere doelen voor meer bomen, verticaal groen, waterberging en
694 bescherming van bestaande natuur.
- 695 ● We investeren in betere bescherming tegen wateroverlast. Kwetsbare plekken pakken we
696 aan met meer groen, we vergroten de afvoercapaciteit van het riool en leggen meer wadi's
697 aan voor tijdelijke wateropvang.
- 698 ● We maken extra geld vrij en bieden voorrang aan het vergroenen van de gebieden die
699 bekendstaan als 'hitte-eilanden'. We koppelen vergunningen in deze gebieden aan
700 klimaatadaptieve maatregelen.
- 701 ● We stimuleren het gebruik van groene gevels in de stad, zodat hitte beter buiten de deur
702 blijft. Ook stimuleren we het gebruik van slimme en groene daken, met name op grote
703 oppervlakken, met onder andere slimme ventielen en groene zoden, zodat water kan
704 worden vastgehouden als het langdurig droog en warm blijft.

- 705 ● We starten campagnes over wat mensen kunnen doen in tijden van weersextremen.
- 706 ● Met gebruik van bestaande online platforms bieden we een laagdrempelige alarmdienst, die
- 707 Amsterdammers informeert bij extreem weer en eenvoudig advies geeft.

708

709 **Isoleren en verduurzaming**

710 Isoleren is een no-brainer: het bespaart energie en geld, is goed voor het milieu en verhoogt de
 711 levenskwaliteit. Daarom moet het financieel aantrekkelijker, eenvoudiger en uiteindelijk verplicht
 712 worden. We richten ons eerst met subsidies en extra leningen op de wijken met de hoogste
 713 energiearmoede, hiermee wordt klimaatbeleid gecombineerd met kansengelijkheid.

714

715 We intensiveren de inzet op energiebesparing, met speciale aandacht voor huurders en bewoners
 716 van corporatiewoningen. Zij moeten vaker zelf energie kunnen opwekken of kunnen profiteren van
 717 collectieve oplossingen.

718

719 Amsterdam wil in 2040 aardgasvrij zijn. Maar het tempo verschilt per buurt en per gebouw. Daarom
 720 hebben we een open houding tegenover alle oplossingen: van warmtenetten tot individuele
 721 warmtepompen en andere innovaties. Wat telt is dat de energierekening omlaag gaat, we CO₂
 722 besparen en dat bewoners en VvE's voldoende ondersteuning krijgen om Amsterdam te
 723 verduurzamen.

724

725 **Concrete maatregelen:**

- 726 ● We bieden financiële en technische ondersteuning voor VvE's die willen verduurzamen. We
- 727 ondersteunen en faciliteren ook warmtecoöperaties en andere bewonersinitiatieven door
- 728 het bieden van professionele begeleiding en toegang tot financiering
- 729 ● We breiden het isolatieoffensief uit in buurten met veel energiearmoede, een wijkgerichte
- 730 aanpak met steun voor huurders en eigenaren.
- 731 ● We investeren in de uitbreiding en het slimmer gebruik van het elektriciteitsnetwerk, om
- 732 netcongestie te bestrijden, bijvoorbeeld met buurtbatterijen waar groene energie wordt
- 733 opgeslagen.
- 734 ● We geven huurders meer ruimte en mogelijkheden om zelf energie op te wekken.
- 735 ● We maken afspraken met de 20 grootste CO₂-uitstotende bedrijven van de stad om hun
- 736 uitstoot te verlagen. We gaan daarnaast voor alle grootverbruikers de wettelijke
- 737 energiebesparingsplicht handhaven.
- 738 ● We zetten in op innovatieve bronnen om aardgas te vervangen. We experimenteren met
- 739 aardwarmte, ook wel geothermie, als duurzame energiebron voor het verwarmen van
- 740 gebouwen.

- 741 ● We bouwen door op de pilot met riothermie in sociale huurwoningen in Amsterdam Noord.
- 742 Riothermie haalt warmte uit rioolwater met een warmtewisselaar en is een veelbelovende
- 743 bron.
- 744 ● We zorgen voor klimaatbonnen voor lage- en middeninkomens die kunnen worden ingeruild
- 745 voor korting op verduurzaming van het huis.

746

747

748 **Sport en bewegen**

749 In het gezondheidsbeleid krijgen sport en bewegen een centrale plek. D66 wil dat jongeren
750 bewegend opgroeien en de weg naar sportbeoefening weten te vinden. Hiermee leggen ze de basis
751 voor een gezond en actief leven. Buitenspelen is gezond en is goed voor de ontwikkeling van
752 kinderen. Het is belangrijk om als stad voldoende plekken te hebben waar kinderen kunnen
753 buitenspelen en leren fietsen, zodat ze zich vrij door de stad kunnen bewegen.

754

755 Daarnaast is Amsterdam een waterstad. Er is voldoende water. Wij willen dat er ook meer plekken
756 komen die geschikt zijn om te zwemmen. In open water en zwembaden; dat is goed voor
757 zwemvaardigheid en watersporten in onze stad. In Amsterdam horen topsport- en -evenementen.
758 Topsport draagt bij aan een sportcultuur waar goed voorbeeld doet volgen en mensen inspireert.
759 We zien ook toekomst in nieuwe sportvormen zoals urbansporten als 3x3 basketbal, skateparken en
760 freerunning. Omdat die sporten minder ruimte innemen is dat één van de opties in de verdichtende
761 stad waar ruimte schaars is.

762

763 **Concrete maatregelen:**

764

765 We zetten in op voldoende en toegankelijke sportparken in heel Amsterdam, waarbij ook private en
766 semi-publieke sportparken bijdragen aan een breed en inclusief sportaanbod voor alle
767 Amsterdammers.

- 768 ● We handhaven de gemeentelijke sportnorm, met name in ontwikkelingsgebieden en ook in
- 769 Weesp.
- 770 ● Sportverenigingen krijgen voldoende middelen en hun bestuurders ondersteuning bij hun
- 771 steeds moeilijker wordend vrijwilligerswerk.
- 772 ● We willen grote topsportevenementen naar Amsterdam halen – zoals de UEFA Women's
- 773 Euro 2029, de World Urban Games en op termijn zelfs de Olympische Spelen (2036 of 2040).
- 774 ● We willen dat enkele grachten openbaar zwemwater worden.

- 775 ● We ondersteunen bij de verduurzaming van sportfaciliteiten door subsidies beschikbaar te
776 stellen en verenigingen te begeleiden bij verduurzamingsprojecten.
- 777 ● We onderzoeken hoe we meer openbare zwemplekken kunnen toevoegen aan de stad,
778 vergelijkbaar met het Marineterrein.
- 779 ● We willen een wavepool voor surfen realiseren – een ‘Amsterdam Surf District’ – en
780 onderzoeken daarvoor de mogelijkheden in de Buiksloterham of Havenstad.
- 781 ● We maken stadsparken toegankelijk met voldoende voorzieningen, zoals openbare toiletten
782 en verlichting, zodat ze geschikt zijn om in te sporten, spelen en bewegen.
- 783 ● Wij willen bij de inrichting van nieuwe gebieden en herinrichtingen van bestaande gebieden
784 urban sports ook meenemen als sportfaciliteit.
- 785 ● We investeren in meer en stoerdere buitenspeelplekken in de openbare ruimte, zodat
786 buitenspelen weer uitdagend wordt.
- 787 ● We stellen buurtsportcoaches aan om jongeren aan het sporten te krijgen en zetten sport
788 daarbij als middel in voor jeugdproblematiek.
- 789 ● We ondersteunen (kleine) sportverenigingen om via de gemeente vertrouwenspersonen te
790 vinden met voldoende afstand tot het bestuur.
- 791 ● We treden strenger op tegen homofobie in de sportwereld, zowel op het veld als in het
792 publiek.
- 793 ● We willen dat alle Amsterdammers van 55 jaar het aanbod krijgen om, met een
794 fysiotherapeut of een trainer, een gepast sport- en beweegprogramma op te stellen.

Hoe geven we de Amsterdamse economie de ruimte?

Ondernemers maken de stad levendig, ambitieus en innovatief. En laten we eerlijk zijn: om onze ambities te bekostigen, moet er geld verdiend worden. We geven daarom alle ruimte aan ondernemerschap dat waarde toevoegt aan de stad. Daarbij staat brede welvaart centraal: niet alleen groei op de korte termijn, maar ook gezondheid, duurzaamheid en verbondenheid in onze buurten.

Wij maken van de gemeente een aanjager van bedrijvigheid die Amsterdam eerlijk, duurzaam en bloeiend houdt. We bieden minder ruimte aan sectoren die weinig bijdragen, zoals vervuilende productie, laagwaardige bedrijvigheid en toeristische monocultuur. In plaats daarvan trekken we talent en investeringen naar vier duurzame sectoren, waarin we Amsterdam de komende decennia sterk positioneren.

Lokaal ondernemerschap

Het lokale ondernemerschap, zoals het midden- en kleinbedrijf en de markten, draagt bij aan de levendigheid en diversiteit van Amsterdam. We hebben ze hard nodig. Het is van belang om hun bijdrage aan de stad te waarderen, en ze niet te verstikken in regelzucht. Dat betekent minder regeldruk, voorspelbare wetgeving en betere dienstverlening. We willen dat de gemeente zich actief inzet voor een goed ondernemersklimaat voor mkb, sociaal ondernemers en ambachtslieden. Daarom willen we aantrekkelijke bedrijfsinvesteringszones (biz) stimuleren, winkelgebieden aantrekkelijker maken voor bewoners en de communicatie tussen ondernemers en de gemeente verbeteren.

Concrete maatregelen:

- We geven meer ruimte en vertrouwen aan lokale ondernemers die duurzaam opereren en bijdragen aan de stad. Als onderdeel hiervan voeren we onder andere een mkb-toets in voor nieuwe wet- en regelgeving, waarmee mkb-ondernemers in een vroeg stadium input geven over werkbaarheid en knelpunten.
- We willen dat er ruimte voor ondernemers in de stad blijft, hiervoor is het noodzakelijk dat we de ruimte optimaal benutten, zodat er voldoende bedrijfsruimte blijft. Daarom willen wij dat de gemeente o.a. via bestemmingsplannen gaat sturen om overlast voor de omgeving te beperken en bedrijfsruimte te realiseren. Dat doen we door het realiseren van:
 - meer bedrijfsgebouwen met meerdere verdiepingen;
 - bedrijfsruimte voor de (kleine) maakindustrie, zoals bedrijfsverzamelgebouwen.
- We voeren een regeldrukmonitor in, om inzichtelijk te maken welke regels we kunnen schrappen of versimpelen.

- 830 ● We geven ruimte voor mixed-use bestemmingsplannen en experimentele zones, vooral in
- 831 gebieden die een impuls kunnen gebruiken, om het gebied aantrekkelijk te maken voor
- 832 ondernemer, buurt en bezoekers.
- 833 ● We zetten bestemmingsplannen in om een divers en aantrekkelijk winkel- en bedrijfsaanbod
- 834 te waarborgen en monocultuur tegen te gaan.
- 835 ● We maken subsidies aan bedrijfsinvesteringszones (biz) meerjarig, om de administratieve
- 836 druk op betrokken ondernemers te verlagen.
- 837 ● We willen de verenigingsgraad onder vastgoedeigenaren vergroten, om zo het contact en de
- 838 samenwerking met de gemeente te verbeteren, daarom stimuleren en faciliteren we de
- 839 oprichting van vastgoed-biz'en.
- 840 ● We willen dat de gemeente biz'en ondersteunt bij het organiseren van gezamenlijke
- 841 voorzieningen, zoals gezamenlijke afvalinzamelingscontracten en hosts voor drukke
- 842 gebieden.
- 843 ● We introduceren een leegstandsverordening voor commercieel vastgoed om leegstand van
- 844 winkelruimtes te voorkomen en daarmee aantrekkelijke winkelstraten te houden.
- 845 ● We verbeteren de dienstverlening voor ondernemers. Waarbij het uitgangspunt een
- 846 positieve grondhouding is vanuit de gemeente, zeker tegenover samenwerkings- en
- 847 duurzame initiatieven van ondernemers.
- 848 ● Om ondermijning - bedrijfsgebruik voor illegale doeleinden - tegen te gaan willen we
- 849 ondernemersvergunningen verplicht maken in gebieden waar veel ondermijning vermoed
- 850 wordt zoals de binnenstad.
- 851 ● De gemeente gaat awareness-trainingen voor personeel en werkgevers initiëren om
- 852 ondernemingen weerbaar te maken tegen ondermijning.
- 853 ● We versterken de belangrijkste markten in Amsterdam, waarbij de gemeente goede
- 854 randvoorwaarden verzorgt, zoals reiniging, goede inrichting en parkeergelegenheid.
- 855 ● We evalueren welke markten onder gemeentelijk beheer blijven en welke beter als een
- 856 private markt door kunnen. Als dat laatste het geval is, bieden we daarvoor de ruimte.
- 857 ● We geven marktondernemers de ruimte om zich aan te passen aan de veranderende
- 858 omstandigheden en we betrekken ze actief bij het ontwikkelen van nieuw beleid.

859

860 **Concrete maatregelen - Horeca:**

- 861 ● We vinden dat een levendige horecasector bij Amsterdam hoort. De gemeente moet zich
- 862 niet bezighouden met te veel details, zoals de vraag of een kapper in de namiddag een
- 863 glaasje wijn aan klanten schenkt. Wel verwachten we van ondernemers dat zij elkaar
- 864 steunen en rekening houden met de buurt.
- 865 ● We blijven voorstander van ruimere sluitingstijden van bars en cafés, 01.00 uur door de
- 866 week en tot 03.00 uur in het weekend.
- 867 ● We willen dat er gedanst mag blijven worden in restaurants; tafels aan de kant en voetjes
- 868 van de vloer.
- 869 ● We willen dat snackbars in uitgaansgebieden in het weekend tot 03.00 uur open blijven voor
- 870 de kroket na het uitgaan.
- 871 ● We willen dat op tropische dagen horecazaken hun terrassen mogen vergroten.

- 872 • We stimuleren hotels om zich te ontwikkelen tot buurthotels: plekken waar wonen en
873 tijdelijk verblijf worden gecombineerd en daktuinen ruimte bieden aan iedereen. Daarnaast
874 onderzoeken we of een aparte vergunningscategorie mogelijk is voor buurthotels met een
875 maatschappelijke functie.

876

877 **Toerisme**

878 Amsterdam is een open en verbonden stad, waar bezoekers welkom zijn en zullen blijven.
879 Tegelijkertijd ervaren veel Amsterdammers toerisme steeds vaker als een vloek dan als een zegen.
880 De positieve effecten, zoals cultuuruitwisseling, banen en inkomsten, wegen voor sommige
881 Amsterdammers steeds minder op tegen de nadelen. Toerisme zet de leefbaarheid steeds meer
882 onder druk in delen van de stad. Wij willen dat bezoekers méér bijdragen, om daarmee de
883 leefbaarheid in de stad te beschermen. Zo willen we toerisme en leefbaarheid in Amsterdam in
884 balans brengen en houden.

885

886 De druk van toerisme op de leefbaarheid heeft verschillende oorzaken. Ten eerste het aantal
887 toeristen dat Amsterdam bezoekt, in 2024 waren dit bijna 23 miljoen toeristische overnachtingen en
888 ruim 26 miljoen dagbezoekers. Dat is te veel. En het is niet te verwachten dat Amsterdam zonder
889 maatregelen minder bezoekers gaat trekken, want het staat bij veel mensen hoog op de bucketlist -
890 begrijpelijk. Daarom staat D66 achter de gemeentelijke maatregelen om het aantal te verminderen
891 en de bezoekers beter te spreiden. Daarnaast zet de ene toerist de leefbaarheid meer onder druk
892 dan de ander. Om bezoekers aan te trekken die bijdragen aan de stad wil D66 zich sterk positioneren
893 als internationale culturele wereldstad en congresstad.

894

895 **Concrete maatregelen:**

- 896 • We verhogen de toeristenbelasting van 12.5% naar 16.5%, dat doen we stapsgewijs met 1
897 procentpunt per jaar. Het hanteren van een voorspelbare trap geeft duidelijkheid en ruimte
898 aan ondernemers. We gebruiken de extra inkomsten uit de toeristenbelasting om de
899 negatieve effecten van toerisme aan te pakken, en we storten een deel in het Amsterdam
900 850 Fonds. Daarmee maken we de stad klaar voor 850 jaar Amsterdam door te investeren in
901 de bescherming tegen overstromingen, hitte en droogte als gevolg van klimaatverandering.
902 • We reserveren 100 miljoen euro om meer panden in de binnenstad aan te kopen, om deze
903 te transformeren naar woningen en voorzieningen gericht op Amsterdammers in de
904 binnenstad. Hiermee gaan we het werk van NV Zeedijk, Stadsgoed en Stadsherstel een
905 impuls geven. Zo heroveren we pand voor pand de binnenstad.
906 • Wij willen afspraken maken met de corporaties over het inzetten van hun bedrijfsonroerend
907 goed, zoals winkels, om de winkeldiversiteit in de binnenstad te verbeteren.

- 908 ● We helpen eigenaren van ramen en coffeeshops, die willen verkopen of verplaatsen, bij de
909 transformatie van het vastgoed naar een woning. Dat is een financieel aantrekkelijke optie
910 waarmee ook de woonfunctie van De Wallen versterkt wordt.
- 911 ● We willen het aantal dagbezoekers verminderen en dat zij ook meer bijdragen aan de stad,
912 daarom breiden we de vermakelijksretributie - een belasting op activiteiten zoals stadstours
913 - uit naar activiteiten die vooral door dagbezoekers gebruikt worden.
- 914 ● We willen dat Amsterdammers volop kunnen genieten van het brede culturele aanbod van
915 de stad, en dat dit niet alleen voor toeristen is. Daarom werken we samen met musea aan
916 een passend en toegankelijk aanbod voor Amsterdammers.
- 917 ● Voor bewoners die te maken hebben met veel geluidsoverlast doordat ze in een gebied
918 wonen met een hoge toeristische druk komt er subsidie om te helpen met geluidisolatie.
- 919 ● We ontwikkelen als eerste ter wereld een Kenniscentrum Toerisme: een onafhankelijk
920 publiek-private samenwerking die het toerismevraagstuk wetenschappelijk onderzoekt. Hier
921 werken bedrijfsleven, overheid, wetenschap en maatschappelijke instellingen samen aan de
922 toerisme-oplossingen passend bij Amsterdam.
- 923 ● We willen de Passenger Terminal voor zeecruiseschepen uit Amsterdam hebben.
- 924 ● We willen geen nieuwe toeristenwinkels, zoals snoep- en stroopwafelwinkels, meer in het
925 centrum, omdat die zich vooral op toeristen richten en niet op Amsterdammers. Daarom
926 werken wij aan mogelijkheden om deze te weren uit het centrum.
- 927 ● We investeren in een publiek-private samenwerking voor het tegengaan van winkeldiefstal
928 en afval en reiniging in de toeristische gebieden, (mede-)gefinancierd uit de
929 toeristenbelasting.
- 930 ● We willen in de binnenstad een divers winkelaanbod behouden en stimuleren, dat niet enkel
931 gericht is op toeristen. Dat doen we door samen te werken met Stadsgoed NV en NV Zeedijk,
932 kritisch te kijken naar bestemmingsplannen en ondermijning actief te bestrijden met
933 ondernemersvergunningen, zoals in de pilot Hoogstraten.
- 934 ● We onderzoeken hoe we gemeentelijk vastgoed kunnen inzetten om basale voorzieningen
935 voor bewoners - zoals kinderopvang, scholen en huisartsen - in het centrumgebied te
936 behouden en te versterken.
- 937 ● We investeren in initiatieven, zoals de Warmoesbiennale, die zich richten op
938 Amsterdammers en de culturele rijkdom van het centrum versterken.
- 939 ● We spreiden toeristen door te investeren in de meerkernige stad, dat betekent het
940 aantrekkelijker maken van stadsdelen voor bewoners en daarmee bezoekers te trekken.
- 941 ● We willen voorkomen dat omliggende gemeenten massaal hotels bouwen, terwijl
942 Amsterdam met de overlast zit. Daarom maken we strikte afspraken binnen de
943 metropoolregio over het aantal overnachtingsplekken, toeristenbelasting en spreiding van
944 toerisme binnen de regio. Gemeenten in de regio moeten zelf ook zorgen dat ze
945 aantrekkelijker worden voor bezoekers.
- 946 ● We gebruiken het stadsmerk 'I Amsterdam' om Amsterdam neer te zetten als progressieve
947 cultuurstad, die zich richt op bezoekers die geïnteresseerd zijn in cultuur, musea en de
948 lhbtq+gemeenschap. Daarnaast zetten we als congresstad in op tech-, health en
949 duurzaamheid.

950

951 **Duurzame en circulaire economie**

952 Een schone en circulaire economie stimuleert innovatie, leveringszekerheid en
 953 toekomstbestendigheid. D66 blijft daarom onverminderd inzetten op het CO₂-reductiedoel van 60%
 954 in 2030 en klimaatneutraal in 2040. In lijn met het Nationaal Programma Circulaire Economie is
 955 Amsterdam in 2050 circulair, zodat verspilling en afval geminimaliseerd worden door de waarde van
 956 grondstoffen te behouden. Ten slotte is het belangrijk dat bedrijven zich aan de milieuregels
 957 houden, zodat industrie en wonen veilig naast elkaar kunnen bestaan.

958

959 **Concrete maatregelen - Verduurzaming:**

- 960 ● We zorgen ervoor dat alle agenda's en plannen voor het klimaat tot uitvoering komen. Geen
 961 nieuwe doelen en ambities, maar focus op de uitvoering.
- 962 ● We gaan door met het invoeren van 'echte prijzen' (*true pricing*), waarbij de gemeente de
 963 schade aan mens en milieu mee laat wegen bij de inkoop van producten en diensten. Want
 964 het gemeentelijk inkoopbeleid is, met een jaarlijkse inkoop van bijna € 3 miljard, een
 965 belangrijke accelerator van duurzame keuzes.
- 966 ● We breiden het circulaire inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente uit.
- 967 ● We lopen voorop in circulair gebruik van bouwmaterialen in Amsterdam. Beton en staal zijn
 968 de meest vervuilende bouwmaterialen ter wereld. Daarom stimuleren we hergebruik en
 969 duurzamere alternatieven. Ook gaan we door met het stimuleren van het gebruik van hout
 970 als bouw materiaal.
- 971 ● We voeren het materialenpaspoort versneld in bij nieuwbouw, zodat duidelijk is welke
 972 materialen in de toekomst herbruikbaar zijn.
- 973 ● We vergemakkelijken de financiering van verduurzamingsplannen voor het mkb.
- 974 ● We willen strengere handhaving van milieuregels, zodat bedrijven zich hieraan houden. Dat
 975 is belangrijk voor de gezondheid van Amsterdam en ook voor de grote woningbouwopgave
 976 zoals Havenstad, waar wonen en industrie dicht bij elkaar komen.
- 977 ● We stoppen in de komende raadsperiode met het inkopen en gebruiken van gif voor groen
 978 in de openbare ruimte en ons ecologisch beheer.
- 979 ● We versterken het circulaire ondernemersklimaat door gericht startende circulaire
 980 ondernemingen te ondersteunen en zetten in op het stimuleren van innovatieve
 981 financieringsvormen, zoals ketenfinanciering.
- 982 ● We gaan meer reparatie- en hergebruikcentra realiseren. Waar gerepareerde apparatuur
 983 verkocht wordt, als alternatief voor de aanschaf van nieuwe producten.
- 984 ● We willen dat Amsterdam de regie - samen met partners als de haven - neemt om
 985 industriële reststromen beter te gebruiken. Bijvoorbeeld het gebruik van elkaars afval en
 986 restwarmte. Zo maken we van Amsterdam een koploper in de circulaire en schone industrie.

987 **Concrete maatregelen - Sociale ondernemingen:**

988 Sociale ondernemingen zijn gericht op het realiseren van een maatschappelijk doel, in plaats van het
989 nastreven van winstmaximalisatie, hiermee creëren ze expliciet maatschappelijke waarde voor
990 Amsterdam. Om dit te stimuleren wil D66:

- 991 ● Sociale ondernemingen erkennen en inkoopvoordelen geven, als ze - bij gebrek aan
992 landelijke wetgeving - voldoen aan Code Sociale Ondernemingen of een PSO30+-certificaat
993 hebben.
- 994 ● We willen een Amsterdamse Social Impactcoalitie, waarin samengewerkt wordt aan een
995 sterk sociaal ondernemersklimaat.

996 **Internationaal / Economische Hub Amsterdam**

997

998 Amsterdam is een belangrijke motor van de Nederlandse economie en heeft een Europese
999 koppositie. Twee universiteiten en meerdere onderzoeksinstituten dragen bij aan een innovatieve
1000 hub. Toonaangevende bedrijven zoals Adyen, Heineken en Takeaway hebben hier hun thuisbasis, de
1001 Zuidas is het financiële hart van Nederland, en Schiphol en de haven verbinden ons met de wereld.
1002 Deze sterke positie is niet vanzelfsprekend, en vraagt blijvende investeringen in talent, innovatie en
1003 bereikbaarheid. Zo kan Amsterdam ook in de toekomst een innovatieve en concurrerende regio
1004 blijven. Deze ontwikkeling vraagt visie, daadkracht en een lange adem - één die verder gaat dan een
1005 verkiezingstermijn. Zo zorgen we dat Amsterdam in 2040 nog steeds een krachtige en innovatieve
1006 economie heeft.

1007

1008 **Concrete maatregelen:**

- 1009 ● We positioneren Amsterdam sterk op de volgende vier kernsectoren: Life Sciences & Health,
1010 Tech, creativiteit en cultuur, en schone maakindustrie. Want die sluiten goed aan bij de
1011 schone en innovatieve ambitie van de stad.
- 1012 ● Amsterdam faciliteert een sterk ecosysteem voor deze strategische sectoren, met actieve
1013 werving van talent en investeringen.
- 1014 ● We willen dat de gemeente samenwerkt met de Amsterdam Economic Board,
1015 onderwijsinstellingen en financiers binnen de Metropoolregio Amsterdam aan een gerichte
1016 investeringsstrategie voor de vier kernsectoren.
- 1017 ● We pakken de personeelstekorten in de gezondheidszorg en techsector aan. De gemeente
1018 moet haar rol pakken om een gezond ecosysteem voor deze sectoren te faciliteren, onder
1019 meer door structureel bedrijven, onderwijs en overheid bij elkaar aan tafel te zetten.

1020

1021 **Schiphol en haven**

1022 De economische waarde van Schiphol en de haven is groot voor Amsterdam en Nederland.
 1023 Tegelijkertijd drukt de aanwezigheid ook sterk op omwonenden, de stad en het klimaat. D66 kiest
 1024 hierbij voor de balans tussen economische kracht en maatschappelijke lasten. En gelooft erin dat de
 1025 Amsterdamse haven belangrijk is om de energietransitie te realiseren en te innoveren tot een
 1026 schone en slimme industrie. De gemeente stelt duidelijke regels en ambities, waarop de haven en
 1027 Schiphol zich kunnen ontwikkelen.

1028

1029 We willen Amsterdam sterker verbinden met Europa, met minder vluchten en afhankelijkheid van
 1030 kortereafstandsvluchten. Hiervoor moet Schiphol beter bereikbaar worden via het spoor, zodat er een
 1031 alternatief is voor kortereafstandsvluchten. Zo blijft Amsterdam bereikbaar, ook met minder
 1032 kortereafstandsvluchten.

1033

1034 **Concrete maatregelen:**

- 1035 ● We versnellen de energietransitie en de circulaire economie in onze haven, waarbij we
 1036 focussen op waterstof, circulaire ketens en schone industrie. Om deze ambities waar te
 1037 maken, is ruimte nodig in het havengebied, zowel fysieke ruimte als milieuruimte.
- 1038 ● We sluiten het Noordzeekanaalgebied aan op de Delta Rhine Corridor, zodat de im- en
 1039 export van schone waterstof mogelijk wordt.
- 1040 ● We willen een grens van 400.000 vluchten vanaf Schiphol per jaar.
- 1041 ● D66 wil minder kortereafstandsvluchten en nachtvluchten vanaf Schiphol, en stelt voor:
 - 1042 ○ De luchtvaartgelden voor kortereafstands- en nachtvluchten verhogen;
 - 1043 ○ Het aantal nachtvluchten uitfasen, totdat er enkel vluchten met een aantoonbaar
 1044 maatschappelijk belang overblijven.
 - 1045 ○ Het realiseren van meer alternatieven voor korte vluchten naar onder andere
 1046 Brussel, Parijs, Berlijn en Londen. Intensieve samenwerking tussen de stad, het Rijk
 1047 en de regio is nodig om die alternatieven te realiseren.
- 1048 ● Wij zorgen dat de haven zo snel mogelijk een klimaatneutraal bedrijfsmodel heeft.
- 1049 ● We willen dat de gemeente Amsterdam - als enige aandeelhouder - de versnippering in de
 1050 bestuurslagen van de haven tegengaat. We streven naar meer samenhang en een gedeelde
 1051 Metropoolregiovisie op de rol en toekomst van het havengebied.
- 1052 ● Vitale infrastructuur, zoals de sluizen en de haven van Amsterdam, zijn kwetsbare
 1053 doelwitten in toenemende geopolitieke spanningen. Bovendien blijft de haven een
 1054 belangrijk punt voor drugshandel. Om criminaliteit, zoals afpersing van personeel of
 1055 cybercriminaliteit, te voorkomen en tegen te gaan vergroten we de weerbaarheid van
 1056 organisaties en personeel door training, goede arbeidsvoorwaarden en toezicht op criminele
 1057 beïnvloeding.

Hoe bieden we Amsterdammers een kansrijke toekomst?

Een kansrijke toekomst begint bij de vrijheid om je talenten te ontwikkelen, daarvoor zijn gelijke kansen de basis. Niet iedereen heeft dezelfde kennis, connecties of ondersteuning in het leven. Het is de taak van de gemeente om barrières weg te nemen, zodat Amsterdammers van hun vrijheid gebruik kunnen maken. Amsterdammers met een zwakkere sociaal-economische status ervaren hogere drempels. Om de kansengelijkheid te verbeteren investeren we meer in bepaalde wijken, scholen en mensen, om zo de drempels te verlagen.

Kansengelijkheid begint bij goed onderwijs, voor ieder kind. Het geeft Amsterdammers de kans om hun talenten te ontdekken en zich te ontwikkelen. Onderwijs is een kans om achterstand te doorbreken. Want eerlijke kansen voor kinderen mogen niet bepaald worden door afkomst, inkomen van de ouders en de wijk waar ze opgroeien. Van de voorschool tot de universiteit en het mbo, laat onderwijs de plek zijn waar een brede ontwikkeling centraal staat. Zodat jongeren hun eigen toekomst kunnen vormgeven.

Amsterdammers die complexe problemen hebben, van psychische problemen tot dakloosheid, zijn onderdeel van onze stad en verdienen rechtvaardig en waardig contact. We willen kwetsbare inwoners met geduld en vertrouwen tegemoet treden. We willen af van bureaucratische rompslomp. Zoals het keer op keer verantwoorden van je situaties bij het aanvragen van financiële hulp. Dit is tijdrovend en zorgt voor gevoelens van schaamte. Ons doel is dat zij gehoord worden en recht krijgen op effectieve ondersteuning.

Onderwijs

Goed onderwijs begint bij een goede leerkracht voor de klas, daarom moet Amsterdam de beste plek zijn om als leraar te werken. Op dit moment is er een groot lerarentekort en staat ook nog eens een kwart van de startende leraren na vijf jaar niet meer voor de klas. Dat is zonde. Om dit te voorkomen investeren we in goed werkgeverschap: leraren krijgen meer vertrouwen en vrijheid bij hun werkindeling. Ook gaan we startende leraren beter begeleiden met het Amsterdamse lerarentraining. En bieden we leraren de kans om zich te blijven ontwikkelen en door te groeien.

Ieder kind heeft recht op goed en passend onderwijs, waar dat ook is: in het praktijkonderwijs, speciaal onderwijs of op het gymnasium. De basisvaardigheden zijn op orde: ieder kind leert goed rekenen, lezen, schrijven en burgerschap. We zien school als de plek waar je 'iemand' in plaats van

1092 'iets' wordt. Wij willen scholen met een rijke schooldag met onderwijs, buitenschoolse opvang,
1093 sport, cultuur, muziek en gezonde voeding.

1094 **Concrete maatregelen - Leraren:**

- 1095 ● Goed onderwijs begint met een leraar voor de klas, daarom maken we afspraken voor het
1096 gouden leraren-ticket, om leraren aan te trekken voor Amsterdam. Dat houdt in:
- 1097 ○ Dat ze hun lerarenopleiding vergoed krijgen;
 - 1098 ○ Ze tijdens hun studie gegarandeerd een stage hebben;
 - 1099 ○ Ze gegarandeerd een baan hebben na hun studie;
 - 1100 ○ Ze krijgen voorrang op een betaalbare huurwoning na hun studie.
- 1101 Het bovenstaande geldt als iemand zich voor zeven jaar committeert aan werken in
1102 Amsterdam als leraar.
- 1103 ● We gaan flink meer lerarenwoningen bouwen, waarop leraren voorrang krijgen.
 - 1104 ● Startende leraren krijgen betere begeleiding via een begeleidingspool, het Amsterdamse
1105 lerarentraineeship en meer aandacht voor zij-instromers.
 - 1106 ● We willen dat leraren op scholen waar veel kinderen op zitten met een zwakkere
1107 sociaaleconomische status meer betaald krijgen, kleinere klassen hebben en minder uren les
1108 hoeven te geven. Dat is nodig omdat juist op deze scholen de lerarentekorten vaak groter
1109 zijn. Terwijl juist goed en kwalitatief onderwijs op deze scholen de kansgelijkheid
1110 bevordert.
 - 1111 ● We investeren in het Onderwijskennisnetwerk, de lerarenbeurs 2.0 die leraren samenbrengt
1112 om kennis te delen en zich te ontwikkelen in vernieuwende lesprogramma's, bijvoorbeeld
1113 over hoe we kinderen voorbereiden op een toekomst met AI.
 - 1114 ● We gaan de campagnes 'liever voor de klas' uitbreiden en informeren actief op middelbare
1115 scholen over de lerarenopleiding.
 - 1116 ● We willen meer ruimte voor hybride docenten in het onderwijs, iemand die ervoor kiest om
1117 naast ander werk in het onderwijs te werken.
 - 1118 ● Op school leren kinderen omgaan met hun eigen stem en te luisteren naar anderen. Wij
1119 willen dat leraren hulp krijgen bij het bevorderen van de acceptatie, zodat school een veilige
1120 omgeving is voor kinderen. Denk hierbij aan seksuele voorlichting en het onderwijs over
1121 gender en seksuele diversiteit.

1122 **Concrete maatregelen - Onderwijs en scholen:**

- 1123 ● We willen dat alle scholen een rijke schooldag hebben met onderwijs, gezonde voeding,
1124 buitenschoolse opvang, sport, cultuur, en muziek. Zo is er voor alle Amsterdamse kinderen
1125 cultuuronderwijs, bijlessen en een warme lunch tussen de middag.
- 1126 ● Op de basisschool staan de basisvaardigheden centraal; lezen, schrijven, rekenen en
1127 burgerschap.
- 1128 ● We willen dat de voorschool voor alle kinderen vanaf twee jaar blijft bestaan.
- 1129 ● Waar de leerachterstanden het grootst zijn, investeren we meer. Zo gaan we door met
1130 onder meer 'high-dosage tutoring' - intensieve begeleiding - in Nieuw-West en Zuidoost.
- 1131 ● We stimuleren het opzetten van brede scholen, waar partijen die zich bezighouden met
1132 opgroeiende kinderen samenwerken. Bijvoorbeeld: kinderopvang, sport en cultuur.

- 1133 ● We blijven investeren in de Brede Brugklas, ook nu de landelijke subsidie is gestopt.
- 1134 ● We willen kopklassen invoeren; dat is een brugjaar voor kansengelijkheid na de basisschool
- 1135 waar kinderen met een taalachterstand zich een jaar extra kunnen ontwikkelen. Zodat ze
- 1136 hierna naar een passend schoolniveau kunnen.
- 1137 ● We willen dat alle middelbare scholen in Amsterdam ook lesgeven over gender en seksuele
- 1138 diversiteit. We stimuleren hierbij ook Paarse vrijdagen en Gender & Sexuality Netwerken.
- 1139 ● We stimuleren de samenwerking tussen scholen en kinderopvang voor een betere
- 1140 ontwikkeling van kinderen en tegen personeelstekorten.
- 1141 ● We zorgen naast goed geventileerde schoolgebouwen, ook voor gezonde, duurzame en
- 1142 groene schoolgebouwen met een goede warmteregulering en licht.
- 1143 ● We willen dat - waar mogelijk - schoolgebouwen ook door leerlingen buiten schooltijd
- 1144 gebruikt kunnen worden.
- 1145 ● We zetten het succes van schoollunches en de Gezond Eten-pilot om in structureel beleid.
- 1146 ● Wij zorgen voor een goede samenwerking met jeugdzorg en andere instanties. Want leraren
- 1147 spelen een belangrijke rol bij het vroeg signaleren van problemen bij leerlingen.

1148

1149 **Studenten**

1150

1151 Amsterdam is een kennis- en studentenstad, met meerdere universiteiten, hogescholen en mbo-
 1152 instellingen. Het studentenleven is daarmee een belangrijk onderdeel van Amsterdam. Zo huist de
 1153 stad een breed en divers verenigingsleven, waar gelijkgestemden en andersdenkende elkaar vinden.
 1154 Voor D66 geldt dat iedere student gelijkwaardige waardering verdient. Een mbo-student verdient
 1155 dezelfde waardering als een wo-student.

1156

1157 De afgelopen decennia staan het Amsterdamse studentenleven steeds meer onder druk. Steeds
 1158 meer studenten hebben last van mentale problemen, door toegenomen verwachtingen, financiële
 1159 stress en eenzaamheid. Daarbij kunnen veel studenten geen kamer vinden, en als ze die hebben kost
 1160 dat een vermogen.

1161

1162 **Concrete maatregelen:**

1163

- 1164 ● We bouwen 7.500 studentenwoningen voor 2040 in de Amsterdamse regio. We zetten in op
- 1165 méér studentenhuizen met gedeelde voorzieningen, in plaats van studio's. Want die zijn
- 1166 duur, nemen meer ruimte in en zijn niet sociaal voor studenten. Hierover maken we
- 1167 afspraken met DUWO, SSH en de universiteiten.
- 1168 ● We kiezen doorbraaklocaties voor studentenhuisvesting, zoals bij de RAI en het AMC.

- 1169 ● We maken woningdelen voor drie volwassen personen mogelijk.
- 1170 ● Wij zetten ons in om het Studentenconvenant, samen met onderwijsinstellingen en
- 1171 studentenorganisaties, te ondertekenen, waarin duidelijke streefgetallen voor de bouw van
- 1172 extra studentenwoningen staan.
- 1173 ● We maken afspraken met universiteiten en hogescholen over het huisvesten van
- 1174 internationale studenten, zodat het aantal internationale studenten dat zij aannemen past
- 1175 bij het aantal beschikbare woningen.
- 1176 ● We geven meer ruimte aan - en beschermen huidige - verenigingsgebouwen zodat
- 1177 studenten een betaalbare plek houden om bij elkaar te komen. Ook zetten we ons in voor
- 1178 locaties voor nieuwe studentenverenigingen.
- 1179 ● We geven studentenverenigingen steun voor het bestuurswerk, zodat het doen van een
- 1180 bestuursjaar toegankelijk blijft voor iedereen.
- 1181 ● We richten een studentenraad op waarin de Amsterdamse student vertegenwoordigd is. De
- 1182 studentenraad betrekken we bij verschillende onderwerpen in de stad, zoals huisvesting,
- 1183 nachtleven, veiligheid en mentale problemen onder jongeren.
- 1184 ● We richten ons op een gezamenlijke introductieweek met wo-/hbo-mbo-studenten en
- 1185 campussen waar het mbo, hbo en wo-studenten samenwerken.
- 1186 ● Met het bedrijfsleven ontwikkelen we mbo-opleidingen en stellen we stages met een
- 1187 eerlijke stagevergoeding beschikbaar.
- 1188 ● We willen het tekort aan technisch personeel aanpakken door de mbo-agenda te versnellen
- 1189 en scholieren in relevante opleidingen te ondersteunen met stage- of baangarantie.

1190 **Armoede**

1191 We staan voor een Amsterdam waar iedereen regie over het eigen leven heeft, dat lukt vaak niet als
1192 je leeft in armoede. Er zijn in Amsterdam te veel verschillende armoederegelingen, die moeilijk
1193 vindbaar zijn en veel tijd kosten om aan te vragen. Ook draagt de snelle digitalisering bij aan een
1194 nieuwe kloof. Het zijn namelijk vaak de kwetsbare Amsterdammers die niet digitaalvaardig zijn.
1195 Hierdoor worden zij harder geraakt en geïsoleerd.

1196

1197 Ook hebben arbeidsmigranten vaak moeite met het vinden van hulp. Zo weten zij bijvoorbeeld vaak
1198 niet dat zij recht hebben op juridische bescherming. Daarnaast krijgen geldzorgen onder
1199 Amsterdamse ondernemers nog te weinig aandacht. Zij zijn vaak niet op de hoogte van de hulp die
1200 ze kunnen krijgen van de gemeente. Wij willen de toegang tot alle hulp van de gemeente
1201 versimpelen, waarbij empathie en vertrouwen de norm is - in plaats van wantrouwen en
1202 verantwoording. Ons uitgangspunt is steeds de vraag: "Wat heeft iemand nodig?" Zo bouwen we
1203 aan een overheid die naast mensen staat, in plaats van tegenover hen.

1204

1205 **Concrete maatregelen:**

- 1206 ● We stellen één centraal punt, bij voorkeur de Digitale Voordeur, in waar Amsterdammers
- 1207 terecht kunnen voor regelingen.
- 1208 ● We willen een vereenvoudiging van de regelingen. Het zijn er nu 31: te veel. En ze zijn vaak
- 1209 moeilijk vindbaar en lastig aan te vragen.
- 1210 ● We voeren proactieve dienstverlening in; bij het invullen van de situatie kijken ambtenaren
- 1211 proactief mee op welke regelingen je recht hebt, zodat je de vergoedingen automatisch
- 1212 ontvangt.
- 1213 ● We nemen drempels voor hulpvragen weg door duidelijk te communiceren dat iedereen
- 1214 altijd - zonder afspraak - terecht kan bij het buurtteam.
- 1215 ● We zetten de 'Digitale Voordeur' door, waarmee in één oogopslag duidelijk is welke hulp er
- 1216 beschikbaar is voor Amsterdammers.
- 1217 ● We investeren in meer financiële spreekuren, cursussen bij Cybersoek en OBA, buurtteams
- 1218 en de formulierenbrigade, om mensen met weinig digitale vaardigheden te helpen.
- 1219 ● We blijven maatwerkbegeleiding, zoals de Digimaatjes van Stichting Sina, financieren en
- 1220 voeren deze stadsbreed in.
- 1221 ● De buurtteams richten zich puur op hun kerntaak: het adviseren en begeleiden van
- 1222 Amsterdammers naar passende ondersteuning, waarbinnen ze vrijheid en vertrouwen
- 1223 krijgen om te beslissen wat passend is.
- 1224 ● We breiden de pilot van gratis geld (€ 150 per maand) voor mensen in de bijstand uit naar
- 1225 alle stadsdelen. Zo verlichten we armoede en stress.

1226 **Tegengaan jeugdcriminaliteit**

1227 De eerste aanraking met criminaliteit begint vaak al op jonge leeftijd. Voornamelijk kwetsbare
 1228 jongeren hebben meer kans om gerekruteerd te worden door de georganiseerde misdaad. Om dit te
 1229 voorkomen is een brede en diepgaande aanpak gericht op kinderen, jongeren en jongvolwassenen
 1230 nodig. Wij investeren daarom in bewezen effectieve preventieve maatregelen op school, thuis,
 1231 online en op straat. We zetten ons in voor een positieve toekomst van jongeren voor wie het risico
 1232 om in de criminaliteit terecht te komen hoger is. Bij voorkeur preventief en waar nodig repressief.

1233

1234 Ook richten we ons op ronselaars van jongeren. Vaak zijn zij zelf ook ooit geronseld en zetten zij dat
 1235 patroon door. Daarmee vormen ze de kern achter de groei van het aantal minder- en
 1236 meerderjarigen dat afglijdt naar de zware misdaad. Deze groep is hardnekkig, en een succesvolle
 1237 aanpak vraagt om een sterke publiek-private samenwerking tussen sociaal werkers, ouders, online
 1238 platforms, sportverenigingen en jeugdwerkers.

1239

1240 **Concrete maatregelen:**

- 1241 ● We breiden buurtrechtspraak uit.

- 1242 ● We willen inzetten op specialistisch jongerenwerk, dat een cruciale schakel kan vormen als
1243 het gaat om jongeren die al met één been in de criminaliteit staan.
- 1244 ● De online wereld is niet meer los te zien van de fysieke wereld. D66 wil dat professionals -
1245 zoals jongerenwerkers - meer online aanwezig zijn.
- 1246 ● D66 wil dat de gemeente en scholen nog beter samenwerken voor de veiligheid in en om
1247 school. Door te investeren in kundige docenten, de samenwerking tussen onderwijs-, zorg-
1248 en veiligheidspartners en de aanwezigheid van jongerenwerk op school. Ook betrekken we
1249 ouders meer in deze samenwerking, onder meer door betere voorlichting.
- 1250 ● We versterken de persoonsgerichte aanpak voor jongeren en jongvolwassenen die in de
1251 zware criminaliteit dreigen te belanden, met begeleiding naar een beter perspectief.
- 1252 ● We geven jongeren een tweede kans, door meer in te zetten op interventies waarbij
1253 verschillende partners samenwerken om jongeren uit de zware criminaliteit te laten stappen
1254 of om na de straf hun leven weer op orde te krijgen.
- 1255 ● We willen betere samenwerking met buurgemeenten, door informatie en ervaringen te
1256 delen. Want criminaliteit stopt niet aan de gemeentegrens.
- 1257 ● We willen gebruikmaken van bewezen interventies voor jongeren en investeren in
1258 onderzoek naar interventies die veelbelovend lijken. Zo wordt voorkomen dat er een
1259 wildgroei aan niet-bewezen gedragsinterventies ontstaat.
- 1260 ● We sluiten panden waar sprake is van arbeidsuitbuiting of gedwongen prostitutie.
- 1261 ● We geven extra aandacht aan talentontwikkeling en helpen met het vinden van een baan
1262 voor jongeren.

1263 **Opvang en integratie**

1264

1265 Migratie zit in het DNA van Amsterdam. Al eeuwen trekt onze stad mensen die op zoek zijn naar
1266 kansen, veiligheid of een nieuw bestaan. Nieuwkomers uit binnen- en buitenland hebben altijd
1267 bijgedragen aan het unieke Amsterdamse karakter. Dat ligt aan de basis van de economische kracht
1268 van Amsterdam. Tegenwoordig voeden hoogopgeleide migranten onze kenniseconomie, en houden
1269 arbeidsmigranten sectoren met laagbetaald werk overeind.

1270

1271 Amsterdam heeft ook een verantwoordelijkheid bij het opvangen en huisvesten van vluchtelingen.
1272 Velen wonen jarenlang noodgedwongen in azc's en staan hierdoor aan de kant. Dat is zonde en
1273 schadelijk. Wij willen dat mensen vanaf dag één mee kunnen doen. Ook verblijven er in Amsterdam
1274 veel mensen zonder paspoort of verblijfspapieren. Zij leven vaak in parallelle, haast onzichtbare
1275 werelden in de stad, zonder toegang tot woonruimte, zorgverzekering, juridische bijstand of
1276 toekomstperspectief.

1277

1278 Wij staan voor het fundamentele recht op asiel en helpen in het bijzonder kwetsbare nieuwkomers.
1279 Tegelijkertijd erkennen we dat immigratie spanningen met zich meebrengt, ook in Amsterdam. Zo

1280 concurreren ze mee op de krappe woningmarkt. Belanden immigranten uit andere lidstaten, van
1281 laagbetaald werk, te vaak op straat als zij hun werk kwijtraken. En worden er nog steeds
1282 immigranten uitgebuit en zakken ongedocumenteerden door ons vangnet.

1283

1284 **Concrete maatregelen - Opvang:**

- 1285 ● We maken taal, onderwijs en werk vanaf dag één mogelijk voor nieuwkomers. Daarom breiden
1286 we de Amsterdamse pilot 'asielzoekers aan het werk' uit tot een Amsterdams pact; met
1287 afspraken tussen de gemeente, COA, onderwijsinstellingen, UWV en werkgevers.
- 1288 ● We organiseren één vast loket voor informatie, hulp en ondersteuning op het gebied van
1289 onderwijs, werk, gezondheidszorg, wonen, juridische bijstand en registratie. Zo
1290 vergemakkelijken we de toegang tot de Amsterdamse samenleving.
- 1291 ● We geven meer aandacht en gerichte opvang voor kwetsbare groepen, met specifieke aandacht
1292 voor kinderen en queervluchtelingen.

1293

1294

1295 **Concrete maatregelen - Arbeidsmigratie:**

- 1296 ● We willen grote werkgevers, met veel arbeidsmigranten, meer verantwoordelijkheid geven voor
1297 het bieden van goede huisvesting en taalonderwijs. En dat ze ondersteuning bieden als
1298 arbeidsmigranten hun werk verliezen.
- 1299 ● We gaan meer taalonderwijs organiseren voor arbeidsmigranten, om zo de zelfredzaamheid te
1300 vergroten.
- 1301 ● We willen betere samenwerking met de Arbeidsinspectie voor een snelle en efficiënte aanpak
1302 van uitbuiting.
- 1303 ● We gaan de opvang van dakloze EU-arbeidsmigranten voortzetten.
- 1304 ● We willen meer samenwerking met gemeenten en organisaties in Oost- en Midden-Europa om
1305 arbeidsmigranten te helpen bij hun terugkeer.
- 1306 ● We investeren in meer veldwerkers. Zij zoeken actief contact met daklozen om hen uit de
1307 anonimiteit te halen en passende hulp te bieden.

1308

1309 **Concrete maatregelen - Ongedocumenteerden:**

- 1310 ● We willen dat mensen altijd geholpen worden met hun zorg- en juridische vragen, ook (arbeids-
1311)migranten - al dan niet gedocumenteerd. Daarom wil D66 dat de gemeente met alle relevante
1312 partijen om tafel gaat om drempels weg te nemen.
- 1313 ● We willen door met het Programma Ongedocumenteerden Amsterdam, dat
1314 ongedocumenteerden hulp biedt uit hun situatie, bijvoorbeeld door terugkeer.
- 1315 ● We straffen geen mensen voor illegaliteit en gaan ze ook niet met dat doel opsporen.

- 1316 • We gaan organisaties die hulp bieden aan ongedocumenteerden niet straffen of opsporen, ook
- 1317 als het Rijk hierom vraagt.
- 1318 • We bieden jongeren, zonder verblijfsvergunning, ook de kans op vervolgonderwijs en geven ze
- 1319 vanaf 16 jaar toegang tot stage of werk.

1320 **Hoe kan de gemeente het vertrouwen van** 1321 **Amsterdammers vergroten?**

1322 Voor een vrije, veilige en toekomstbestendige stad is betrouwbaar en daadkrachtig bestuur
1323 fundamenteel. Van de burgemeester tot de raadsleden, van wethouders tot de ambtenaren van de
1324 stad. Het doel is een gemeente met een menselijk gezicht: we willen dat Amsterdammers voelen dat
1325 de gemeente naast hen staat, in plaats van tegenover hen. Dat ze erop vertrouwen dat de telefoon
1326 wordt opgenomen, zonder te verzanden in bureaucratie.

1327

1328 Om dit te bereiken geeft D66 ambtenaren meer ruimte en vertrouwen: ze krijgen de ruimte om af te
1329 wijken van te strak beleid, als dit tot onredelijke uitkomsten leidt. We willen dat de gemeente altijd
1330 constructief meedenkt. Ook gaan we de juridisering verminderen, zo willen we in principe niet in
1331 hoger beroep tegen Amsterdammers.

1332

1333 Daarnaast is het van belang dat de gemeente de dienstverlening en uitvoering op orde heeft. Het
1334 vertrouwen in de gemeente stijgt als iemand snel en efficiënt geholpen wordt bij een
1335 vergunningverlening, door een ambtenaar die met je meedenkt. Ook lopen veel beleidsplannen
1336 spaak in de uitvoering. Dat is zonde. Want geld en plannen zijn leuk, maar zonder uitvoeringskracht
1337 wordt het nooit realiteit.

1338 **Vertrouwen door beter uitvoeren**

1339 De gemeente doet en kan veel, maar zeker niet alles. De samenleving kan zelf ook veel dingen. Het is
1340 als gemeente ook belangrijk om bepaalde dingen niet te doen en juist initiatieven uit de samenleving
1341 omarmen. Zo verbetert het functioneren van de overheid, en daarmee groeit het maatschappelijk
1342 vertrouwen. D66 wil meer focussen op uitvoering en de kerntaken. Onze stad heeft veel ambities en
1343 plannen, maar die stikken te vaak in de uitvoering. Wij staan voor een overheid die uitvoert, in
1344 plaats van enkel meer visies en plannen te bedenken.

1345

1346 **Concrete maatregelen:**

- 1347 ● We geven medewerkers in de uitvoering van de gemeente waardering die ze verdienen met
1348 hogere salarissen.
- 1349 ● We kijken kritisch naar het aantal beleidsmakers en extra managementlagen binnen de
1350 gemeentelijke organisatie, en we bezuinigen daar het eerst.
- 1351 ● We gaan actief 'rompslomp' bij uitvoerders wegnemen, hier stellen we een team voor aan,
1352 zodat hun werk efficiënter en leuker wordt.

- 1353 ● We faciliteren dat burgers en ondernemers suggesties kunnen doen voor het schrappen van
1354 beleid, om de regeldruk te verlichten.
- 1355 ● We geven uitvoerders meer vertrouwen en ruimte om te handelen, om zo onrechtvaardige
1356 situaties van bewoners en ondernemers te voorkomen.
- 1357 ● We verkleinen de afstand tussen de Amsterdammer en de gemeente. Direct contact met
1358 bewoners maken we de norm voor alle ambtenaren. We versterken daarbij de positie van
1359 de stadsdelen, omdat zij het dichtst bij de bewoners staan.
- 1360 ● We vergroten het aantal gebiedsmakelaars – ambtenaren die als eerste aanspreekpunt voor
1361 bewoners optreden en zorgen dat signalen sneller worden opgepakt.

1362

1363 **Amsterdammer en gemeente**

1364

1365 D66 wil een relatie tussen de gemeente en de Amsterdammer vanuit een basis van vertrouwen. De
1366 gemeente heeft verschillende relaties met de Amsterdammer, met ook andere verwachtingen en
1367 verplichtingen. Zo is de gemeente: dienstverlener, regelgever, handhaver en partner. Het voelen van
1368 dit onderscheid is - begrijpelijk - lastig voor veel Amsterdammers. Maar wat D66 betreft staat goede
1369 communicatie, zo min mogelijk juridisering en constructieve grondhouding overal centraal.

1370

1371 **Concrete maatregelen:**

- 1372 ● We willen dat de gemeente alleen bij hoge uitzondering in hoger beroep gaat. De gemeente
1373 moet in direct contact met Amsterdammers problemen oplossen in plaats van in de
1374 rechtszaal.
- 1375 ● We voeren het recht op een fout door in de hele gemeentelijke organisatie; hiermee kunnen
1376 Amsterdammers een kleine administratieve fout herstellen zonder boete of gevolgen.
- 1377 ● We versterken de rechtspositie van Amsterdammers met een smalle beurs door via sociale
1378 raadslieden meer gratis juridische bijstand beschikbaar te maken.
- 1379 ● We zorgen met de Digitale Voordeur dat Amsterdammers sneller de juiste hulp krijgen.
- 1380 ● We creëren een cultuur waarin ambtenaren ingrijpen als de uitvoering van beleid
1381 onrechtvaardige gevolgen heeft voor Amsterdammers. Daarvoor komt een noodnummer,
1382 zodat ambtenaren snel kunnen escaleren om bewoners en ondernemers te helpen als ze
1383 vastlopen.
- 1384 ● De gemeente schrijft begrijpelijke brieven aan Amsterdammers. En gebruikt voor grote
1385 aankondigingen meerdere - ook niet digitale - communicatiemiddelen.
- 1386 ● We verkorten en versimpelen procedures en regels in de zorg (Wet Maatschappelijke
1387 Ondersteuning) waarbij de gemeente meer uitgaat van vertrouwen. Ook willen we dat de
1388 toekenningen van hulp door de gemeente een langere looptijd krijgen, zodat ze minder vaak
1389 verlengd hoeven te worden.

- 1390 ● Als de opkomstpercentages bij de verkiezingen tegenvallen, openen we juist méér
1391 stembureaus. Stemmen is een fundamenteel recht, en het is onze taak dit zo laagdrempelig
1392 mogelijk te waarborgen.
- 1393 ● We trainen medewerkers van het gemeenteloket in diversiteitsthema's zoals de Nascholing
1394 Diversiteit in Gezinsvormen.

1395

1396 **Financiën**

1397 D66 staat voor zorgvuldig financieel beleid, waarbij er ruimte blijft voor investeringen in de
1398 toekomst van de stad. Zonder dat de schulden hiervan onevenredig terechtkomen bij toekomstige
1399 generaties. Ook wil D66 dat Amsterdammers kunnen leven in een betaalbare stad, dus wil het de
1400 lasten zo min mogelijk verhogen.

1401

1402 Maar de realiteit is dat de middelen van Amsterdam steeds schaarser worden - net als in heel
1403 Nederland. De rijksoverheid heeft taken overgeheveld naar gemeenten, zonder dat zij hiervoor
1404 voldoende geld beschikbaar krijgen. Vooral in het sociale domein, zoals, (jeugd-)zorg, begeleiding
1405 van zorgbehoevenden, en bijstand, re-integratie en de verantwoordelijkheid voor mensen met een
1406 afstand tot de arbeidsmarkt.

1407

1408 Om ervoor te zorgen dat de begroting van Amsterdam in balans blijft zijn harde en scherpe keuzes
1409 nodig. Wij willen niet dat de lasten, zoals de OZB en afvalstoffenheffing, voor Amsterdammers
1410 stijgen. Daarom kijken wij op beleidsniveau kritisch naar de bestedingen en investeringen, zodat de
1411 financiële positie van Amsterdam op lange termijn niet in gevaar komt. Daarnaast wil D66 dat er
1412 gekeken wordt hoe de kosten van de eigen organisatie omlaag kunnen. Tegelijkertijd moet er meer
1413 geld vanuit het Rijk komen. Want voor bepaalde taken krijgt Amsterdam simpelweg te weinig geld,
1414 zoals voor jeugdzorg, ov en andere noodzakelijke investeringen in de ontwikkelingen van de stad.

1415

1416 **Concrete maatregelen:**

- 1417 ● We willen de kosten van de gemeentelijke organisatie verlagen door efficiënter te werken.
1418 Daar past versobering van beleidsafdelingen bij. Hierdoor blijft er geld en capaciteit over om
1419 meer in te zetten op de kerntaken.
- 1420 ● We houden de begroting van Amsterdam in balans.
- 1421 ● We verhogen de onroerendezaakbelasting (ozb) niet, tenzij het Rijk ons daartoe dwingt door
1422 Amsterdam te korten en ervan uit te gaan dat de gemeente het verschil zelf ophaalt via de
1423 ozb.
- 1424 ● We willen de afvalstoffenheffing niet verhogen, zodat Amsterdammers niet opdraaien voor
1425 extra kosten. In plaats daarvan gebruiken we een deel van de extra inkomsten uit de

toeristenbelasting - via het Amsterdam Fonds 850 - om het afvalprobleem aan te pakken. Zo laten wij toeristen direct meebetalen aan de overlast en het afval dat zij veroorzaken.

- D66 wil dat de gemeente een hard maximum instelt op het percentage van de begroting dat wordt besteed aan externe inhuur, zzp'ers en adviesrapporten. Minder externe inhuur betekent ook meer investeren in het aantrekken, ontwikkelen en behouden van deskundige mensen binnen de gemeentelijke organisatie.
- We lanceren het Amsterdam Investeringsfonds. Daarmee kunnen Amsterdammers en bedrijven met een lage inleg investeren in duurzame en maatschappelijke projecten in de stad — van buurtvoorzieningen tot zonnepanelen en maatschappelijk vastgoed. Het fonds biedt misschien een lager financieel rendement, maar levert een hoog maatschappelijk rendement op.
- Wij benutten gemeentelijke inkoop als strategisch instrument om kansengelijkheid te bevorderen, duurzaamheid te stimuleren en sociale samenhang te versterken:
 - Wij willen dat de gemeente voldoende vrijheid behoudt bij het inkopen, zodat het mogelijk is om in te kopen bij lokale ondernemers. De huidige inkooppraktijk zet de gemeente vaak volledig vast. Dit heeft een vervreemdend effect in de praktijk.
 - We stellen het maximaliseren van maatschappelijke waarde centraal in onze aanbestedingen, met specifieke aandacht voor duurzame innovaties en sociale duurzaamheid, in lijn met artikel 1.4.2. van de Aanbestedingswet.
 - We benutten de mogelijkheden om opdrachten toe te kennen aan sociale ondernemingen onder de Europese drempelwaarden, in lijn met artikel 2.82 van de Aanbestedingswet.

Participatie

Onze boodschap is helder: we doen het samen met de stad. Participatie van bewoners is daarbij een belangrijk middel. Tegelijkertijd hebben we vertrouwen in het mandaat van het college en de gekozen volksvertegenwoordigers. We willen burgers en ondernemers betrekken bij de besluitvorming waar het nodig en zinvol is, en wanneer de einduitkomst nog daadwerkelijk beïnvloed kan worden.

Concrete maatregelen:

- De gemeente communiceert duidelijk wat het doel is van de participatie: waarom worden burgers betrokken? Dat zorgt ervoor dat deelnemers achteraf niet teleurgesteld zijn. Eventuele doelen zijn: informeren, adviseren, coproduceren van beleid, controle en tegenspraak.
- We evalueren kritisch het voortzetten van losse democratiseringsprojecten, zoals co-creatie. In plaats daarvan integreren we de participatie zoveel mogelijk in de reguliere besluitvormingsprocessen. We betrekken bewoners daarbij zo vroeg mogelijk en communiceren vanaf het begin helder over de kaders en wat er met hun inbreng gebeurt. Zo

- 1465 zetten we participatie in om plannen te verbeteren en het draagvlak van keuzes te
1466 vergroten.
- 1467 ● We betrekken ondernemers en bewoners niet alleen bij besluiten, maar geven ze ook de
1468 ruimte en het vertrouwen om gezamenlijk projecten op te zetten in de stad. Want we doen
1469 het samen met bewoners en ondernemers in deze stad.
 - 1470 ● We willen geen overmatige inspraakrondes in latere fasen van besluitvormingsprocessen,
1471 omdat dit kan leiden tot disproportionele vertragingen.
 - 1472 ● We zien de potentie van buurtbudgetten, maar denken dat het effectiever kan. Daarom
1473 gaan we ze evalueren.
 - 1474 ● We zijn terughoudender in het beloven van resultaten. Te vaak wekt het meer hoop op, dan
1475 waargemaakt kan worden.
 - 1476 ● We willen minder doen, en wat we doen goed. Daarom kiezen we niet voor meer
1477 participatieprojecten, de projecten die we wel doen laten we langer bestaan; zodat deze de
1478 ruimte hebben om zich te ontwikkelen en resultaten te leveren.
 - 1479 ● Bij een referendum hoort een heldere vraag, die gepaard gaat met een duidelijke uitleg wat
1480 de voor- en tegenstem inhoudt.
 - 1481 ● Wij geven de voorkeur aan een preferendum: geen keuze tussen ja of nee, maar we geven
1482 Amsterdammers de ruimte om hun voorkeur over meerdere opties te laten zien. Zo ontstaat
1483 er meer vrijheid en nuance in het debat.
 - 1484 ● Niet alleen bij beleid, maar juist ook bij de uitvoering willen we Amsterdammers horen. Juist
1485 daar kan veel beter, en worden Amsterdammers te weinig echt gehoord.

1486

1487 **Openbare orde en veiligheid**

1488 Vrijheid kan niet zonder veiligheid. Om jezelf te zijn, te uiten of je thuis te voelen, moet de stad
1489 bescherming bieden. Daarom verdedigen we de grondrechten van Amsterdammers
1490 onvoorwaardelijk: de vrijheid om lief te hebben wie je wil, het recht om te demonstreren en het
1491 recht op veilig werken. De politie, onze wijkagenten voorop, zijn hierin een onmisbare partner. Zij
1492 zijn hoeders van de rechtsstaat.

1493

1494 Politieagenten signaleren, handhaven en sporen op. Hun dagelijkse aanwezigheid in de wijken geeft
1495 hen een scherp oog voor radicalisering, polarisatie en criminaliteit. Tegelijkertijd vraagt veiligheid in
1496 de 21e eeuw om meer dan enkel blauw op straat. Veel bedreigingen verschuiven naar het digitale
1497 domein, waar radicalisering en criminaliteit vaak verborgen blijven en kwetsbare groepen moeilijk te
1498 beschermen zijn. Het veiligheidsvraagstuk is steeds complexer, dat vraagt om betere preventie,
1499 radicalere de-escalatie en intensieve samenwerking tussen verschillende partners, uit het
1500 veiligheids-, sociaal en zorgdomein.

1501

1502 **Concrete maatregelen:**

- 1503 ● We willen te allen tijde voorkomen dat mensen slachtoffer worden van huiselijk en
1504 partnergeweld. We vergroten de bewustwording van huiselijk en partnergeweld bij
1505 (potentiële) slachtoffers en hun omgeving. We maken met campagnes en diverse
1506 communicatiemiddelen de risico's én hulp beter zichtbaar.
- 1507 ● We gaan meer professionals trainen in het herkennen van de fasen voorafgaand aan
1508 femicide.
- 1509 ● We breiden de beschermingsmaatregelen zoals het Tijdelijk Huisverbod, Aware en het
1510 slachtofferdevice uit.
- 1511 ● We gebruiken expliciete termen zoals intieme terreur en femicide, in plaats van verhullende
1512 termen als familie- of gezinsdrama.
- 1513 ● We pakken vrouwenhaat aan als ideologisch extremisme en maken het nadrukkelijk
1514 onderdeel van de persoonsgerichte aanpak radicalisering.
- 1515 ● We willen nabestaanden meer en betere hulp geven.
- 1516 ● We willen de openingstijden van het Centrum Seksueel Geweld, waar slachtoffers
1517 terecht kunnen, verder verruimen.
- 1518 ● We willen dat wijkagenten de spil blijven tussen hulpverlening, interventieteams en andere
1519 trajecten.
- 1520 ● We laten handhavers meer gebiedsgericht werken zodat bewoners en ondernemers die
1521 problemen ervaren er een herkenbaar aanspreekpunt hebben.
- 1522 ● We willen in principe geen bewapening van handhavers. Hun veiligheid moet worden
1523 gegarandeerd door nauwe samenwerking met de politie. Handhavers zijn geen verkapte
1524 agenten en we laten ze geen taken uitvoeren waarbij hun veiligheid niet kan worden
1525 gegarandeerd.
- 1526 ● We voeren geen ingezetenen criterium in, omdat dit de cannabisverkoop van de coffeeshop
1527 naar de straat verplaatst. Dat leidt tot méér overlast in het centrum, méér jongeren in de
1528 criminaliteit en méér onveiligheid en overlast voor Amsterdammers.
- 1529 ● We passen preventief fouilleren niet toe, behalve in acute dreigende situaties zoals bij
1530 rivaliserende groepen voetbalsupporters.
- 1531 ● We intensiveren de aanpak tegen straatdealers.
- 1532 ● We zetten in op het verbeteren van controle- en toezichtmechanismen op de politie-
1533 inlichtingendienst TOOI, zodat zij niet zonder toezicht en controle inbreuk kunnen maken op
1534 de grondrechten van Amsterdammers, zoals bijvoorbeeld het stiekem volgen van mensen.
- 1535 ● We zetten alleen cameratoezicht in als het nut en de noodzaak ervan zwaarder wegen dan
1536 de privacy die ermee wordt opgegeven.
- 1537 ● Demonstreren is een mensenrecht, de gemeente dient dit mogelijk te maken door
1538 maatregelen te nemen ten behoeve van de veiligheid van demonstranten.
- 1539 ● We maken de procedure voor het laten registreren van een demonstratie zo duidelijk en
1540 helder mogelijk.
- 1541 ● We verwelkomen het landelijk vuurwerkverbod. Voor een feestelijke en veilige
1542 Amsterdamse jaarwisseling organiseert de gemeente een grote vuurwerkshow en faciliteert
1543 kleinschalige lokale evenementen.
- 1544 ● We willen productie en verkoop van drugs zo veel mogelijk reguleren, om zo
1545 drugscriminaliteit te bestrijden en de volksgezondheid te beschermen, daarom steunt D66

- 1546 het wietexperiment en gereuleerde cannabisteelt. Ook pleiten we voor meer
1547 experimenteerruimte met het legaliseren van MDMA, zodra het Rijk deze ruimte biedt.
- 1548 ● We willen dat Amsterdam de aanjager blijft voor het legaliseren van cocaïne wereldwijd.
 - 1549 ● Er moeten voldoende veilige en toekomstbestendige werkplekken voor sekswerkers zijn in
1550 Amsterdam, waarbij de vrijheid en emancipatie van sekswerkers voorop staat. In plaats van
1551 dat we de toekomst van sekswerk afhankelijk maken van één groot erotisch centrum kiezen
1552 wij voor meerdere kleinschalige locaties, aangevuld met lovehotels, en onderzoeken de
1553 mogelijkheid voor veilige sekswerkplekken aan huis. Zo garanderen we een divers aanbod
1554 van veilige werkplekken, zonder afhankelijk te zijn van één project.
 - 1555 ● In Amsterdam kan en mag er geen ruimte zijn voor etnisch profileren. Dat betekent dat het
1556 niet voor mag komen in de praktijk, en een papieren werkelijkheid van controle-instructies
1557 niet voldoende is. Werkwijzen van de politie en gemeente-ambtenaren dienen altijd
1558 getoetst te worden aan het discriminatieverbod.
 - 1559 ● We willen dat anti-lhbtq+delicten vaker worden gemeld, want die zijn nu sterk
1560 ondergerapporteerd. Daarom gaan wij intensiever samenwerken met RITA en de
1561 regenbooggemeenschap, waarbij RITA structurele financiering krijgt. Ook willen wij dat de
1562 gemeente zich inzet om de band tussen politie en de regenbooggemeenschap te verbeteren,
1563 zodat de aangiftebereidheid toeneemt.
 - 1564 ● We zetten meer tolken in en organiseren inloopsprekuren voor hulp bij (seksueel)
1565 grensoverschrijdend gedrag, zodat dit ook is voor mensen met een verblijfsvergunning.
 - 1566 ● We breiden de inzet van het stalkings- en doxingsalarm uit, zodat bewoners én
1567 beroepsgroepen als sekswerkers en agenten sneller beschermd worden bij acute dreiging.
 - 1568 ● Ter bestrijding van lhbtq+ discriminatie, antisemitisme, anti-zwart racisme of
1569 moslimdiscriminatie wordt een fulltime operationele antidiscriminatie unit ingericht die
1570 hatecrimes sensitief en met voorrang oppakt.
 - 1571 ● We zetten de brede aanpak tegen genitale verminking voort.

1572

1573 Digitalisering

1574

1575 We willen dat Amsterdam en Europa zo veel mogelijk digitaal onafhankelijk worden. De huidige
1576 afhankelijkheid van vooral Amerikaanse technologie maakt Europese steden, landen, organisaties en
1577 bedrijven kwetsbaar. Die afhankelijkheid beperkt onze handelingsvrijheid en onze mogelijkheden
1578 om technologie verantwoord en mensgericht in te zetten.

1579 Amsterdam staat bekend als een pionier in digitale technologie. Wij willen dat Amsterdam dat ook in
1580 de toekomst blijft. Dat is noodzakelijk, want kunstmatige intelligentie zal de wereld snel veranderen
1581 - van hoe we werken en leren tot hoe we samenleven. Dat zet ook de gemeente voor uitdagingen:
1582 hoe zetten we nieuwe technologie zo in dat die Amsterdammers helpt, en hoe zorgen we dat
1583 publieke waarden zoals vrijheid, eerlijkheid en transparantie centraal staan bij de ontwikkeling
1584 ervan? Dat kan alleen als wij onze eigen keuzes blijven maken en niet anderen de spelregels laten
1585 bepalen. Want wie niet leidt, die volgt.

1586 Digitale autonomie vraagt om daadkrachtige keuzes en investeringen in kennis en Europese
1587 alternatieven. Amsterdam kan hier samen met andere gemeenten en de landelijke overheid op
1588 sturen via de inkoop van ICT. Ook is er een sterkere Europese techsector nodig om digitaal
1589 autonoom te worden. Voor een onafhankelijke en sterke EU techsector is ook de aanwezigheid van
1590 de harde infrastructuur van belang. Daarom kijken we met een open blik naar mogelijkheden om
1591 nieuwe datacentra te vestigen in de regio.

1592 Digitalisering speelt ook in het moderne bestuur een steeds grotere rol, bijvoorbeeld in het contact
1593 met Amsterdammers. Het vergemakkelijkt de communicatie. Maar vergroot ook het risico dat
1594 mensen buitengesloten raken, omdat digitale systemen te ingewikkeld zijn of fysieke alternatieven
1595 verdwijnen. Vaak zijn dit Amsterdammers met een zwakkere sociaal-economische positie. Het is
1596 belangrijk om hier alert op te blijven en altijd bewuste keuzes te maken bij de inzet van digitale
1597 technologie. Die bewuste keuze kan ook zijn om ergens géén technologie toe te passen.

1598 De digitale wereld heeft een steeds centralere plek in het leven van Amsterdammers; ook in deze
1599 wereld wil D66 vrijheid en veiligheid waarborgen. Daarom geven wij digitalisering een structurele
1600 plek in alle plannen van de gemeente. Daarnaast heeft de gemeente bij de inzet van digitale
1601 middelen de plicht om privacy en transparantie te beschermen. Wij willen voorkomen dat
1602 Amsterdammers vormalen worden in geautomatiseerde processen, zoals bij de toeslagenaffaire, of
1603 dat er onbedoelde discriminerende effecten zijn. Daarom moeten beslissingen en uitkomsten van de
1604 gemeente altijd uitlegbaar en transparant zijn, ook bij het gebruik van digitale systemen, zoals
1605 algoritmes. Bovendien moet het altijd mogelijk zijn om contact te leggen met een mens, ook
1606 wanneer Amsterdammers vastlopen in het digitale systeem van de gemeente.

1607

1608 **Concrete maatregelen:**

- 1609 ● We willen dat de gemeente Amsterdam bij digitalisering de basis op orde heeft; dat
1610 betekent voldoen aan de wetgeving en altijd een bewuste én ethische afweging maken bij
1611 de inzet van digitale technologie. Hiervoor is méér interne kennis nodig.
- 1612 ● We wachten niet op anderen, maar investeren actief in de ontwikkeling van kennis over de
1613 nieuwe technologie, de mogelijkheden om deze technologie in te zetten voor Amsterdam en
1614 hoe we de technologie daadwerkelijk alleen bewust inzetten op een manier die bijdraagt
1615 aan onze waarden en onze stad.
- 1616 ● We investeren in alternatieve Europese technologie, zodat we minder afhankelijk worden
1617 van niet-Europese technologie.
- 1618 ● Wij zoeken naar mogelijkheden om - binnen de beperkingen die er zijn gezien de
1619 netcongestie - de vestiging van nieuwe datacentra in de regio Amsterdam mogelijk te
1620 maken, indien dat bijdraagt aan meer digitale autonomie en een sterkere Europese tech
1621 sector. Dat betekent dus ook dat de gemeente moet kunnen sturen op welke datacentra
1622 zich vestigen in de regio, en op voor wie die datacentra bedoeld zijn.
- 1623 ● We willen dat de gemeente kan wisselen van leverancier als hier aanleiding toe is. Ook
1624 beschermen we kritieke bedrijfsprocessen, door anderen geen toegang te geven tot de
1625 informatie die de overheid over mensen heeft.

- 1626 ● We willen dat de gemeente een bewuste afweging maakt bij de inzet van AI. Daarom
- 1627 investeren we in de AI-geletterdheid van de ambtelijke organisatie en in pilots met de inzet
- 1628 van kunstmatige intelligentie bij de gemeente.
- 1629 ● We zien AI als intensieve automatisering en gebruiken het om de dienstverlening aan
- 1630 Amsterdammers te verbeteren en het werk van ambtenaren efficiënter te maken. Zo
- 1631 houden ambtenaren meer tijd over voor persoonlijk contact met inwoners.
- 1632 ● We treden op tegen AI-toepassingen die ingaan tegen de waarden die we willen
- 1633 beschermen - zoals algoritmen die de mentale gezondheid van kinderen en jongeren
- 1634 schaden. Om een bewuste afweging te maken over welke technologie we wel en niet willen
- 1635 inzetten is voldoende kennis binnen de gemeente nodig.
- 1636 ● We willen dat innovatie maatschappelijke waarde toevoegt en het leven van de
- 1637 Amsterdammer beter maakt. Bijvoorbeeld door de inzet van AI bij het afhandelen van
- 1638 vergunningen, bij snellere informatievoorziening op maat aan de Amsterdammer of hulp bij
- 1639 toegang tot armoedevoorzieningen.
- 1640 ● We willen dat Amsterdam zich ontwikkelt tot AI-Tech Capital van Europa, het centrum van
- 1641 AI-ontwikkelingen die bijdragen aan de brede welvaart en kansengelijkheid. Om dit
- 1642 ecosysteem te ontwikkelen willen we:
 - 1643 ○ Samen met bedrijfsleven, investeerders en kennisinstellingen committeren aan het
 - 1644 doel van AI-Tech Capital van Europa. Waar de gemeente een verbindende rol speelt
 - 1645 en barrières weghaalt;
 - 1646 ○ AI Talentprogramma dat jaarlijks 2.000 mensen opleidt;
 - 1647 ○ AI-fabriek naar de Metropoolregio Amsterdam halen;
 - 1648 ○ Ieder jaar een groot AI-event naar Amsterdam halen;
- 1649 ● We ontwikkelen een stedelijk antennebeleid, zodat antenne-aanvragen van providers sneller
- 1650 gaan en het publieke belang van antennes beschermd is. Hierbij moet gemeentelijk vastgoed
- 1651 actief beschikbaar gesteld worden voor antennes met een publiek belang.
- 1652 ● We bieden hulp aan Amsterdammers die moeite hebben met digitalisering, door essentiële
- 1653 lokale en niet-digitale routes open te houden.
- 1654 ● We ondersteunen publieke en openbare locaties om veilige wifi-toegang te bieden, via
- 1655 standaarden zoals WPA Enterprise en roamingdiensten zoals publicroam.
- 1656 ● We gebruiken open-source software en open standaarden als uitgangspunt voor publieke
- 1657 digitale voorzieningen.
- 1658 ● We blijven de transparantie en toezicht verbeteren via het Amsterdamse Algoritmeregister.
- 1659 ● We beschermen de IT-systemen van onze cruciale infrastructuur, zoals sluizen en bruggen,
- 1660 tegen hybride dreigingen.
- 1661 ● Wij beschermen de digitale burgerrechten, zoals privacy en vrijheid van meningsuiting, en
- 1662 we zetten ons in voor een transparante overheid.
- 1663 ● We investeren in initiatieven die Amsterdammers met weinig geld of ervaring goedkoop
- 1664 toegang geven tot een laptop en hen helpen hun digitale vaardigheden te vergroten. Ook
- 1665 zorgen we dat gemeentelijke diensten en ondersteuning laagdrempelig blijven. Zo kunnen
- 1666 alle Amsterdammers volwaardig meedoen in een steeds digitalere wereld.

Hoe bouwen we een stad waarin vrijheid, ontmoeting en culturele rijkdom het dagelijks leven betekenis geven?

Amsterdam heeft wereldwijd de naam als tolerante, vrijzinnige en vrije stad. We zijn trots op deze reputatie en willen dat Amsterdam hierin een voorloper blijft. Tijdens de World Pride in 2026 laten we de hele wereld zien: in Amsterdam mag je zijn wie je bent, mag je houden van wie je wil en doen wat je wil - zolang je de vrijheid van anderen respecteert. Als stadsbestuur schrijven we niet voor hoe onze inwoners leven, maar beschermen we de kernwaarde dat Amsterdammers elkaar accepteren, respecteren en het leven gunnen.

Daarom beschermen we de vrijheid van expressie, ontmoeting en demonstratie als fundament van ons Amsterdam. We geven ruimte voor debat, herdenkingen, kunst en feest, óók als dat schuurt. Culturele instellingen, de regenbooggemeenschap, nachtvlinders, artiesten en activisten verrijken onze stad en verdienen de ruimte. Wij willen dat de culturele sector, het uitgaansleven en demonstraties het visitekaartje van Amsterdam zijn. Tolerantie en vrijheid zijn nooit af, ze vragen om permanente waakzaamheid, dialoog en onuitputtelijke energie.

Kunst-, cultuur- en mediasector

Cultuur is essentieel voor de kwaliteit van onze samenleving en de diversiteit van Amsterdam. Het versterkt sociale samenhang, biedt jongeren kansen om hun talenten te ontwikkelen en vergroot het maatschappelijk bewustzijn van alle Amsterdammers. Tegelijkertijd is de cultuursector van Amsterdam een motor voor innovatie, toeristische aantrekkingskracht en toekomstige economische inkomsten. Daarom investeren we extra in de kunst- en cultuursector en maken we het bestel flexibeler.

Om een vrijzinnig en creatief ecosysteem te bevorderen, verdienen alle stadsdelen aandacht en ondersteuning. We willen dat makers toegang hebben tot werkruimtes en we streven ernaar om minder regels en bureaucratische vereisten aan de sector op te leggen. Zo geven we makers en culturele instellingen vertrouwen en de ruimte, en zorgen ervoor dat cultuur binnen én buiten de Ring voor iedereen toegankelijk is.

De buurt- en lokale media zijn belangrijk voor de stad. Ze vergroten de lokale binding, versterken de democratie, geven bewoners een stem en helpen misinformatie tegengaan. De rijksoverheid wil de financiering van lokale omroepen verplaatsen van gemeenten naar het ministerie. Hierdoor

1701 verdwijnt de binding tussen de stad en de Publieke Omroep Amsterdam (POA). Wij willen dat de
1702 gemeente financieel betrokken blijft bij de POA om de binding met de stad te waarborgen.

1703

1704 **Concrete maatregelen:**

- 1705 ● Wij zorgen ervoor dat het Kunstenplanbudget structureel meegroeit met de stad, door het
1706 te koppelen aan de bevolkingsgroei. Dit is essentieel om het voorzieningenniveau voor alle
1707 Amsterdammers te behouden. Bij elke nieuwe Kunstenplanperiode corrigeren we de
1708 beloning voor makers eenmalig om de eerlijke beloning van de Fair Practice Code te
1709 garanderen.
- 1710 ● We gaan subsidies jaarlijks indexeren naar inflatie. Dit wordt standaardgebruik in plaats van
1711 onderwerp van discussie.
- 1712 ● We willen dat Amsterdam zijn positie als cultuurhoofdstad behoudt, daarvoor moeten
1713 makers hun werk kunnen tonen. Daarom investeren we in het behoud van podia, ateliers en
1714 broedplaatsen, ook als dat in sommige wijken spanning oplevert. Want juist deze plekken
1715 zijn, samen met makers en instellingen, de basis van een gezonde culturele infrastructuur.
- 1716 ● We maken het systeem flexibeler, verlagen de administratieve lasten, vereenvoudigen de
1717 procedures en bieden meer langdurige zekerheid. Dit bereiken we voornamelijk door minder
1718 papieren regeldruk op te leggen, variatie in de lengte van subsidieperiodes, en meer gebruik
1719 te maken van visitaties en zelfevaluaties.
- 1720 ● We splitsen de subsidie voor de culturele activiteit, zoals presenteren en produceren, en het
1721 beheer van cultureel gemeentelijk vastgoed. Culturele instellingen die in gemeentelijk
1722 vastgoed zitten ontvangen nu in één keer subsidiegeld voor het pandbeheer en hun
1723 culturele activiteit. Dat is onwenselijk. Want als de kosten van het vastgoedonderhoud
1724 stijgen, dan gaat dit ten koste van het cultuurgeld. En als een culturele instelling geen
1725 cultuursubsidie krijgt, dan is er geen geld meer voor het onderhoud van het pand.
- 1726 ● D66 maakt onderscheid tussen cultuur voor de buurt, stadsdeel en stad als het gaat om de
1727 spreiding van voorzieningen. Onze musea, festivals en creatieve makers trekken bezoekers
1728 en talenten uit de hele wereld. D66 wil dat Amsterdam deze rol als toonaangevende
1729 cultuurstad in Europa blijft vervullen.
- 1730 ● We willen de OBA een structureel en solide financieringsmodel geven, zodat bibliotheken in
1731 alle stadsdelen toegankelijk en betaalbaar blijven. Bibliotheken en cultuureducatie zitten op
1732 het snijvlak van onderwijs en cultuur, we maken duidelijke keuzes over verantwoordelijkheid
1733 en financiering.
- 1734 ● We betrekken de kunstsector structureel bij het aanpakken van maatschappelijke opgaven,
1735 door bijvoorbeeld ontwerpend onderzoek en een taskforce kunstenaars.
- 1736 ● We investeren in cultuureducatie, dat zijn diverse culturele programma's in het onderwijs,
1737 zodat ieder kind tijdens de schoolcarrière voldoende in aanraking komt met cultuur, dus dat
1738 is meer dan alleen muziekles.
- 1739 ● We behouden lokaal erfgoed, investeren in behoud en onderhoud van monumenten en
1740 maken deze zichtbaar.
- 1741 ● We stimuleren kunst in de openbare ruimte, zo komen Amsterdammers op een
1742 laagdrempelige manier in aanraking met kunst en hiermee ondersteunen we kunstenaars.

- 1743 ● We willen culturele instellingen spreiden over de stad zodat iedere Amsterdammer, of je nu
- 1744 in Noord, Weesp, Nieuw-West of in het centrum woont, cultuur kan beleven en maken.
- 1745 ● We gaan door met de subsidie voor buurtmedia, om een bestendig, toekomstgericht en
- 1746 divers buurtmedialandschap te stimuleren. Hierbij sturen we op professionalisering,
- 1747 vernieuwing en talentontwikkeling.
- 1748 ● We willen dat de gemeente financieel betrokken blijft bij de Publieke Omroep Amsterdam -
- 1749 inclusief FunX.

1750

1751 **Nachtlevens**

1752 Het nachtleven is een onmisbaar onderdeel van de Amsterdamse identiteit en van het culturele
 1753 aanbod. De nacht draagt bij aan de aantrekkingskracht en creativiteit van onze stad. We zijn trots op
 1754 de Amsterdamse nachtpioniers die de stad verbinden: de artiesten, de makers en de ondernemers.
 1755 Van kleinschalige clubavonden tot het Amsterdam Dance Event, dat wereldwijd geldt als hét
 1756 voorbeeld van hoe de nacht innovatie en internationale uitstraling kan brengen.

1757

1758 D66 wil dat Amsterdam op het gebied van nachtcultuur een voorloper blijft. Dat kan alleen met
 1759 ondersteuning van de gemeente, en een goede relatie tussen alle inwoners, de locaties en de
 1760 bezoekers. Ruimte en veiligheid zijn voor D66 hierin de belangrijkste vraagstukken. We gaan meer
 1761 tijdelijke en vaste locaties toevoegen en geven waar mogelijk makers duidelijkheid over de locaties
 1762 en de beschikbaarheid. Dit helpt ze te beschermen tegen regelgeving en verdrijving, stelt ze in staat
 1763 innovatiever te programmeren en een permanente status te verwerven in stads- en
 1764 bestemmingsplannen.

1765

1766 **Concrete maatregelen:**

- 1767 ● We zorgen dat veiligheid centraal staat in het uitgaansleven. We zorgen voor meer veilige
- 1768 uitgaansroutes, beter toezicht rondom uitgaanspleinen en betere samenwerking met horeca
- 1769 en beveiliging om seksuele intimidatie, geweld en overlast tegen te gaan.
- 1770 ● We realiseren een permanente locatie waar muziek, kunst, erfgoed en educatie
- 1771 samenkomen, met specifieke ruimte voor elektronische muziekcultuur als erfgoed.
- 1772 ● We maken ruimte voor clubs met ambitie. Het voormalig LTS-gebouw in Amsterdam West
- 1773 willen we behouden als nachtclub, in het Koelgebouw op het Marktkwartier zien we graag
- 1774 een nieuwe club, en we stimuleren het opkomende uitgaansgebied in Sloterdijk om uit te
- 1775 groeien tot de hardste van het land.
- 1776 ● We geven nieuwe clubs ook ruimte in nieuwe gebiedsontwikkelingen, zoals Haven-Stad en
- 1777 het Marineterrein.
- 1778 ● We zetten ook het gemeentelijk vastgoed in om te voorzien in clublocaties.
- 1779 ● We vieren de diversiteit van onze stad ook in de nacht, door ook clubs en
- 1780 uitgaansgelegenheden voor de regenbooggemeenschap te stimuleren.

- 1781 ● We erkennen clubs met een cultureel karakter als culturele instelling en onderzoeken of we
- 1782 iconen, zoals Paradiso, kunnen bestempelen als immaterieel erfgoed.
- 1783 ● We willen leegstaande gebouwen gebruiken om tijdelijk (nacht-) cultuurevenementen te
- 1784 organiseren, waar verschillende initiatiefnemers zich op kunnen inschrijven.
- 1785 ● Festivals zijn onmisbaar voor de culturele rijkdom van Amsterdam. We zorgen voor
- 1786 voldoende ruimte. Duidelijke en werkbare regels zorgen ervoor dat organisatoren weten
- 1787 waar ze aan toe zijn en bewoners niet onnodig overlast ervaren. Zo houden we festivals
- 1788 toegankelijk, innovatief en verbonden met de stad en haar bewoners.
- 1789 ● We zetten ons in voor een nachtleven waar de regenbooggemeenschap veilig zichzelf kan
- 1790 zijn, elkaar kan ontmoeten en zich welkom voelt in Amsterdam. Hiervoor zetten we meer
- 1791 discriminatieregisseurs in.
- 1792 ● Amsterdam krijgt een nachtdienstregeling op de drukste OV-lijnen zodat mensen 's nachts
- 1793 veilig thuis komen.

1794

1795 **ARTIS**

1796 ARTIS is een unieke plek waar Amsterdammers midden in de stad in contact komen met natuur en
 1797 met elkaar. Jong en oud leren er over biodiversiteit, klimaat en onze rol daarin. Tegelijkertijd
 1798 onderhoudt ARTIS vele monumentale gebouwen. Ook heeft het park de afgelopen jaren belangrijke
 1799 stappen gezet om toekomstbestendig te worden.

1800

1801 **Concrete maatregelen:**

- 1802 ● We steunen de verdere vernieuwing van ARTIS, met dierenwelzijn, educatie en
- 1803 toegankelijkheid als uitgangspunt. Zo zorgen we dat het park toekomstbestendig is en blijft
- 1804 bijdragen aan kennis over biodiversiteit en klimaat.
- 1805 ● We willen dat ARTIS toegankelijk blijft voor alle Amsterdammers - in het bijzonder scholieren
- 1806 -, hierover maken we afspraken bij de subsidie.

1807

1808 **Veiligheid en bewegingsvrijheid voor iedereen**

1809 De openbare ruimte is de plek waar de stad elkaar ontmoet, het is de basis van een gastvrije stad.
 1810 Anders dan in cafés, werk of sportclub – waar je vaak gelijkgestemden treft – brengt de straat of het
 1811 park verschillende bubbels samen. Een praatje op een bankje, iemand helpen met de dienstregeling,
 1812 de buurman groeten: ontmoetingen versterken de sociale cohesie.

1813

1814 Wie zich op straat onveilig voelt, wordt beperkt in zijn vrijheid en zal zo min mogelijk gebruikmaken
 1815 van de openbare ruimte. Hierbij speelt ook straatintimidatie een rol. Voor D66 is dat onacceptabel.

1816 De straten van Amsterdam moeten veilig zijn, voor iedereen. We willen dat meldingen van
1817 straatintimidatie prioriteit krijgen en dat er meer zichtbare handhaving is, voornamelijk op plekken
1818 waar straatintimidatie vaak voorkomt.

1819

1820 **Concrete maatregelen:**

- 1821 ● We richten de openbare ruimte zo in, dat jonge vrouwen zich er prettig en veilig voelen. Als
1822 een jonge vrouw zich ergens prettig en veilig voelt, geldt dat voor iedereen. Hun veiligheid is
1823 een cruciaal uitgangspunt bij de inrichting van de openbare ruimte.
- 1824 ● We pakken straatintimidatie actief aan. We investeren in handhaving, het verbeteren van
1825 meldmogelijkheden en bewustwording.
- 1826 ● We willen dat Amsterdam de queerhoofdstad van de wereld is. Dat betekent onder andere
1827 dat we meer luisteren naar onze subculturen, waaronder onze fetishscenes.
- 1828 ● We investeren structureel in het Centrum Seksueel Geweld om de ‘eerste hulp bij seksueel
1829 geweld’ (verder) in te richten.
- 1830 ● We maken hulp en steun bij agressie, intimidatie, haat of mishandeling jegens vrouwen en
1831 de regenbooggemeenschap zo laagdrempelig mogelijk. Hiervoor werken we via de al
1832 bestaande paden; zoals horeca, huisartsen, inloopvoorzieningen en gemeentelijke
1833 ambtenaren. We maken duidelijk wat signaalwoorden zijn en welke eerste hulp geboden
1834 kan worden.
- 1835 ● D66 maakt meer geld vrij om zedenzaken sneller te kunnen behandelen. Ook zetten we in
1836 op herstelbemiddeling voor daders en slachtoffers.
- 1837 ● We richten een Antidiscriminatie Loket in, naar voorbeeld van het Juridisch Loket. Dit
1838 versterkt de huidige aanpak van discriminatie via de gemeentelijke
1839 antidiscriminatievoorzieningen met onder meer de toevoeging van preventieve taken en
1840 landelijke financiering. Op termijn willen we dit laten vallen onder één overheidsloket.
- 1841 ● We investeren in een fulltime operationele antidiscriminatie-unit bij de politie, in plaats van
1842 de huidige op vrijwillige basis. Ook komt er meer aandacht voor discriminatie van de
1843 regenbooggemeenschap binnen de politie via Roze in Blauw. De politie vertaalt het
1844 discriminatieverbod naar duidelijke regels, zowel voor het eigen optreden als voor de
1845 werkomgeving binnen de politie.
- 1846 ● We maken gericht gemeentelijk beleid voor veilige opvang van regenboog-ers binnen de
1847 vluchtelingenopvang in de gemeente. Dat doen we door intensieve samenwerking met AZC’s
1848 om informatie en hulp te verstrekken.
- 1849 ● We organiseren campagnes over de impact van discriminerend gedrag. Hiermee vergroten
1850 we de meldingsbereidheid en versterken we de naamsbekendheid van
1851 antidiscriminatiebureaus, andere meldpunten en de ombudsman. Ook geven we deze
1852 organisaties meer geld om effectief op te treden.
- 1853 ● We maken gezondheidsdiensten zichtbaarder op festivals door voorlichting en drugstests.
- 1854 ● We zetten in op een meerjarig actieprogramma in de gemeente tegen racisme en
1855 discriminatie. Daarbij sluiten wij zo veel mogelijk aan bij regionale, provinciale en nationale
1856 programma’s.

Hoofdstuk 3

Verkiezingsprogramma's deelafdelingen

Verkiezingsprogramma's deelafdelingen

Centrum

Een Amsterdam Centrum waar je je thuis voelen vanzelfsprekend is.

Iedereen die in Amsterdam Centrum woont, weet: dit stukje stad is bijzonder. Wonen in het centrum betekent automatisch dat je de drukke ruimte deelt met velen: burens, bezoekers, toeristen, scholieren, studenten, ondernemers, jonge gezinnen, ouderen, maar ook mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats en mensen met een psychische kwetsbaarheid. Al deze mensen maken gebruik van dezelfde schaarse ruimte en voorzieningen, wat vraagt om structurele aandacht vanuit het stadsbestuur.

D66 kiest voor beleid dat ruimte biedt aan álle mensen die gebruikmaken van het centrum – of ze er nu wonen, werken, leren of op bezoek zijn. Daarbij zetten we stevig in op het terugdringen van de afvalproblematiek. Door middel van innovatieve en duurzame oplossingen willen we afval verminderen, hergebruik stimuleren en de circulaire economie versterken.

En daarom zet D66 Amsterdam Centrum in op de volgende maatregelen:

- **Naar een schoon en leefbaar centrum**
Een schoon centrum begint bij een effectief afvalbeleid. Zwerfafval, illegale bijplaatsingen en inefficiënte afvalverwerking blijven hardnekkige problemen in stadsdeel Centrum. D66 kiest voor praktische en duurzame oplossingen: meer containertuintjes, kleinschalige ophaalproeven met bakfietsen, en een structurele inzet op afvalverwerking over water. We verbeteren de communicatie over afvalinzameling, handhaven gericht en verduurzamen het afvalverkeer. Door samen te werken met bewoners en ondernemers, en succesvolle initiatieven structureel te verankeren, maken we het centrum schoner, leefbaarder en toekomstbestendig.
- **Een leefbaar Wallengebied met ruimte voor iedereen**
Het Wallengebied is uniek, maar staat onder druk. D66 wil de wijk toekomstbestendig maken – met ruimte voor bewoners, sekswerkers én bezoekers. Het (gedeeltelijk) verplaatsen van prostitutieramen, horeca of coffeeshops kan bijdragen aan het herstel van balans en het behoud van het karakter van de buurt.
- **Een centrum waarin betaalbaar wonen mogelijk is**
Wonen in het centrum is populair – en dat zien we terug in de woningprijzen. D66 wil het centrum toegankelijk houden voor mensen uit alle inkomensgroepen. Daarom zetten we in op een gezonde mix van sociale huur, middenhuur, en private koop- en huurwoningen.
- **Wijkgerichte buurtcoördinatoren**
We blijven werken met gebiedsmakelaars die de buurt goed kennen, weten wat er speelt en met hun voeten in de klei staan.

- **Meer microparkjes en groene oases**
We investeren in kleine groene rustpunten tussen de bebouwing – zoals geveltuinen, binnentuinen en vergroende daken – en doen dat samen met bewoners.
- **Slimme, verzonken afvalbakken**
We plaatsen meer ondergrondse containers op drukke plekken die sneller vollopen. Door ze te koppelen aan sensoren kunnen ze automatisch geleegd worden bij 80% vulling.
- **Strengere handhaving op zwerfafval en bedrijfsafval**
We intensiveren het toezicht op verkeerd aangeboden vuilnis, met name bij kortetermijnverhuur en horecagelegenheden. Structurele overtreders krijgen hogere boetes.
- **Buurtinitiatieven ondersteunen**
We geven financiële en praktische ondersteuning aan bewonersinitiatieven zoals opschoonacties, geadopteerde groenstroken of wijkcompostbakken.
- **Waar fietsers de ruimte krijgen**
We zetten in het centrum in op genoeg ruimte voor fietsers, door fietsstraten te blijven ontwikkelen en genoeg stallingsruimte voor fietsen te ontwikkelen.

Een Amsterdam Centrum waar veilig jezelf kunnen zijn vanzelfsprekend is.

D66 staat pal voor grondrechten en gedeelde waarden. Vrijheid en gelijkwaardigheid vormen de basis van onze samenleving – ongeacht iemands opvattingen, geloof, seksuele oriëntatie, gerichtheid of herkomst. Sociale onveiligheid hoort niet thuis in het centrum van Amsterdam. Intimidatie, racisme, seksisme, antisemitisme, moslimhaat, en discriminatie van lhbtq+ personen en genderdiverse mensen zijn onacceptabel – en worden actief bestreden. Iedereen moet zich vrij, veilig en welkom kunnen voelen in onze stad, ongeacht wie je bent of van wie je houdt.

En daarom zet D66 Amsterdam Centrum in op de volgende maatregelen:

- **Snelle meldpunten voor overlast en discriminatie**
We plaatsen meldzuilen of QR-codes op strategische plekken, zodat meldingen van (seksuele) intimidatie, geweld of discriminatie eenvoudig, snel en anoniem kunnen worden gedaan.
- **Betere verlichting en cameratoezicht**
We verbeteren straatverlichting en zetten slim cameratoezicht in op onveilige of slecht verlichte plekken – met nadruk op stegen, zijstraten en andere risicozones.
- **Strengere aanpak straatintimidatie**
We voeren een zero-tolerancebeleid op straatintimidatie. Actieve bewustwordingscampagnes worden ondersteund door meldingsdata en zichtbare handhaving.

- **Sturen op gewenst gedrag**

Via campagnes, straatmarkeringen en andere visuele ingrepen sturen we op gewenst gedrag – zonder te moraliseren, maar met duidelijke grenzen.

- **Samenwerking met horeca en inwoners**

We betrekken horecagelegenheden actief bij de aanpak van sociale onveiligheid, onder meer door personeel te trainen in het signaleren en melden van misstanden. Daarnaast versterken we buurtinitiatieven waarin bewoners zelf bijdragen aan een veilig, inclusief en bloeiend centrum.

Een Amsterdam Centrum waar booming business vanzelfsprekend is.

Een van de speerpunten van D66 is: beloon prestatie en deel de welvaart. Ondernemers en werknemers worden van harte aangemoedigd om bij te dragen aan het bloeiende centrum van Amsterdam. Dit geldt voor zowel de traditionele MKB'ers als de start-ups die met disruptieve technologieën de wereld van morgen vormgeven. D66 waardeert iedereen die bijdraagt aan onze stad. In het bijzonder besteden we aandacht aan Amsterdam als Europese techhub. Het centrum beschikt over een stevige basis van spelers binnen het startup-ecosysteem. Om dit verder te versterken, is beleid nodig dat innovatie blijvend stimuleert. Innovatie fungeert als een vliegwiel: het versterkt de economie en maakt het mogelijk de welvaart eerlijker te verdelen. Dit vraagt bovendien om een internationale blik, zowel in denken als handelen.

En daarom zet D66 Amsterdam Centrum in op de volgende maatregelen:

- **Tech & Startup District creëren in het centrum**

We richten specifieke zones in — bijvoorbeeld rond het Marineterrein, Oosterdok of Weesperplein — als creatieve en technologische innovatiegebieden. Hier verwelkomen we innovatieve start-ups en maatschappelijk betrokken bedrijven met open armen, onder andere door tijdelijke kantooruimte aan te bieden voor startups en scale-ups tegen gunstige tarieven.

- **Digitale infrastructuur verbeteren**

We roepen het stadsdeel op om supersnel vast en mobiel internet in het hele centrum beter te faciliteren, met speciale aandacht voor de problemen bij het plaatsen van (nieuwe) antenne-opstelpunten voor mobiel internet, vooral op de daken van gemeentelijk vastgoed en woningbouwcorporaties. Het inzetten van het stadsdeel Centrum op een stadsdeelloverstijgend, eenduidig beleid kan hier bovendien een belangrijke extra bijdrage aan leveren.

- **Internationaal talent aantrekken en vasthouden**

We werken samen met universiteiten en hogescholen om tech-talent op te leiden én te behouden in Amsterdam. Zo zorgen we voor een breed aanbod aan technologische opleidingen en maken we ons stadsdeel aantrekkelijk voor (beginnende) techbedrijven. We versnellen daarnaast procedures en huisvesting voor internationale kenniswerkers en hun gezinnen.

- **Duurzame innovatie stimuleren**

We belonen bedrijven in het centrum die inzetten op groene technologie, circulaire economie of klimaatadaptatie. Ook organiseren we jaarlijks de 'Green Tech Awards' of challenges in de stad, waarbij het publiek als jury fungeert.

- **Meer samenwerking tussen tech en cultuur**

We stimuleren cross-overs tussen de creatieve sector en technologie, zoals AI x Kunst of AR-routes door historische wijken. Ook creëren we een jaarlijks 'Tech x Amsterdam'-festival waarin innovatieve bedrijven, kunstenaars en bewoners samenwerken.

Een Amsterdam Centrum waar bereikbaarheid goed is voor iedereen.

Amsterdam Centrum is historisch en compact. Dat maakt mobiliteit uitdagend, maar ook kansrijk. Minder ruimte voor auto's betekent meer ruimte voor mensen. Door te kiezen voor duurzame mobiliteit en slimme logistiek maken we de stad leefbaarder en beter bereikbaar voor iedereen.

En daarom zet D66 Amsterdam Centrum in op de volgende maatregelen:

- **Autoluwe zones uitbreiden**

Breid de bestaande autoluwe gebieden uit naar bijvoorbeeld de Jordaan, Plantagebuurt en delen van de Wallen. Geef prioriteit aan bestemmingsverkeer en bewoners, niet aan doorgaand verkeer.

- **Straten herinrichten als 'leefstraten'**

Maak van smalle straten vol verkeer echte ontmoetingsplekken met bankjes, groen en veilige oversteekplaatsen. Denk aan de Nes, Spuistraat of Korte Leidsedwardsstraat als voorbeeld.

- **Meer stallingsruimte voor fietsen**

Versnel de aanleg van fietsparkeergarages, zoals onder het Rembrandtplein en bij de Stopera.

Nieuw-West

Samen Vooruit

Nieuw-West is jong, divers en voortdurend in beweging. Dat maakt ons stadsdeel uniek - maar het brengt ook grote uitdagingen met zich mee. Juist hier willen we bouwen aan een toekomst waarin iedereen gelijke kansen krijgt, zich veilig voelt en prettig kan wonen. Met dit programma zet D66 Nieuw-West zich in voor vier pijlers die voor ons stadsdeel van levensbelang zijn: **Onderwijs, Veiligheid, Leefbaarheid en Economie**. Samen zorgen we voor een stadsdeel waar je kunt opgroeien, werken én oud worden met perspectief en vertrouwen.

Samen leren

Onderwijs is dé sleutel tot een succesvolle toekomst voor onze kinderen en jongeren. Als stadsdeel met de meeste kinderen en jongeren (ruim 20% van onze bewoners is 17 jaar of jonger), verdient het onderwijs veel meer aandacht. Maar de uitdagingen zijn ook extra groot: Het lerarentekort in het basisonderwijs is in Nieuw-West met ruim 18%, groter dan in de meeste stadsdelen. Daarnaast hebben veel jongeren moeite met het vinden van een geschikte (MBO) stageplaats.

- We trekken nieuwe leerkrachten aan en stimuleren uitwisseling met andere stadsdelen.
- We bestrijden lage leesvaardigheid onder kinderen, jongeren én volwassenen met taal- en leesprogramma's op scholen, in bibliotheken en buurthuizen.
- We besteden meer aandacht aan digitale geletterdheid onder volwassenen.
- We stimuleren een betere afstemming tussen vraag en aanbod van stageplaatsen in Nieuw-West.
- We investeren in goede sportvoorzieningen en laagdrempelige sportprogramma's voor de jeugd.
- Wij geven het door D66 opgezette Amsterdamse Leerlingenraden Verbond meer (financiële) zeggenschap zodat alle middelbare scholieren in Nieuw-West kunnen meedenken over de toekomst van hun onderwijs. Denk hierbij aan meer aandacht voor ondernemerschap, financiële educatie en sport.

Samen veilig

Iedereen, jong en oud, verdient een veilige omgeving om zich optimaal te ontwikkelen - thuis, op straat en in het verkeer. Daarom pakt D66 Nieuw-West straatintimidatie aan, zorgen we voor betere verlichting en zetten we in op een evenwichtige verdeling van kwetsbare doelgroepen. Zo maken we ons stadsdeel veiliger en sterker.

- We pakken straatintimidatie van meisjes, vrouwen en de lhbtq+- gemeenschap hard aan. Dit blijft een hardnekkig probleem. We schuwen geen onorthodoxe maatregelen: we maken de permanente inzet van agenten in burger bespreekbaar als de situatie daarom blijft vragen.
- We stimuleren en faciliteren het doen van aangifte bij huiselijk geweld, straatintimidatie en discriminatie.

- We streven naar meer veiligheid in het verkeer met name door in te zetten op veiligere en rustigere fietspaden voor jonge kinderen en ouderen.
- We zetten in op actieve bestrijding van criminaliteit, met focus op het voorkomen dat jongeren hierin terechtkomen.
- We hanteren een structurele aanpak van zwerfafval door betere afvalscheiding, opruimacties samen met bewoners en gericht ingrijpen op vervuilde plekken, ook om bijvoorbeeld overlast van ratten te verminderen.
- We reguleren de instroom en spreiding van (verslavings)klinieken en opvanglocaties beter, zodat mensen de zorg krijgen die ze nodig hebben, zonder overlast voor de omgeving te veroorzaken.

Samen leven

Nieuw-West is het grootste stadsdeel van Amsterdam, met de meeste inwoners. Bewoners wonen, werken en ontwikkelen zich hier gedurende alle levensfasen. Daarom moeten woningen, groenvoorzieningen, verkeer en vervoer, maar ook horeca en recreatie aansluiten bij de behoeften van zowel bewoners als ondernemers.

- We blijven inzetten op de bouw van meer kleine 1 tot 3-kamerwoningen om doorstroom te stimuleren. Daarbij willen we het groen behouden en de hoogte benutten.
- We zetten sloop en renovatie van verouderde panden met schimmelproblemen hoog op de agenda.
- We brengen de voorrangsregeling voor huurwoningen voor de beroepen waar veel vacatures voor zijn (leerkrachten, politieagenten en zorgmedewerkers) nog meer onder de aandacht.
- We starten een campagne op om jongeren gelijk vanaf hun 18^e in te schrijven op woningnet zodat ze meer kans maken op een eigen woonruimte in Nieuw-West of elders in Amsterdam.
- We zetten in op behoud, onderhoud en uitbreiding van groen, waarbij we reguliere speeltuinen vervangen door natuurspeeltuinen om klimaatproblemen aan te pakken en investeren in vernieuwend groen met bijvoorbeeld groene daken, geveltuintjes, Tiny Forests en buurtmoestuinen en inzet op behoud van toegezegd groen, zoals in de unieke Lutkemeerpolder.
- We streven naar een gezonde, groene leefomgeving. Dat gaat niet samen met zwerfafval. Ook daarom zetten we in op een structurele aanpak van zwerfafval met onder andere recyclepunten.
- We zetten in op een fijnmazig OV-netwerk, veilige fietspaden en een goed bereikbaar wegenet zodat iedereen zich efficiënt, veilig en snel kan verplaatsen in, van en naar het stadsdeel.

Samen investeren

Een groot stadsdeel als Nieuw-West is ook aantrekkelijk voor ondernemers. Ondernemers investeren in het stadsdeel en maken het stadsdeel aantrekkelijk om te wonen, werken en er te recreëren.

- We betrekken de (middelgrote en kleine) bedrijven en ondernemers meer bij lokale besluitvorming, vooral bij de inrichting van de openbare ruimte.
- We stimuleren dat bij lokale initiatieven gebruik wordt gemaakt van diensten en producten van lokale ondernemers en bedrijven. Zo blijven we investeren in het stadsdeel.
- We stimuleren lokale ondernemingen stageplaatsen te creëren voor jongeren uit Nieuw-West.
- We zetten ons in om langere ritten met het openbaar vervoer in verhouding tot korte ritten goedkoper te maken.
- We verzetten ons tegen de opheffing van metrolijn 51. Een goede metroverbinding is een cruciaal onderdeel van het fijnmazige OV-netwerk dat het stadsdeel nodig heeft.
- We zetten in op een diverser aanbod van horeca en recreatie voor jong en oud.

Samen vooruit

D66 Nieuw-West kiest voor goed onderwijs, meer veiligheid en een leefbare buurt. Samen met bewoners, ondernemers en organisaties bouwen we vol vertrouwen aan een sterk, groen en inclusief stadsdeel. Samen laten we Nieuw-West bloeien en groeien.

Noord

Noord is een stadsdeel vol energie en mogelijkheden.

Steeds meer mensen kiezen voor Noord. Hier vind je ruimte om te wonen, te werken en te groeien. Maar niet iedereen heeft dezelfde kansen. D66 wil dat iedereen zich thuis voelt en vooruit kan komen, of je nu al jaren in Noord woont of net bent aangekomen.

We geloven in vrijheid én verbondenheid.

Iedereen mag zichzelf zijn en krijgt de kans om mee te doen. We luisteren naar bewoners en werken samen aan oplossingen die het leven in Noord beter maken. Zo zorgen we voor sterke buurten, goed onderwijs, betaalbare woningen, een bloeiende lokale economie en veel groen.

Samen bouwen we aan een Noord waar iedereen meetelt.

We investeren in sterke buurten, goede voorzieningen en een schone, veilige omgeving. Zo blijft Noord een plek waar je prettig woont, werkt en leeft – nu en in de toekomst.

Laat iedereen vrij, maar niemand vallen. Dat is D66 in Noord.

1. Noord groeit: wonen en makkelijk overal kunnen komen

Noord groeit snel. D66 wil dat iedereen prettig kan wonen en makkelijk naar werk, school of familie kan reizen. Dat kan alleen als woningen betaalbaar zijn en je veilig en snel overal komt. Bereikbaarheid is de sleutel tot gelijke kansen

D66 creëert een bereikbaar en leefbaar Noord door::

1. Voldoende betaalbare woningen in elke buurt, zodat iedereen een passende plek kan (blijven) vinden. Met extra aandacht voor middenhuur.
2. Veiligheid op de fiets te garanderen. We creëren veilige en snelle fietsroutes, zodat iedereen, jong en oud, zich met plezier en zonder zorgen kan verplaatsen en een fiets kan parkeren bij metrostations en winkelcentra.
3. Noord beter te verbinden. We zetten in op nieuwe bruggen (Oost- en Westbrug), meer ponten, en een extra aanlegsteiger. Een verbod op Biro's tijdens de spits is gewenst om doorstroming te bevorderen.
4. Sterk openbaar vervoer te realiseren. Snelle bus- en metroverbindingen, ook 's nachts. Wij ondersteunen mensen voor wie het OV te duur is, zodat ook zij kunnen reizen.
5. We zorgen dat Noorderlingen minder afhankelijk zijn van de auto door in te zetten op veiliger fietsen en sterker OV. De beschikbare ruimte voor auto's wordt effectiever benut, met lagere tarieven voor zorg- en onderwijspersoneel.

Zo maken we Noord samen bereikbaar, leefbaar en vol kansen voor iedereen.

2. Toekomst Noord begint in de klas: sterk MBO en kansrijk onderwijs

Iedere jongere in Noord verdient gelijke kansen op goed onderwijs en werk. Wij zorgen voor een Noord waar elk kind kan groeien, leren en meedoen. Iedere jongere verdient gelijke kansen op goed onderwijs en werk.

D66 Amsterdam Noord creëert een kansrijk onderwijsklimaat door:

1. Voldoende en toegankelijke scholen en kinderopvang te verzekeren. Vooral in nieuwe wijken zorgen we voor genoeg plekken, waarbij de gemeente de regie over locaties neemt.
2. Extra te investeren in buurten met minder kansen, met gerichte steun via onder andere de Amsterdamse Familiescholen, zodat de kloof kleiner wordt.
3. Oplossingen voor het personeelstekort. We bieden docenten en medewerkers voorrang op woningen, extra parkeerplekken en betere arbeidsvoorwaarden.
4. Jongeren klaar te maken voor de arbeidsmarkt. We realiseren nauwere samenwerking tussen scholen en bedrijven, zodat jongeren al vroeg kennismaken met stages en praktijkervaring. D66 Noord pleit bovendien voor het vestigen van een technische MBO in Noord.
5. Hulp te bieden bij taal en digitale vaardigheden. We pakken (digitale) laaggeletterdheid aan en bieden extra bijles en naschoolse activiteiten.

Zo bouwen we aan een Noord waar elk kind kan groeien, leren en meedoen.

3. Noord onderneemt: D66 voor een sterke lokale economie

Ondernemers maken Noord levendig en sterk. D66 benut hun kracht en zorgt dat iedereen kan meedoen. We kiezen voor een eerlijke, toekomstbestendige economie waarin ondernemers, makers en bewoners samen werken aan levendige buurten en gelijke kansen voor iedereen.

D66 Amsterdam Noord creëert een sterke lokale economie door:

1. Het actief ondersteunen van lokale ondernemers in het zich verenigen tot netwerken of collectieven. Zo worden ze beter vertegenwoordigd en kunnen ze samen Noord versterken.
2. Zorgen voor betaalbare en flexibele werkplekken, ook voor start-ups, makers en creatieve broedplaatsen. Tijdelijke plekken en broedplaatsen blijven behouden, ook als buurten veranderen. Duidelijke afspraken over tijdelijkheid zijn belangrijk.
3. Meer wekelijkse markten. D66 is trots op de terugkeer van de markt op het Mosveld. We willen meer wekelijkse markten op verschillende pleinen, zodat buurten levendig blijven en ondernemers kansen krijgen.

4. Het stimuleren van vastgoedeigenaren en woningcorporaties om ruimte te bieden aan verschillende soorten ondernemers, met aandacht voor leefbaarheid en de ontwikkeling van de buurt.
5. Bereikbaarheid van zorg te garanderen. Huisartsen, kinderopvang en maatschappelijke hulp zijn de vitale basis van onze wijken. D66 behandelt deze voorzieningen niet als gewone ondernemers, maar als essentiële basiszekerheid die altijd toegankelijk moet blijven. We ondersteunen ondernemers die zich inzetten voor maatschappelijke impact, bijvoorbeeld door kansen te bieden aan mensen met afstand tot de arbeidsmarkt of door het beheer van de openbare ruimte. Touringcars bij stations en winkelcentra zijn welkom, omdat ze de lokale economie stimuleren.

Zo bouwen we aan een sterk lokaal economisch klimaat.

4. Bestaanszekerheid in Amsterdam Noord: voor iedereen een stevige basis

In Amsterdam Noord is bestaanszekerheid geen vanzelfsprekendheid. Veel mensen hebben moeite om rond te komen, vooral in buurten waar armoede al generaties lang bestaat. De regels zijn vaak ingewikkeld, hulp is lastig te vinden en het systeem voelt soms kil en onpersoonlijk. D66 wil dat iedereen in Noord zeker is van een goed huis, voldoende inkomen en toegang tot zorg. Vertrouwen, menselijkheid en echte steun moeten weer centraal staan. Wij ondersteunen Aanpak Noord met meer mandaat en het forceren van doorbraken.

D66 Amsterdam Noord versterkt de basis door:

1. Eenvoudige en toegankelijke hulp bij armoede en schulden te bieden. Hulp is dichtbij, via buurtteams, buurthuizen en scholen. We zorgen voor persoonlijk contact, vaste gezichten en een veilige omgeving waarin je zonder schaamte om hulp kunt vragen.
2. Laagdrempelige rechtshulp met een Buurtrechtter. D66 wil in Noord een Buurtrechtter, waarmee we laagdrempelige, persoonlijke en gratis rechtshulp dicht bij huis bieden. Problemen worden zo sneller opgelost en hoge proceskosten worden voorkomen.
3. Sterke buurten en ontmoetingsplekken. We investeren in warme, toegankelijke plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en helpen. Lokale initiatieven, burenhulp en vrijwilligerswerk maken het sociale netwerk sterker.
4. Gelijke kansen voor kinderen en jongeren. D66 zorgt voor meer naschoolse activiteiten, sport en cultuur, zodat alle kinderen hun talenten kunnen ontwikkelen, ook als het thuis moeilijk is.
5. Toegankelijke en begrijpelijke dienstverlening. Gemeentelijke diensten zijn makkelijk bereikbaar, zowel digitaal als persoonlijk. We zorgen voor het verbeteren van digitale vaardigheden voor jong en oud, zodat niemand wordt buitengesloten door digitalisering of laaggeletterdheid.

Zo bouwen we aan een Noord waar iedereen zich zeker, gezien en gesteund voelt.

5. Groen en vitaal Noord: samen voor een gezonde leefomgeving

D66 Amsterdam Noord kiest voor een Noord waar groei samengaat met leefbaarheid en gezondheid. Het unieke groene karakter van Noord – met tuindorpen, landelijke gebieden en parken – willen we behouden en versterken. Groen en duurzaamheid zijn de basis voor een gezonde toekomst voor iedereen. Daarom investeren we in klimaatbestendige buurten, meer stadsnatuur en een eerlijke energietransitie waarin iedereen kan meedoen en profiteren.

Dat doet D66 Amsterdam Noord door:

1. De balans te bewaken tussen bouwen en groen: meer woningen, maar ook meer stadsnatuur en sterke bescherming van bestaande groene plekken.
2. Noord klimaatbestendig te maken met meer groen, minder tegels en aandacht voor bodemdaling in de tuindorpen.
3. Iedereen mee te laten doen aan de energietransitie: we koppelen duurzaamheid aan kansengelijkheid en helpen bewoners en ondernemers bij verduurzaming.
4. Te investeren in schone, veilige en aantrekkelijke buurten, door de uitbreiding van het containeradoptieprogramma en het faciliteren van recyclepunten zoals de Dropper.
5. Zorgen voor toegankelijke speeltuinen, sport- en ontmoetingsplekken in elke buurt, met extra aandacht voor kwetsbare wijken en inclusief spelen als norm.

Zo blijft Noord een gezonde, groene en fijne plek voor iedereen – nu en in de toekomst.

Oost

Democratie, juist nu!

In Oost pleiten we – in algemene zin - voor meer contact met elkaar. Bewoners onderling, maar vooral tussen de politiek en bewoners. Het zijn onstuimige tijden, waarin het extra belangrijk is om met elkaar in gesprek te blijven, in plaats van elkaar af te drijven. Het gesprek aangaan, dat is de basis van een democratie. Contact met elkaar gebeurt juist in de buurt, daarom moeten we er op lokaal niveau extra aandacht voor hebben.

In het verkiezingsprogramma richten we ons op drie thema's: Thuis in Oost, Onderwijs voor Iedereen en Leefbare Wijken. We kiezen bewust voor thema's waar we op stadsdeelniveau het verschil kunnen maken, omdat veel onderwerpen op gemeente niveau, of zelfs landelijk worden bepaald.

Thuis in Oost

Thuis in Oost betekent meer dan alleen een passende woning voor iedereen; het gaat om de sociale verbinding tussen bewoners, maar ook met lokale ondernemers en bezoekers van Oost. Het versterken van verbindingen in de buurt vraagt ons om inclusief te zijn, zodat iedereen zich welkom voelt. Daarom zetten we in op:

- **Inclusieve openbare ruimtes:** Parken en pleinen zijn van ons allemaal. We zorgen voor een inrichting die rekening houdt met diverse behoeften: voldoende openbare toiletten, veilige en uitdagende speelplekken voor jonge kinderen, een vrouwvriendelijke inrichting, geen vijandige architectuur (zoals bankjes waar je niet op kan liggen) en genoeg voorzieningen voor oudere jongeren. Zo kan iedereen comfortabel van deze ruimtes genieten.
- **Een kleurrijk en verbindend Amsterdam:** We versterken de sociale cohesie door diversiteit te vieren. Denk aan een regenboogzebrapad, als symbool van acceptatie en inclusiviteit. Maar ook zorgen we voor een toegankelijke stad voor iedereen, ongeacht fysieke beperkingen.
- **Ondersteuning voor Amsterdammers in een kwetsbare positie:** We kiezen voor een humane aanpak van kwetsbare personen in de openbare ruimte. In plaats van verplaatsing, zetten we in op opvang, begeleiding en dagbesteding, zoals succesvol opgestart in het Oosterpark. Iedereen verdient hulp en een menswaardig bestaan.
- **Lang leven in de buurt:** Ouderen zijn een waardevol onderdeel van onze samenleving. We ondersteunen en breiden inloophuizen en andere ontmoetingsplekken uit, zodat ouderen actief kunnen blijven deelnemen aan de gemeenschap en sociale contacten kunnen onderhouden. Een goed voorbeeld is Villa Bewust 60+ in de Dapperstraat. Daarnaast zetten we ons in voor het realiseren van levensloopbestendige woningen.

- **Duurzaam ondernemersbeleid:** Om een divers en levendig winkelaanbod te behouden, is het belangrijk dat we kleine en duurzame ondernemers koesteren. Dit betekent ook dat we de markt en marktkramen actief moeten ondersteunen. Daarnaast is gerichte hulp nodig voor ondernemers die willen investeren in de verduurzaming van hun bedrijfspand, wat bijdraagt aan een duurzamere toekomst.

Thuis zijn in Oost betekent ook dat je ‘goed’ kunt leven. Het is belangrijk om te vragen: wat heeft u nodig om goed te kunnen leven? Mensen die hard werken, kunnen het financieel toch moeilijk hebben, wat hen in een kwetsbare positie brengt. Soms wordt er geen gebruikgemaakt van de beschikbare armoedemiddelen, simpelweg doordat men ze niet kent. D66 wil zich inzetten om deze groep proactief en beter te bereiken.

Onderwijs voor iedereen

D66 maakt zich altijd hard voor onderwijs, dus ook in Oost. D66 zet in op drie onderwerpen: Leesvaardigheid, Kunst & Cultuur en Kinderopvang.

- **Leesvaardigheid:** De leesvaardigheid van kinderen gaat zorgwekkend snel achteruit, daar moeten we wat aan doen. Daarom ondersteunen we initiatieven die kinderen laten zien hoe leuk lezen kan zijn, zoals via voorleesouders. Daarnaast is het ons gelukt om een bibliotheek te realiseren op IJburg. Hiermee gaan we verder en zetten ons in om op iedere school een bibliotheek te openen. Ook voor volwassenen is de bibliotheek een waardevolle plek. Als het hart van de wijk, is de bibliotheek de ideale plek om nieuwe mensen te ontmoeten en gebruik te maken van **gratis hulp en advies**, zoals het invullen van je belastingformulier of gewoonweg hulp bij digitale vragen. We investeren in bibliotheken zodat ze kunnen bijdragen aan een veerkrachtige en sociale wijk.
- **We bevorderen “de rijke schooldag”.** Een dag waarbij alle kinderen dezelfde kansen hebben op buitenschoolse opvang, sport, cultuur, en in de middag een warme lunch krijgen. Scholen zijn vaak het middelpunt van de buurt. We betrekken de buurt bij de school.
- **Kunst en Cultuur.** We blijven ons inzetten om kunst en cultuur laagdrempelig toegankelijk te maken voor iedereen; bijvoorbeeld op openbare plekken zoals parken en pleinen. Daarnaast werken we aan een groter en diverser aanbod op met name IJburg en Zeeburgereiland. Theaterschool Tij is een goed voorbeeld van hoe het wel kan. Tot slot blijven we educatieve initiatieven ondersteunen en gaan we verder met “Oost na de komma”.
- **Kinderdagopvang:** Er is een tekort aan kinderdagopvang in Oost. Dit bemoeilijkt het leven met kinderen in de stad, terwijl er al jaren een uitloop is van jonge gezinnen de stad uit. D66 wil kinderopvangorganisaties beter helpen met het vinden van een plek voor hun kinderopvang en samenwerking tussen de kinderopvang en het basisonderwijs bevorderen.

Leefbare wijken

Groen en water(berging) spelen een cruciale rol in het versterken van een leefbare en gezonde stad. We zetten in op het vergroenen van straten en tuinen, het verbeteren van de kwaliteit - en berging van water en geven ruim baan aan initiatieven voor sport en spel. Bewoners moeten een inspraak hebben op waar behoefte is aan groen en ideeën kunnen aandragen voor verduurzaming. Bijvoorbeeld door buurtcoöperaties/platformen een stem hierin te geven, en intensiever te werken met stadsdeelpanels. D66 zet zich in op de volgende onderwerpen:

- **Afval:** We kunnen niet negeren dat (zwerf)afval een steeds grotere uitdaging vormt. D66 zet zich in voor adequaat afvalbeheer en stimuleert buurtinitiatieven die gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor het opruimen en onderhouden van openbare ruimtes. D66 blijft zicht inzetten voor afvalgrijpers in buurthuizen en scholen om de buurt schoon te houden en wil het aantal afvaladoptanten uitbreiden. Daarnaast spreken we ondernemers aan op hun eigen verantwoordelijkheid om de winkelstraten en markten schoon en aantrekkelijk te houden. Tot slot zet D66 zich in voor betere informatievoorziening op afvalcontainers en voor betere voorzieningen rond afvalcontainers om rattenoverlast tegen te gaan.
- **Wonen voor iedereen:** Wonen in Oost moet mogelijk zijn voor mensen die onze wijk draaiende houden. Cruciale beroepen zoals leraren, zorgverleners en politieagenten spelen een onmiskenbare rol in onze gemeenschap. Daarom blijft D66 zich inzetten voor deze groepen, zodat zij in de buurt kunnen blijven wonen en werken. Dit betekent voorrang op betaalbare huurwoningen.
- **Verenigingen van Eigenaren:** D66 wil kennisavonden organiseren voor Verenigingen van Eigenaren (VvE's), waar bewoners ondersteund worden bij het splitsen van woningen, het verduurzamen van gebouwen en het mogelijk maken van optoppen. Door VvE's handvatten te bieden voor een groen meerjaren onderhoudsplan, kan het stadsdeel eigenaren en bewoners helpen om hun woningen toekomstbestendig te maken.
- **Parken:** Parken zijn de huiskamers van de wijk waar iedereen die in de stad woont samenkomt. D66 zet zich in voor veilige, groene en leefbare parken. Dat betekent onder andere een breed aanbod van sport, cultuur, laagdrempelig horeca en toiletvoorzieningen in onze parken.
- **Voorzieningen en bereikbaarheid:** Om de groei van Oost te kunnen faciliteren moet de stad bereikbaar blijven. D66 zet zich daarvoor in. Dit betekent dat bij aanleg van nieuwe wijken meteen rekening moet worden gehouden met de aanleg van voldoende voorzieningen en goede bereikbaarheid met de fiets en OV. Je kunt hierbij denken aan voldoende voorzieningen voor kinderen en jongeren, voldoende winkels, kinderopvang, groene buurten, voldoende aansluiting op openbaar vervoer met de rest van de stad, ruimte voor fietsers en voldoende sportvoorzieningen.

Tot slot wil D66 zich de komende periode sterk maken voor concrete maatregelen in diverse (deel)gebieden om de leefbaarheid te vergroten. Het gaat hierbij om:

IJburg en Zeeburgereiland

- We blijven aandringen op een extra vaste fietsverbinding tussen Zeeburgereiland/IJburg en de rest van de stad.
- Meer ontmoetingsplekken voor jongeren op IJburg.
- Uitbreiding van sportfaciliteiten en toevoeging van een zwembad op IJburg.
- Betrouwbaar OV: tramlijn 26 en meer busverbindingen naar de rest van de stad en rechtstreeks naar omliggend gebied in plaats van dat alle verbindingen via het Centraal Station lopen.

Oostelijk Havengebied en de Indische buurt:

- Meer zwemplekken in de wateren (ook rond IJburg en Zeeburgereiland)
- Meer voorzieningen voor jongeren (jeugd en adolescenten).
- Minder zwerfafval in de Bogortuin, en andere parken.
- Meer groen in straten, kades en parken.
- Verdere ontwikkeling van voorzieningen in het Cruquiusgebied.
- Toevoegen van een bibliotheek.
- Het versterken van de aantrekkelijkheid van het Flevopark.
- Jongeren helpen bij het doorstromen naar een eigen woning in eigen buurt.

Oud-Oost (Dapperbuurt, Oosterparkbuurt en Transvaalbuurt):

- Een groener Krugerplein.
- Leefbaar Oosterpark. Opvang van de overlastgevers en kwetsbare personen, zoals dagbesteding. Alleen handhaving helpt niet, deze mensen zijn kwetsbaar en anders verplaatsen ze zich naar de buurten rondom het Oosterpark.
- Na voorbeeld van de Indische buurt zet D66 in op versterking van de buurt, samen met woningcoöperaties.

Watergraafsmeer en Overamstel

- Meer inzet op sociale cohesie. Onder andere door het toevoegen van meer kunst in de openbare ruimte.

Met dit programma voor Amsterdam Oost denkt D66 ons stadsdeel nog groener, toegankelijker en diverser te maken. We moeten het samen doen in de buurt; wij gaan altijd graag het gesprek aan over hoe we Amsterdam Oost nog fijner kunnen maken.

West

Amsterdam-West is een levendig stadsdeel met een grote aantrekkingskracht. De afgelopen jaren heeft D66 West zich volop ingezet voor de bewoners en ondernemers van Oud-West, de Baarsjes, Bos en Lommer en Westerpark. Dat blijven we doen. We investeren in een duurzaam, leefbaar, kansrijk, betrokken en bruisend West – een stadsdeel waar het prettig wonen is en dat werkt voor iedereen.

1. Een woonvriendelijk West

Slim en flexibel bouwen voor de toekomst

West is creatief, maar kampt met ruimtegebrek. D66 wil vaart maken met woningbouw, onder meer in Haven-Stad. We benutten de beschikbare ruimte slimmer, bijvoorbeeld door extra verdiepingen (“optoppen”) op bestaande gebouwen, het omzetten van grote bergingen in woningen en door te investeren in woonoplossingen voor starters en studenten. Ook ondersteunen we ouderen die kleiner willen wonen, via woningruil of door seniorenwoningen te reserveren in nieuwbouw- en renovatieprojecten. Daarnaast houden we nadrukkelijk oog voor de middenhuur.

Wonen bereikbaar en begrijpelijk maken

Veel bewoners weten niet goed welke woonmogelijkheden er zijn. D66 wil meer duidelijkheid en toegankelijkheid bieden rondom bestaande initiatieven, zoals WoningNet, DAK, antikraak, samenwonen, social hubs en andere woonopties.

Woonkwaliteit verbeteren

Met gratis en uitgebreid energieadvies zorgen we dat problemen als schimmel en vocht worden aangepakt. We blijven opkomen voor de rechten van sociale huurders, ook bij samenwonen. Voor jongeren, ouderen en kwetsbare groepen ontwikkelen we beleid dat aansluit op hun specifieke woonbehoeften.

2. Een duurzaam West

Groen en klimaatbestendig

De hittestress neemt toe. Daarom vergroenen we versteende buurten, vooral in Oud-West, de Houthavens en de Baarsjes. We vervangen stenen door groen, behouden bomen bij herinrichtingen en stimuleren groen op daken en gevels. Ook sociale huurders en woningeigenaren krijgen betere mogelijkheden voor zonnepanelen. We breiden voedselbossen uit (zoals in de Kolenkit) en vergroten boomspiegels.

Buitenruimte die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten

D66 wil de Erasmusgracht en Houthavens officieel als zwemlocaties erkennen. In buurten met veel ouderen, zoals de Helmersbuurt en Landlust, maken we de openbare ruimte uitnodigend voor ontmoeting en beweging, met meer bankjes, sportvoorzieningen en groen.

Duurzame energie dichtbij

D66 stimuleert collectieve zonnepanelen voor VVE's en sociale huurders en ondersteunt bewoners bij het starten van energievoöperaties. Met energiebuddies maken we verduurzaming laagdrempelig en lonend.

3. Een leefbaar West**Veilig bewegen in de wijk**

Drukke straten, fiets- en wandelpaden moeten veilig zijn, zonder kuilen, gaten en fietsschansen. De Bilderdijkstraat moet opnieuw ingericht worden met bredere paden en veilige fietsroutes. Kinderen moeten veilig naar school kunnen.

We inventariseren en investeren in betere straatverlichting, ook in parken en tunnels. Handhavingsteams moeten vaker zichtbaar zijn – vooral 's avonds en in het weekend – om straatintimidatie tegen te gaan. Vrouwen en queers moeten zich altijd veilig kunnen voelen in West. Als het veilig is voor hen, is het veilig voor iedereen.

Schone straten met sociale betrokkenheid

We willen af van anoniem schoonmaakbeleid en investeren in duidelijke communicatie en educatie over afval, containers en grof vuil. Bewoners worden actief betrokken bij schoonhouden en verantwoordelijkheid wordt gedeeld. Intensievere handhaving hoort daarbij. Elke buurt krijgt minstens één statiegeld-inleverpunt.

Evenwicht tussen groei en kwaliteit

Elke woninguitbreiding koppelen we aan vergroening, veilige straten en voldoende voorzieningen. We vergroten het aantal fietsenrekken door parkeerplaatsen om te zetten. Bewonersinitiatieven zoals het adopteren van afvalbakken of meedoen aan *De Schoonste Straat* krijgen meer steun.

Een verbonden stadsdeel

We pleiten voor de terugkeer van een directe verbinding tussen West en Oost (bijvoorbeeld door tramlijn 3) en voor het doortrekken van de metroring tussen Isolatorweg en Centraal Station. Zo blijft West ook in de toekomst goed bereikbaar.

4. Een kansrijk West**Onderwijs als startpunt voor kansengelijkheid**

We investeren in voorschoolse educatie, taal- en talentontwikkeling en duidelijke communicatie naar ouders. Groene schoolpleinen en sportvoorzieningen zijn standaard.

Gezondheid en welzijn dichtbij

D66 wil dat het stadsdeel meer regie neemt op gezondheid, welzijn en armoede. We versterken de samenwerking tussen zorgverleners en vergroten hun zichtbaarheid in de buurt en stimuleren optimale communicatie vanuit de zorginstellingen. Mantelzorgers verdienen meer steun. Wij streven

ernaar dat in elk Buurtteam in ons stadsdeel een vaste mantelzorgconsulent wordt toegevoegd. Voor jongeren zetten we in op mentale weerbaarheid via initiatieven zoals *West Beweegt*. Sociale loketten worden begrijpelijk, toegankelijk en beter bekend.

5. Een bruisend West

Ruimte voor ondernemers en cultuur

D66 kiest voor levendige wijken met ruimte voor lokale ondernemers, creatieve vernieuwers en sociale initiatieven. We koesteren winkelstraten en markten zoals de Ten Katemarkt, zetten ons in voor betaalbare huren en ondersteunen startende marktondernemers.

Nachtcultuur en evenementen

Nachtcultuur hoort bij West. We behouden plekken als Thuishaven en BRET en maken ruimte voor nieuwe initiatieven, bijvoorbeeld op het voormalige LTS-terrein (waar club De School was). Evenementen horen op het Westergasterrein, maar ook kleinschalige buurtfeesten op het Mercatorplein, Bos en Lommerplein en Kwakersplein krijgen meer ondersteuning. In Bos en Lommer creëren we extra ruimte voor horeca.

6. Een betrokken West

Zeggenschap en communicatie voor alle bewoners

D66 vergroot de zeggenschap van bewoners via stadsdeelpanelen, participatie door bewonersorganisaties, jongerenraden en initiatieven als *West Begroot*. We verbeteren communicatie door die meertalig, digitaal én fysiek aan te bieden. Nieuwe bewoners ontvangen een welkomstbrief met uitleg over activiteiten, regels en voorzieningen in de buurt; jaarlijks ontvangen alle bewoners een update.

Modern en transparant bestuur

We kiezen voor een open bestuurscultuur waarin bewonersinitiatieven serieus genomen en ondersteund worden. Een modern stadsdeel vraagt om een modern bestuur. D66 zet in op vernieuwing en transparantie, met campagnes als “*Wat doe jij voor jouw buurt?*” en “*Wat doet het stadsdeel voor jou?*”. Zo vergroten we betrokkenheid en gedeelde verantwoordelijkheid – voor een veilig, schoon en verbonden West, samen met jullie.

1859 **Weesp-Driemond**

1860 **Samenwerken en verbinden**

1861 Weesp en Driemond zijn compacte en levendige kernen met een eigen karakter. D66 omarmt die
1862 knus aanvoelende stedelijkheid. Je kan hier fijn wonen, werken en genieten van cultuur en groen. Of
1863 je nou in landelijk Weesp, Driemond, Hogewey, Aetsveld, de binnenstad of Weespersluis woont. Het
1864 inwonersaantal groeit snel en daar moeten we een plan voor hebben. We moeten vooruit gaan
1865 denken. Daarbij moeten we de ruimte die aan stadsgebied Weesp en Driemond wordt geboden,
1866 beter benutten.

1867

1868 **D66 wil betere voorzieningen, een leefbare stad, en een constructievere houding naar Amsterdam.**

1869

1870 **Complete wijken**

1871 Voor D66 is een complete wijk niet zomaar een verzameling woningen, maar een levendige buurt
1872 met goede voorzieningen. Weesp groeit hard. Op dit moment vormen de capaciteit van
1873 basisscholen, buitenschoolse opvang, en sport een knelpunt. D66 vindt het essentieel dat de
1874 voorzieningen in hetzelfde tempo groeien als de stad zelf.

1875 D66 vindt dat alle kinderen in Weesp en Driemond toegang moeten hebben tot kinderopvang en
1876 basisschool in hun eigen stadsgebied. Daarom moet er snel meer plek komen voor het onderwijs.
1877 Omdat de kleuters van nu vanzelf tieners worden is het belangrijk dat ook het middelbaar onderwijs
1878 goed geregeld is.

1879 Er is ook een grote behoefte aan meer sportfaciliteiten. Voor Weesp als geheel, maar ook in de
1880 wijken. D66 wil dat sporten voor iedereen bereikbaar blijft, zowel qua reisafstand als financieel. D66
1881 wil dat er extra geïnvesteerd wordt in de uitbreiding van sportvoorzieningen. Het sportbeleid van de
1882 gemeente Amsterdam biedt mogelijkheden waarbij aangesloten kan worden. Sporten is niet alleen
1883 gezond voor het lichaam, het is ook een activiteit waar mensen samen komen. D66 vindt het
1884 waardevol dat veel mensen zich inzetten als vrijwilliger bij sportclubs. Door samen sporten en samen
1885 organiseren blijven we elkaar tegenkomen.

1886 Naast deze knelpunten moeten ook andere voorzieningen meegroeien met de stad. Zo is er
1887 behoefte aan meer recreatiemogelijkheden in de wijken. Meer groen in de stad is een goed begin.
1888 Bomen zorgen niet alleen voor verkoeling in de zomer, maar zijn ook essentieel voor de
1889 biodiversiteit. Daarom zet D66 in voor een actief en ambitieus beleid om meer bomen te planten in
1890 de wijken.

1891 Gelukkig kunnen we rondom onze bebouwing genieten van prachtige groene vergezichten. D66 ziet
1892 de Diemerscheg als waardevol natuurgebied en wil onderzoeken hoe we dit landschap beter kunnen
1893 beschermen én toegankelijk maken voor bewoners.

- 1894 Om de verbinding tussen de wijken te versterken, wil D66 stimuleren dat activiteiten beter over het
1895 stadsgebied verspreid worden. Dat zorgt voor levendigheid in heel Weesp én ontlast de drukte in
1896 het centrum. Initiatieven zoals Weesp Begroot laten zien hoe nieuwe ideeën op verschillende
1897 plekken in Weesp en Driemond tot leven kunnen komen.
- 1898 Binnen de wijken moeten er ook plekken komen waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Dit kan in
1899 een bibliotheek of een wijkcentrum zijn. Op dezelfde plekken kunnen mensen ook geholpen worden.
1900 Dat gebeurt nu al, maar D66 denkt dat Weesp en Amsterdam veel van elkaar kunnen leren. Zo
1901 worden in de OBA onder andere financiële spreekuren en cursussen gegeven waardoor ongelijkheid
1902 door digitale armoede en laaggeletterdheid tegen wordt gegaan. Ook moet er ruimte zijn voor
1903 jongeren om samen te komen. Ontmoeten is juist voor deze leeftijd belangrijk.
- 1904 Wat D66 betreft is het tijd om het winkelcentrum in Aetsveld een boost te geven.
- 1905 Wijken moeten veilig zijn, altijd. Veilig om jezelf te uiten, om op te groeien en om samen mooie
1906 momenten te vieren. Voor D66 ligt de focus op preventie en de-escalatie. We willen ons speciaal
1907 richten op kwetsbare kinderen en jongeren, samen met scholen.
- 1908 Alleen met de combinatie van al deze voorzieningen kom je tot complete wijken. Wat D66 betreft
1909 worden de voorzieningen in Weesp eerst op peil gebracht voordat er over grootschalige nieuwe
1910 woonplannen wordt nagedacht. D66 vindt wel dat bestaande plannen die passen in de
1911 Omgevingsvisie zonder onnodige vertraging gerealiseerd moeten worden. Concrete voorbeelden zijn
1912 Deelplan 6 Weespersluis, Cacaokwartier, Kostverloren flat en de Weesperschool. Daar moeten
1913 woningen worden toegevoegd met een focus op starters, ouderen en het betaalbare en het
1914 middensegment.
- 1915 **Openbaar vervoer**
- 1916 D66 wil een beter openbaar vervoer. Dat is goed voor het klimaat en tegen files. Ook maakt het OV
1917 voorzieningen beter bereikbaar. Amsterdam heeft veel te bieden aan scholing, werk, en
1918 zorgvoorzieningen, maar dan moeten die wel goed te bereiken zijn. Weesp heeft een goede
1919 treinverbinding met Amsterdam en Utrecht. Maar binnen Weesp en tussen Weesp en Amsterdam is
1920 nog veel te winnen.
- 1921 Vanaf 2030 wordt het OV in Weesp geregeld door de vervoersregio Amsterdam. Om in de buurt te
1922 komen van de Amsterdamse standaarden voor OV, moeten er nu al nieuwe buslijnen worden
1923 gepland en bushaltes worden gebouwd. De bestuurscommissie moet er de komende jaren bovenop
1924 zitten om te zorgen dat de overgang soepel verloopt. Hierbij moet er speciale aandacht zijn voor de
1925 bereikbaarheid van landelijk Weesp en Driemond.
- 1926 D66 Weesp & Driemond kijkt vooruit: als volwaardig onderdeel van Amsterdam verdient Weesp niet
1927 alleen een goede trein- en busverbinding, maar ook een tram die onze stad écht verbindt met de
1928 rest van de metropool.
- 1929 Er zijn ook al onderwerpen met betrekking tot openbaar vervoer waar we nu al mee aan de slag
1930 kunnen. Daarom hebben we afgelopen jaar al een motie ingediend om de nachttrein, die al langs

1931 Weesp rijdt, ook in Weesp te laten stoppen. Daarnaast willen we dat de nachtbus ook stopt in
1932 Weesp en Driemond.

1933 **Duurzame economische groei**

1934 D66 is trots op de ondernemers in onze stad. In Weesp en Driemond, van bedrijventerreinen tot
1935 kleine winkels en werkplaatsen, brengen ondernemers leven in de brouwerij. Ondernemers staan
1936 midden in de samenleving: ze weten wat er speelt, denken in mogelijkheden en komen vaak met
1937 slimme oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Ook zorgen zij ervoor dat de eeuwenoude
1938 binnenstad levendig blijft.

1939 Weesp is echter erg gegroeid. Weesp moet nadenken over wat voor werkgelegenheid we willen
1940 gaan ontwikkelen en hoe we daar het juiste ondernemersklimaat voor scheppen.

1941 Binnen de gemeente Amsterdam bestaan al veel initiatieven om ondernemers te ondersteunen. D66
1942 Weesp Driemond wil zorgen voor een betere aansluiting op het innovatiebeleid van de stad en
1943 samen met lokale ondernemers werken aan een actieplan voor duurzame en toekomstbestendige
1944 werkgelegenheid.

1945 Veel bedrijven in Weesp zijn bezig te verduurzamen, maar D66 heeft de indruk dat bedrijven
1946 Amsterdamse subsidies voor verduurzaming nog onvoldoende weten te vinden. D66 wil hier
1947 verandering in brengen.

1948 **Duurzaamheid**

1949 Een van de 14 Weesper kernwaarden was dat Weesp in 2030 energieneutraal zou zijn. Dat vraagt
1950 iets van iedereen: van bedrijven, van inwoners en van de overheid. Als het lukt, zijn we waarschijnlijk
1951 het eerste stadsgebied dat dit samen voor elkaar krijgt. D66 staat volledig achter deze ambitie – de
1952 aandacht voor duurzaamheid mag niet verslappen.

1953 Een goede start is dat Weesper sluis niet is aangesloten op gas en dat de woningen bijna
1954 energieneutraal zijn. In Weesp moeten we kijken welke initiatieven daarvoor verder nodig zijn.

1955 Daarnaast willen we ook andere duurzaamheidsinitiatieven ondersteunen. We willen het
1956 makkelijker maken, bijvoorbeeld door – daar waar nodig – laadpalen aan te leggen. Ook kunnen
1957 fixbrigades en energiecoaches aan de slag in de wijken. Hiermee wordt Weesp niet alleen groener,
1958 het helpt ook om energiearmoede te bestrijden. Speciale aandacht is nodig voor particuliere
1959 huurders, voor wie het vaak moeilijk is om bijvoorbeeld hun huis beter te laten isoleren.

1960 **Een leefbare binnenstad**

1961 De Weesper binnenstad heeft prachtige grachten, creatieve ondernemers, een divers horeca-
1962 aanbod, en specialistische winkels. Daarmee is de eeuwenoude binnenstad van Weesp aantrekkelijk
1963 voor bewoners en bezoekers. Een plek waar iedereen zich welkom voelt en waar we in verbinding
1964 met elkaar komen. Dit moeten we behouden en waar nodig stimuleren. Hierbij moet een evenwicht
1965 worden gezocht tussen de belangen van bewoners, ondernemers en bezoekers. Het centrum heeft

- 1966 veel potentie, daarom moet er een visie worden opgesteld met bewoners en ondernemers. D66
1967 Weesp heeft hier in 2023 al een visie over opgesteld.
- 1968 Er zijn drie thema's die wat D66 betreft op korte termijn aandacht vragen.
- 1969 D66 wil de (reguliere en biologische) markt in Weesp een nieuwe impuls geven. De markt is een
1970 charmante plek om elkaar te ontmoeten en mensen te verbinden, maar in Weesp gebeurt dat nog te
1971 weinig. D66 wil dat Weesp hier een visie op ontwikkelt. Hierbij kan bijvoorbeeld ook experimentele
1972 ruimte zijn voor nieuwe kraampjes. Het plein voor de voormalige Blokker zou ingericht moeten
1973 worden als ontmoetingsplein voor alle Weespers.
- 1974 Parkeren in de binnenstad van Weesp blijft verhitte discussies opleveren. De binnenstad is niet
1975 berekend op de huidige hoeveelheid doorgaand verkeer. Wat D66 betreft moet de binnenstad
1976 autoluw worden. Daarbij moet wel aandacht zijn voor de belangen van bewoners en ondernemers.
1977 Er moet dus meer ruimte komen om te parkeren aan de randen van de stad en voor mensen die
1978 slecht ter been zijn. Bovendien moet het OV veel beter zodat zonder auto naar de binnenstad reizen
1979 voor veel meer mensen een optie wordt.
- 1980 Toerisme vraagt in Weesp om aandacht. Een evenwichtige stroom bezoekers is van waarde voor de
1981 lokale economie, maar te veel toerisme kan snel leiden tot extra druk op de openbare ruimte en
1982 voorzieningen. D66 zet zich in voor toerisme dat bijdraagt aan de stad, zonder haar te belasten. De
1983 situatie in Weesp is aanzienlijk anders dan in Amsterdam, waar een overvloed aan toerisme voor
1984 grote problemen zorgt. Om die reden ziet D66 reden voor maatwerk binnen de Amsterdamse regels.
- 1985 **Samenwerking met Amsterdam en participatie**
- 1986 De fusie met Amsterdam heeft zeker goeds gebracht. Amsterdam heeft een grotere financiële
1987 draagkracht, waardoor er meer budget per inwoner beschikbaar is. Dat komt vooral ten goede aan
1988 mensen die extra ondersteuning nodig hebben. Zo is er een ruimer armoedebeleid en is er extra geld
1989 beschikbaar voor initiatieven zoals Weesp Begroot.
- 1990 Daarnaast is de gemeentelijke organisatie van Amsterdam professioneler ingericht. Er is veel
1991 specifieke kennis, ervaring en ondersteuning beschikbaar, waarvan ook Weesp en Driemond kunnen
1992 profiteren. Denk bijvoorbeeld aan expertise en ondersteuning op het gebied van verkeersveiligheid,
1993 armoedebestrijding, onderwijs en sport. Zo zijn er concreet sportvelden bijgekomen in Weesp en
1994 worden clubhuizen verduurzaamd.
- 1995 Het Amsterdamse beleid kans soms beter worden afgestemd op het eigen karakter van Weesp en
1996 Driemond. Aan de andere kant is er als Weesp ook ruimte die we niet gebruiken en is er beleid dat
1997 we niet goed benutten. D66 vindt dat het dagelijks bestuur hier de komende vier jaar stevig op moet
1998 inzetten, zodat ook inwoners in Weesp en Driemond volop profiteren van de voorzieningen en
1999 ondersteuning die Amsterdam te bieden heeft. Een constructieve insteek van de Bestuurscommissie
2000 werkt hierbij veel beter dan gemopper.
- 2001 D66 wil een inventarisatie laten maken van de regels waarbij Weesp nog niet aansluit op die van
2002 Amsterdam. Weesp kan dan veel beter anticiperen op de onderwerpen die voor de Weespers en

- 2003 Driemonders van belang zijn. We kunnen dan vooraf invloed uitoefenen in plaats van verrast te zijn
2004 door voorstellen. Op die manier maak je effectieve participatie ook beter mogelijk.
- 2005 D66 vindt het belangrijk dat inwoners actief mee kunnen denken en praten over de toekomst van
2006 Weesp en Driemond. Of het nu gaat om het inrichten van de wijk, het verduurzamen van huizen of
2007 het verbeteren van voorzieningen: inwoners weten vaak zelf erg goed wat er speelt en wat er nodig
2008 is. De afgelopen jaren is dat te vaak niet goed gegaan. D66 wil dat anders doen. Wij vinden dat
2009 inwoners niet alleen moeten kunnen meepraten, maar ook ervaren dat hun stem telt. Een voorbeeld
2010 is dat we de dorpsraad in Driemond willen behouden. Zo bouwen we samen aan een stad waarin
2011 iedereen zich onderdeel voelt van de keuzes die worden gemaakt.

Zuid

Samen bouwen aan een toekomstbestendig Amsterdam Zuid

Amsterdam Zuid is een bruisend stadsdeel vol kansen, groen, cultuur en ondernemerschap. Wij geloven in een stadsdeel waarin iedereen zich thuis voelt en waar duurzaamheid, veiligheid en inclusie hand in hand gaan. Als sociaal-liberale partij zetten we in op verbinding, innovatie en duurzaamheid. Samen maken we Amsterdam Zuid klaar voor de toekomst.

1. Leefbaarheid: Voor een groen, leefbaar en bruisend stadsdeel

- We vergroenen de openbare ruimte waar mogelijk. We willen dat de openbare ruimte uitnodigt tot verblijven, spelen en ontmoeten. Pleinen en parken moeten veilig, groen en toegankelijk zijn. Denk aan het Amstelpark en het Vondelpark. We ondersteunen bewonersinitiatieven voor vergroening, schoonmaak en buurtactiviteiten.
- D66 wil meer openbare toiletten in de openbare ruimten. Deze zijn hard nodig om parken en de openbare ruimte voor iedereen comfortabel te houden. Zeker voor vrouwen zijn er onvoldoende mogelijkheden om naar de wc te gaan.
- Toegankelijkheid voor ouderen en mensen met een beperking in de openbare ruimte is essentieel. Denk aan extra bankjes en toegankelijk openbaar vervoer, zodat iedereen – van kinderwagen tot rollator – zich vrij kan bewegen in de openbare ruimte.
- Wij zetten in op het investeren in inclusieve speeltuinen en speelplekken. Bij nieuwe speeltuinen is daarom aandacht nodig voor kinderen in een rolstoel.
- D66 staat voor een bruisend (nacht-) leven. De Pijp is het derde uitgaansgebied van de stad. Uitgaansplekken zoals deze en nachtcultuur, ook die in het Schinkelkwartier en rond de Zuidas, blijven behouden en krijgen de nodige steun. We houden ook rekening met de overlast waarmee bewoners in uitgaansgebieden te maken kunnen hebben en zoeken samen naar een evenwicht. Denk hierbij aan het gebied rondom Marie Heinekenplein, de Albert Cuypmarkt en het Museumplein.

2. Wonen: Betaalbaar, divers en toekomstbestendig

- Er is grote behoefte aan betaalbare woningen voor middeninkomens, studenten, starters en senioren in Amsterdam Zuid. D66 zet hier in op gemengde woonwijken met plek voor iedereen. Nieuwbouw moet passen in de buurt en bijdragen aan leefbaarheid.
- Zuid heeft wat dat betreft meer kansen dan vaak wordt gedacht. Denk aan het Havenstratterrein, het Schinkelkwartier, de Zuidas en Buitenveldert. Wij zetten daar vol op in. Zeker voor middengroepen, jongeren, studenten en senioren. Ook transformatie van ongebruikte (kantoor)panden en optopping kunnen daaraan een bijdrage leveren.

3. Economie: de economische motor van de stad

- Amsterdam Zuid is en blijft de economische motor van de stad met 150.000 arbeidsplaatsen, één van de twee Amsterdamse universiteiten en 35% van alle middelbare scholieren. De Zuidas doet bovendien mee op wereldniveau. D66 wil dat het stadsdeel zich binnen zijn kaders inzet hieraan bij te dragen.
- D66 is ook voorstander van samenwerking met ondernemers om gezamenlijke opgaven in de stad aan te pakken. Denk hierbij aan publiek-private samenwerkingen en de denkracht van ondernemers te gebruiken in besluitvorming.
- D66 gelooft in een sterke, duurzame en eerlijke economie. Wij ondersteunen ondernemers, stimuleren innovatie en creëren ruimte voor circulaire bedrijvigheid. Ook willen we de Albert Cuypmarkt weer bruisend maken en toegankelijk voor alle Amsterdammers die hier graag hun boodschappen willen doen.

4. Duurzaamheid: in elke wijk minstens 66 extra bomen

- Amsterdam Zuid moet koploper zijn in duurzaamheid. Wij zetten in op energiebesparing, duurzame opwekking en klimaatadaptatie. We stimuleren isolatie, zonnepanelen en duurzame mobiliteit, vanuit het idee dat dit een win-win situatie oplevert: voor de bewoners én de planeet. Meer bomen, geveltuintjes, wadi's en groene daken helpen tegen hittestress en wateroverlast. D66 heeft in Amsterdam Zuid ook oog voor biodiversiteit en wil gebruikmaken van gifvrije planten afkomstig van lokale telers.
- Om extreme hitte en wateroverlast tegen te gaan, planten we minstens 66 extra bomen per wijk. Dit doen we vooral op schaduwloze pleintjes, zodat Amsterdam Zuid ook tijdens hete zomers een groene en koele plek blijft.

5. Samen leven: een stadsdeel voor iedereen

- D66 staat voor een inclusieve samenleving, waarin iedereen mee kan doen en zichzelf kan zijn. We ondersteunen initiatieven die bijdragen aan sociale cohesie en inclusie. We willen dat iedereen, ongeacht afkomst, religie of seksuele oriëntatie, zich thuis voelt in Zuid. In Zuid wonen mensen met uiteenlopende achtergronden, leeftijden en levensovertuigingen.
- De oorlog in Gaza leidt tot spanningen tussen Amsterdammers onderling. Het stadsdeel gaat niet over internationale politiek, maar heeft wat D66 betreft wel een rol om het gesprek te faciliteren en het samenleven in Zuid te bevorderen. D66 vindt het belangrijk dat we elkaar weten te vinden, ondanks onze verschillen, met aandacht voor elkaar en elkaars verschillen. We bieden bescherming waar dat nodig is, bijvoorbeeld bij bedreiging van naar school gaande joodse kinderen. Het is niet acceptabel dat internationaal conflict leidt tot onveiligheid in onze stad.

6. Veiligheid: een voorwaarde voor vrijheid

- Een veilig stadsdeel is een voorwaarde voor een vrij bestaan. D66 investeert in veilige buurten waar mensen prettig samenleven. D66 wil dat iedereen zich vrij en beschermd voelt in zijn eigen buurt. We willen goede verlichting, schone straten en toezicht waar dat nodig is.
- Verkeersveiligheid vormt voor D66 prioriteit. We willen een stadsdeel waarin kinderen veilig naar school fietsen, ouderen zonder angst kunnen oversteken, en fietsers, voetgangers en automobilisten elkaar de ruimte geven. Verkeersveiligheid is geen technisch dossier, maar

een politieke opdracht. Wij zetten in op een structurele aanpak van gevaarlijke kruispunten – zoals het Haarlemmermeercircuit, het Victorieplein en de Stadhouderskade – met slimme, fysieke ingrepen die het gedrag positief beïnvloeden. We willen zo snel mogelijk minstens 10 extra zones realiseren met veilige oversteekplaatsen, lagere snelheden en toezicht tijdens spitsmomenten.

- Veiligheid betekent de aanpak van criminaliteit, en bouwen aan vertrouwen. We zetten in op het voorkomen van criminaliteit door goede samenwerking tussen bewoners, politie, handhaving en jongerenwerk.
- Gewelddadige straatroven, ontploffingen en digitale oplichting hebben grote impact op iemands leefplezier en veiligheid. D66 wil dat iedereen zich vrij en beschermd voelt in zijn eigen buurt. Daarom zetten we in op een gebiedsgerichte aanpak van high-impact criminaliteit, met oog voor kwetsbare plekken en groepen. Veiligheid is geen kwestie van harder roepen, maar van slimmer samenwerken. Dat vraagt om scherpere, vertrouwen en politieke keuzes.
- Daarnaast zetten we in op een actieplan gericht op overlastgevende dak- en thuislozen, met name in de Hoofddorppleinbuurt en Schinkelbuurt.

7. Mobiliteit van de toekomst

- Zuid moet goed bereikbaar blijven voor iedereen. D66 wil investeren in veilige fietsroutes en betere voetgangersvoorzieningen. Waar mogelijk zetten we in op autovrije zones, bijvoorbeeld tijdens schoolspitsen of op marktdagen. Schone lucht, rust op straat en verkeersveiligheid gaan daarbij hand in hand.
- Het openbaar vervoer in Zuid is met de Noord-Zuidlijn en stations al goed aanwezig. Maar, je rit van huis naar werk begint bij je voordeur, en niet bij de stations. We zetten in op het vergroten van deelmobiliteit, zowel in de vorm van fietsen en scooters als auto's. Daarnaast kijken we of dienstregelingen van de bus kunnen worden gemoderniseerd.
- Niet iedereen kan zonder auto: voor veel bewoners, ondernemers en bezoekers blijft bereikbaarheid per auto belangrijk. Dat geldt ook voor mantelzorgers. D66 kiest daarom voor maatwerk in mobiliteit. We kijken per wijk, per situatie wat nodig en mogelijk is. Moderne vormen van autogebruik, zoals deelauto's, worden gestimuleerd.
- We verbinden het Noorder Amstelkanaal met de Stadiongracht, zodat waterrecreatie, zoals varen over de grachten en suppen, in Zuid makkelijker wordt. Dit 'rondje Oud-Zuid' versterkt de recreatieve mogelijkheden en draagt bij aan een aantrekkelijke buitenruimte. D66 is voorstander van de plannen om elektrisch varen in de stad in te voeren, maar houdt oog voor de haalbaarheid en betaalbaarheid voor de Amsterdammer.

8. Een schone straat zonder afval

- Een schone buurt is een fijne buurt. We willen betere afvalinzameling, voldoende ondergrondse containers en frequente reiniging. Handhaving op zwerfvuil en verkeerd aangeboden afval moet zichtbaar en effectief zijn. We ondersteunen buurtinitiatieven voor opschoondagen en educatie.

Slotwoord

D66 Amsterdam Zuid staat voor een groen, sociaal en toekomstbestendig stadsdeel waar iedereen kan profiteren van de groei en ontwikkeling. We geloven in vrijheid en verantwoordelijkheid, samen werken aan een stadsdeel waarin iedereen zich veilig, thuis en gehoord voelt. Op 18 maart 2026 kiezen we voor vooruitgang, voor verbinding, en voor een toekomst waarin Zuid blijft bruisen én bloeien. Stem D66.

2012

Zuidoost

Ons plan voor Zuidoost: bruisend, gezond en veilig

Amsterdam Zuidoost is uniek: een stadsdeel vol veerkracht, saamhorigheid en creativiteit. Elke wijk heeft zijn eigen karakter en bewoners laten elke dag zien hoeveel energie, ondernemerschap en betrokkenheid er is. De gezondheidszorg is sterk verankerd in de buurt, het groen is overvloedig en er is volop jong talent. D66 is trots op Zuidoost – en strijdt ervoor dat Zuidoost ook trots kan zijn op de politiek.

Tegelijkertijd is er nog veel werk aan de winkel. Bestaansonzekerheid en ongelijkheid raken veel gezinnen. Weinig mensen hebben vertrouwen in de lokale politiek en ervaren dat de gemeente ondanks veel gepraat weinig levert. Succesvol weten bewoners en ondernemers zelf Zuidoost te verbeteren. D66 wil bijdragen aan die positieve verandering.

D66 pleit voor ongelijk investeren voor gelijke kansen. De bouw van de nieuwe openbare bibliotheek, de OBA Next in Kraaiennest, is een mooie stap, maar er moet nog heel veel meer gebeuren. We zetten ons samen met bewoners en ondernemers in voor een Zuidoost dat bruist van de cultuur, kansen biedt aan jongeren, werk en ondernemerschap stimuleert, veilig is, en duurzaam de toekomst in gaat. Want Zuidoost verdient beleid dat werkt voor de mensen die er wonen en ondernemen en dat door hen gedragen wordt.

1. Opgroeien en kansen in Zuidoost

Zuidoost moet een plek zijn waar jongeren zich volledig kunnen ontplooien, in veiligheid en vrijheid. Ze moeten hier alle kansen krijgen en trots kunnen zijn op hun stadsdeel. We willen af van het onterechte imago dat studeren in Zuidoost iets is om je voor te schamen. D66 wil zich inzetten voor een stadsdeel waarin de jeugd vertrouwen krijgt en verantwoordelijkheid neemt. Om dit te realiseren heeft D66 de volgende plannen:

- D66 zou graag zien dat het stadsdeel samenwerking stimuleert tussen scholen en bedrijven om jongeren beter voor te bereiden op sollicitaties. Mogelijk kan het stadsdeel helpen om beroepsopleidingen en beroepsoriëntatie beter aan te laten sluiten op de noden van het bedrijfsleven en de arbeidsmarkt, met name voor de klimaat- en eiwittransitie.
- De gemeente maakt bestaande jongerenpunten beter zichtbaar en zorgt voor extra middelen, zodat jongeren altijd een laagdrempelig aanspreekpunt hebben.
- D66 wil dat zowel moeders als vaders de steun krijgen die zij nodig hebben. Naast bestaande hulp voor vrouwen wil D66 initiatieven zoals de spiegelbijeenkomsten van Pharos in Zuidoost versterken, zodat ook vaders beter worden bereikt en gezinnen sterker staan.
- Het initiatief dat kraamzorg biedt aan ongedocumenteerde vrouwen verdient lof en steun. Ook is D66 voorstander van de gemeentelijke hulp bij kosten van de kraamzorg voor diegenen die thuis bevallen en die lasten niet (volledig) kunnen dragen. D66 zou graag één centraal geboortecentrum in Zuidoost zien waar zwangeren gemakkelijk aan informatie

kunnen komen en waar zij ervaringen kunnen uitwisselen. Hier kunnen ook spulletjes geruild worden.

- Communicatie en inzet aangaande de ontwikkeling van jongeren moet stereotypen vermijden. Sport en muziek zijn prachtige toekomstopties, maar voor jongeren in Zuidoost liggen alle mogelijke wegen open, van het leren van een prachtig vakmanschap tot een filosofiestudie of een boerenbedrijf.
- D66 hecht zeer aan de Ondernemerswinkel en hubs zoals die van Heesterveld. We willen aandacht en steun voor jonge ondernemers in de vorm van coaching en financiële middelen en juichen de inzet van het bedrijfsleven op dit terrein van harte toe.

2. Wonen en leven in Zuidoost

Zuidoost moet een bruisend en aantrekkelijk stadsdeel zijn – een visitekaartje van wat Amsterdam kan zijn: divers, levendig en verbonden. Een plek waar bewoners trots op zijn, die uitnodigt tot ontmoeting, én waar bewoners zélf aan het roer staan. Zuidoost is en blijft groen als het aan D66 ligt; liefst nog groener.

- Zuidoost verdient een stadsdeelbestuur dat bewoners serieus neemt. Te vaak vallen kleine, waardevolle buurtorganisaties buiten de boot bij het nieuwe subsidiekader van de sociale basis, terwijl grote spelers met veel ervaring wél eenvoudig subsidie binnenhalen. D66 kiest daarom voor heldere en eenduidige regels, transparantie in de toewijzing van middelen en actieve ondersteuning van *grassroots*-initiatieven. Zo zorgen we dat energie en creativiteit van bewoners écht tot bloei komen en eerlijk beloond worden.
- Die kleine *grassroots*-organisaties in Zuidoost maken namelijk vaak het verschil, van jongerenwerk tot steun aan gezinnen. De Bijlmer Barz zijn een geslaagd bottom-up initiatief. D66 wil dat juist deze lokale initiatieven structureel de steun krijgen die ze verdienen, bijvoorbeeld bij het krijgen van hulp bij een aanvraag en voorrang voor toewijzing.
- Het stadsdeel gaat samen met buurtplatformen de verstrekking van het geld dat nu in buurtbudgetten zit op een meer efficiënte en buurtgerichte wijze organiseren. Zo kanaliseren we de kracht van samenwerkende burens het best en besparen we geld.
- Zuidoost organiseert voortaan inloopspreekuren met stadsdeelbestuurders, in navolging van Zuid en Centrum.
- Zuidoost verdient een volwaardige culturele infrastructuur die recht doet aan het talent, de omvang en de diversiteit van dit stadsdeel. D66 kiest voor een inhaalslag op cultureel gebied. We zien de noodzaak van structurele investeringen in culturele voorzieningen, van broedplaatsen tot oefenruimtes, musea en multidisciplinaire podia. Het Bijlmer Parktheater is daarin een belangrijke speler die kan groeien, maar mag niet de enige pijler zijn. In het ideale geval bundelen publieke en private partijen voor dit culturele offensief de krachten om alles financieel mogelijk te maken.
- Het Bijlmer Sportpark moet ruimte blijven bieden voor atletiekwedstrijden, zodat de bruisende atletiekvereniging Feniks kan blijven bestaan. Dit is goed mogelijk in combinatie

met de beoefening van andere sporten, zoals honkbal, zoals AV Feniks heeft aangetoond met het zelf ontworpen plan voor de herinrichting van het sportpark.

- Winkelgebieden, zoals in Reigersbos, moeten duurzame, aantrekkelijke trefpunten voor de buurt worden met onder meer koffiehuisen en groen in plaats van drankenhandels en fastfood. Het stadsdeel gaat actief investeerders en ondernemers aantrekken om dit doel te bereiken.
- D66 juicht de komst van een buurthuis in de H-buurt toe. Ook moet er een buurthuis komen in Reigersbos.
- Het stadsdeel beklemtoont bij de wethouder dat mensen uit Zuidoost hier moeten kunnen blijven wonen. D66 steunt collectieve woonvormen en coöperatieve bouwprojecten. Ook moet 25% van de sociale huurwoningen bij nieuwbouw naar mensen uit de wijken. Mensen die geworteld zijn in Zuidoost en de de wijk mee maken moeten hier kunnen blijven, ook als ze zich geen middenhuur kunnen veroorloven.
- Het stadsdeel richt grofvuilplekken in als kralen met een hek tegen sterke wind. Ook gaat het streng handhaven bij vuilnis dat verkeerd of te vroeg buiten staat. Daarnaast gaat het stadsdeel buurtbewoners stimuleren een container te adopteren.
- Het stadsdeel Zuidoost koestert het vele groen en zet in op een grotere biodiversiteit.
- Voor de uitbreiding van het hoogspanningsstation Diemen en eventuele windmolens wil D66 natuurgebieden zoals de Diemerscheg en het Diemberbos ontzien. Enkel landbouwgrond op billijke afstand van woningen mag hiervoor in aanmerking komen. De natuurgebieden zijn onmisbaar voor de Noord-Hollandse natuur en belangrijke plekken van ontspanning en rust voor de bewoners van Zuidoost.
- Bewoners delen mee in de opbrengst van duurzame maatregelen, bijvoorbeeld via collectief eigenaarschap van energieprojecten.

3. Een veilig Zuidoost voor iedereen

D66 staat voor een Zuidoost waar iedereen zich veilig voelt – op straat én thuis. Ouders moeten erop kunnen rekenen dat hun kinderen veilig thuiskomen en jongeren verdienen eerlijke kansen, vrij van de greep van kwaadwillenden die kwetsbaren uitbuiten. Daarom kiezen we voor een brede veiligheidsaanpak: voorkomen waar het kan, stevig optreden waar het moet. We versterken samenwerking tussen scholen, jongerenwerk, politie, zorg en handhaving, en zetten het Masterplan Zuidoost voort.

- Preventie is de basis van ons veiligheidsbeleid. We investeren in jongerenwerkers en straatcoaches, in nauwe samenwerking met scholen en politie. Wanneer jongeren toch de mist in gaan zorgen we voor gerichte programma's om hen weer op het rechte pad te krijgen, bijvoorbeeld via sport en met de inzet van positieve rolmodellen. Op scholen werken we aan bewustwording rond wapenbezit en grijpen we bij signalen snel in.
- Overlast door mensen met een verslaving of onbegrepen gedrag vraagt om maatwerk: soms handhaving, vaak zorg. D66 wil daarom een meldpunt in Zuidoost waar politie, zorg en

woningcorporaties samen per melding bepalen wat nodig is. Zo helpen we mensen én pakken we overlast aan.

- Vrouwen en meisjes krijgen te vaak te maken met straatintimidatie, huiselijk geweld of vinden zelfs de dood door femicide. Ook in Zuidoost moeten we dat tegengaan. Dat vraagt om brede inzet: van voorlichting voor mannen en jongens, tot handhaving bij straatintimidatie, tot goede straatverlichting. We zetten in op brede bewustwording van hulporganisaties als het Centrum Seksueel Geweld en Veilig Thuis, zodat slachtoffers én omstanders hen goed weten te vinden.
- Veel mensen in Zuidoost hebben het gevoel dat de overheid er niet voor hen is. Misstanden als het toeslagenschandaal hebben het al broze vertrouwen bij veel inwoners verder geschaad. Die inwoners stappen dus ook niet naar de gemeente toe bij overlast, of naar de politie bij onveiligheid. Daarom moet de gemeente zelf weer vaker de buurt in gaan, om te weten wat er speelt en om vertrouwen terug te winnen.